

PREVAJANJE KULTURE PRIROČNIK ZA USPOSABLJANJE

PREVAJANJE KULTURNEGA JEZIKA

Avtorji - TOCL Konzorcij

Open Cultural Center (Španija)

Second Tree (Grčija)

SYNTHESIS Center for research and education (Ciper)

Universidad de Almería, CEMyRI (Španija)

Yourtranslator (Grčija)

ZRC SAZU (Slovenija)

Mygrants (Italija)

Vodilni partner projekta

Open Cultural Center

Zasnova priročnika

Yourtranslator

Oblikovanje

ZRC SAZU

Gradiva so dostopna na projektni spletni strani www.tocl.eu

Ta publikacija je izšla v okviru projekta TOCL: Prevajanje kulturnega jezika za vključevanje migrantov. Projekt sofinancira Evropska komisija (sklad Erasmus+). Podpora Evropske komisije pri pripravi te publikacije ne pomeni strinjanja z njeno vsebino, ki odraža le stališča avtorjev. Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih ta publikacija vsebuje.

**Sofinancira
Evropska unija**

Šifra projekta: KA220-ADU-5D258DFF

REZULTAT PROJEKTA - R2

PREVAJANJE KULTURE PRIROČNIK ZA USPOSABLJANJE

2023

KAZALO VSEBINE

Uvod	5
1. Del - Teorija prevajanja kulture	6
Modul 1 Smernice uporabe TOCL priročnika za usposabljanje	7
Modul 2 Načela poučevanja na jezikovnih tečajih za migrante	16
Modul 3 Poučevanje kulture v večkulturnem okolju	39
Modul 4 Enakovrednost in prilagajanje	58
2. Del - Prevajanje kulture v praksi	69
Modul 5 Prevajanje kulture: Način uporabe	70
Modul 6 Zaključek in korak dalje	112

UVOD V PRIROČNIK

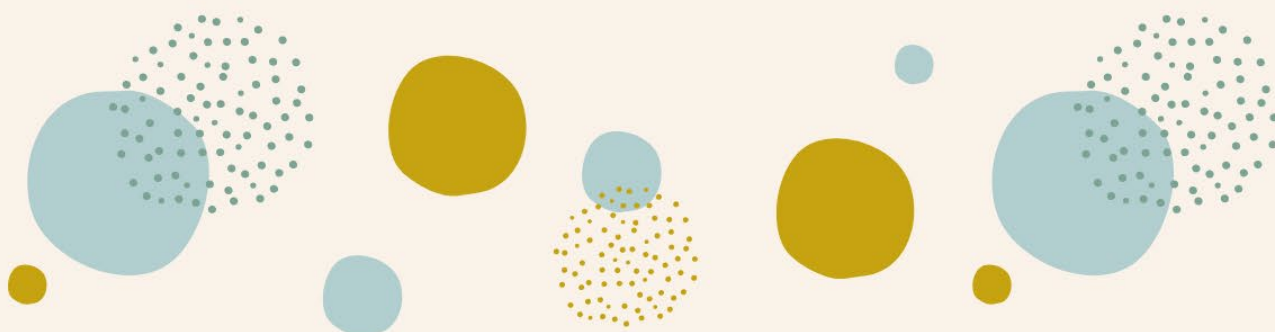

1. DEL

TEORIJA PREVAJANJA KULTURE

MODUL 1

Smernice uporabe TOCL priročnika za usposabljanje

Pregled modulov

Uvod

TOCL - Prevajanje kulturnega jezika je projekt Erasmus+, ki poudarja pomen kulturne in jezikovne raznolikosti za bolj trajnostne družbe. V okviru projekta se osredotočamo na ohranjanje kulturne in jezikovne raznolikosti v družbi ter na spodbujanje sprejemanja in spoštovanja drugih. Države konzorcija TOCL (Španija, Italija, Ciper, Slovenija in Grčija) so namreč prepoznale pomembnost odprtosti za kulturne razlike pri poučevanju lokalnih jezikov za osebe z različnimi kulturnimi ozadji, zato so razvile edinstven pristop, ki bo migrantom omogočil lažje učenje jezika države gostiteljice in olajšalo proces vključevanja v družbo.

Vprašanje migracij in potreba po družbeni vključenosti migrantov sta že več let prednostni nalogi Evropske unije. Ugotovljeno je bilo, da poleg osnovne nujne pomoči, skrbi za preživetje, podpore pri iskanju dela in jezikovnega izobraževanja, ključno vlogo v boju proti marginalizaciji migrantov in pri zagotavljanju njihove družbene inkluzije nosi prav kulturna vzgoja. Slednja je dejansko prevzela glavno vlogo v politikah EU, ki se nanašajo na orientacijo in vključevanje priseljencev. Prepoznavamo, da bi v skladu s tem trendom morali migrantske skupnosti izobraževati tako o kulturnih elementih, značilnih za države in regije gostiteljice, kot tudi obravnavati njihove jezikovne zmožnosti. Po eni strani je to moč doseči s podporo pri kulturnem vključevanju, po drugi strani pa z izvedbo jezikovnega usposabljanja, nadgrajenega s prevedenimi ustreznimi kulturnimi besedili.

Da bi se odzvali na te potrebe, so cilji projekta TOCL naslednji:

- prispevati k izboljšanju znanja migrantov in njihovega udejstvovanja v družbi države gostiteljice, preko spoznavanja njene kulture, z namenom lajšanja družbene inkluzije;
- uporaba metodologije "Prevajanja kulture" (PK), kot inovativnega pristopa za izobraževanje migrantov o kulturnih vprašanjih države gostiteljice;
- podpora in razvoj kompetenc/znanj jezikovnih izobraževalcev migrantov, z usposabljanjem o ciljih metodologije "Prevajanja kulture";
- razvoj tako metodologije usposabljanja/učnega načrta, kot tudi prevod ustreznih kulturnih gradiv, ki jih bodo strokovni delavci v procesu jezikovnega izobraževanja (kot podporo obstoječemu jezikovnemu izobraževanju) lahko uporabljali skupaj z migranti, za uspešno izvajanje kulturne vzgoje.

Ključni namen projekta je oblikovanje metodologije *Prevajanje kulture – PK* (Translating Culture – TC). Uporabljala se bo kot inovativen pristop za izobraževanje migrantov o kulturnih prvinah države gostiteljice ter za podporo in razvoj kompetenc/znanja strokovnih delavcev na področju jezikovnega izobraževanja migrantov. Metodologija PK bo del interaktivne spletne platforme, odprtega učnega okolja, ki bo vsebovalo tudi vse izobraževalne vsebine in orodja, ki jih bomo razvili v okviru projekta. TOCL platforma bo tako vključila tudi migrante, ki so že del izobraževalnega procesa: na njej bodo lahko ocenili znanje jezika, izbrali nadaljnje korake učenja jezika, si ogledali druge izobraževalne vsebine za migrante iz drugih držav, hkrati pa bodo tudi prejeli spodbudo za samoanalizo svojih veščin, s katerimi bodo pridobljeno jezikovno in kulturno znanje lahko vključili v prvoten jezikovno-izobraževalni program.

V okviru projekta smo v okviru metodološke zasnove najprej opravili predhodno analizo in terensko raziskavo na področju kulturne vzgoje, ki sta pokazali na ključne veščine in potrebe jezikovnih učiteljev, jezikovnih in kulturnih mediatorjev, izobraževalcev, strokovnih in socialnih delavcev ter deležnikov iz vrst NVO.

Namen te metodologije je raziskati kakšne so trenutne in nastajajoče zahteve po usposabljanju strokovno-izobraževalnih delavcev, ki poučujejo migrante v Evropi. Cilj je zajeti njihove potrebe po usposabljanju veščin in ugotoviti kakšna so po mnenju jezikovnih strokovnjakov neskladja veščin v njihovi skupnosti. Pri tem se osredotočamo zlasti na:

- a) obstoječe stanje v EU na področju ukrepov "prevajanja kulture" za upravičence;
- b) kulturni vidiki, ki jih strokovnjaki in institucije, ki delajo z migranti, ter migranti sami prepoznavajo kot pomembne za dobro orientacijo migrantov v družbi gostiteljici.

Metodologija *Prevajanja kulture – PK* (Translating Culture – TC) v obliki priročnika za usposabljanje strokovnjakov na področju jezikovnega izobraževanja migrantov je sestavni del jezikovnega usposabljanja in tečajev, v okviru katerih migrante seznanjamo z nacionalnimi jezikovnimi orodji držav gostiteljic. Metodologija usposabljanja PK dopolnjuje in vključuje nekatere že obstoječe učne vsebine jezikovnih tečajev za odrasle migrante, kar omogoča učinkovito seznanjanje migrantov s kulturo države gostiteljice. Metodologija se osredotoča na uporabo prevedenega pisnega gradiva, kot učnega pripomočka na jezikovnih tečajih za migrante. Za izobraževalce ta metoda omogoča nov pristop in inovativno tehniko, kako iz literarnih del in drugih vrst pisnih virov izluščiti kulturne reference države gostiteljice, ki so prilagojene kulturnemu okolju migrantov in zanimive za obravnavo na tečajih. Metodologija združuje dva pojma, "prevajanje" in "kultura", ter prinaša inovativno zasnovo dopolnitve standardnih jezikovnih tečajev za migrante s prvinami kulturne vzgoje.

V modulih, ki sestavljajo ta priročnik, bodo obravnavane vsebine in učni načrti, ki so jih partnerji projekta oblikovali posebej za usposabljanje Prevajanja kulture. To vključuje tudi praktične primere, ki sestavljajo aplikativni del tega priročnika.

Namen uvodnega modula je seznaniti strokovne delavce z metodologijo Prevajanja kulture, jim predstaviti vsebino usposabljanja in jim omogočiti takojšnjo uporabo metodologije PK, kot sestavnega dela jezikovnih tečajev, ki jih izvajajo.

Ciljna skupina

Strokovnjaki, ki delajo z odraslimi migranti

Ciljna skupina vključuje strokovnjake, ki delajo bodisi kot jezikovni ali kulturni mediatorji, strokovni delavci na področju izobraževanja, socialni delavci, jezikovni učitelji ter strokovnjaki iz nevladnih organizacij, ki delajo z migranti in so vključeni v izobraževalne aktivnosti ali pa so za njih usposobljeni. Projekt TOCL je zanje v sklopu aktivnosti R2 oblikoval usposabljanje na temo izvajanja kulturne vzgoje za migrante, s tem priročnikom pa jim nudimo tudi celovito metodologijo in učni načrt z učnimi urami. Inovativna metodologija TOCL se osredotoča na širitev kompetenc strokovnih delavcev pri delu z migranti, izboljšanje njihovega razumevanja prvin kulturne vzgoje ter združiti vsebine obstoječih jezikovnih tečajev za migrantov s TOCL pristopom, z namenom izboljšanja učinkovitosti. Cilj je povečati kompetence in znanje o kulturni vzgoji. Z uporabo metodologije in prevedenih gradiv, se bo izboljšal in nadgradil tudi nabor gradiv. Metodologija TOCL in izbrana gradiva bodo na voljo širokemu krogu strokovnjakov na področju dela in izobraževanja odraslih migrantov, kot tudi migrantom, ki so vključeni v jezikovno-izobraževalni proces.

Moduli usposabljanja/Učni načrt

Modul 1: Smernice uporabe TOCL priročnika za usposabljanje (partner *Yourtranslator*, Grčija)

Modul 2: Načela poučevanja na jezikovnih tečajih za migrante (partner *Second Tree*, Grčija)

Modul 3: Poučevanje kulture v večkulturnem okolju (partner *CEMyRI*, Španija)

Modul 4: Enakovrednost in prilagajanje (partner *Yourtranslator*, Grčija)

Modul 5: Prevajanje kulture: način uporabe (partnerji *ZRC SAZU*, Slovenija, *Mygrants*, Italija, *Synthesis*, Ciper)

Modul 6: Zaključek in korak naprej (partner *Open Cultural Center*, Španija)

Kako uporabljati module usposabljanja/učni načrt

Metodologijo TOCL sestavlja šest modulov, ki se med seboj dopolnjujejo, zato je priporočljivo, da strokovni delavci Priročnik uporabijo celostno. Posamezne module, lahko uporabite tudi individualno, če menite, da le določen modul ustreza vašim potrebam. Modul 5 se nanaša na aplikativen pristop metodologije *Prevajanja kulture* in zajema tiste kulturne tematike, ki migrantom razlagajo oz. *prevajajo* kulturo države gostiteljice. Modul je zasnovan tako, da se migranti preko učnih lekcij lahko sproščeno pogovarjajo, odkrivajo in učijo o kulturnih elementih posamezne države, vsebuje pa lekcije, ki so za medkulturno poučevanje najbolj koristne. Namen tega modula je v praksi uresničiti zamisel o kulturni enakopravnosti in prilagajanju različnim kulturnim tradicijam, da bi poudarili kulturne podobnosti. Prav tako prek izbranih tematik učencem migrantom dajemo prednost, da v novi gostiteljski kulturi tudi sami izražajo svojo kulturo. Učni načrt oz. posamezne lekcije sledijo načelom TOCL, njihov namen pa je pokazati, kako zlahka je mogoče obrniti standarde običajne oblike pouka, ki je nekoč vrednotil jezik pred kulturo, tako, da sedaj izpostavlja kulturo. Učne lekcije strokovne delavce na področju jezikovnega izobraževanja tudi vabijo, da oblikujejo svoja gradiva in vaje, ki bodo še bolj prilagojene kulturni skupini obiskovalcev tečajev. Ker so nekatera gradiva bolj specifična za posamezno državo, izvajalcem jezikovnih tečajev predlagamo, da jih prilagodijo na način, da bo sam pouk prilagojen ravni znanja jezika učencev.

Ključni koncepti

JEZIK: Je povsem človeški in neinstinktivni način sporočanja idej, čustev in želja s sistemom simbolov, ki jih je ustvaril človek. Omogoča družbeno interakcijo in vpliva na to, kako ljudje dojemajo pojme in predmete. Jezik je sistem sporazumevanja, sestavljen iz zbirke zvokov in pisnih simbolov, ki jih ljudje določene države ali regije uporabljajo pri govoru ali pisanju.

KULTURA: Kultura je širok in raznolik pojem, ki se nanaša na bogat spekter večinoma neoprijemljivih vidikov družbenega življenja. Sociologi kulturo opredeljujejo kot sistem vrednot, prepričanj, jezika, komunikacije in praks, ki jih ljudje delijo in jih lahko opredelimo kot skupine. Za del kulture veljajo tudi materialni predmeti, ki so skupni neki družbeni skupini ali družbi na splošno. Z drugimi besedami, gre za vse načine življenja, vključno z umetnostjo, prepričanji in institucijami prebivalstva, ki se prenašajo iz roda v rod.

KULTURNO ZNANJE: Poznavanje določenih kulturnih značilnosti, zgodovine, vrednot, prepričanj in vedenja druge etnične ali kulturne skupine. Razumevanje miselnih delov kulture: prepričanj, pravil in stališč. Vključuje norme, vrednote, simbole, konstrukcije resničnosti in poglede na svet določene kulture.

KULTURNI JEZIK: Jezik, ki se ga lahko naučijo številni pripadniki drugih jezikovnih skupin zaradi dostopa do kulture, katere nosilec je ta jezik.

KULTURNA VZGOJA: Proces poučevanja in učenja kulturnih prvin in njihove uporabe v določenem kulturnem okolju ali jeziku, ki se ga učijo pripadniki drugih jezikovnih skupin zaradi dostopa do kulture, katere nosilec je ta jezik. Ozaveščanje učencev o osnovnih kulturnih pojmi in praksah ter njihovo vključevanje v kulturne in umetniške teme brez napora.

PREVAJANJE KULTURE: Prevajanje besedila, ki ohranja učinek izvirnega besedila in pri prejemnikih prevedenega besedila vzbuja enaka čustva in odzive kot prvotno besedilo. Dejanje, s katerim pripadniki ene kulturne skupnosti opisujejo, kako si pripadniki druge kulturne skupnosti razlagajo svet in svoje mesto v njem. Združuje tudi različne oblike pogajanj, ki jih ljudje izvajajo, ko se iz ene kulturne skupnosti preselijo v drugo, ali pa se nanaša na samo preselitev.

EKVIVALENCA: Nadomestitev izjave v ciljnem jeziku z izjavo v izvornem jeziku, ki opisuje isto situacijo. Kadar beseda ali besedna zveza v obeh jezikih pomeni popolnoma enako, temu pravimo ekvivalenca; podobnost med besedo (ali izrazom) v enem jeziku in njenim prevodom v drugem jeziku - To zahteva poglobljeno razumevanje obeh kultur, ne le jezika.

PRILAGODITEV: Prilagoditev je prevajalska metoda, ki se osredotoča na spreminjanje izvirnega besedila, tako da ustreza kulturi, slogu, slovnicu, semantiki in skladnji ciljnega jezika - ta pristop morda ne bo prinesel povsem natančnih prevodov. Prilagajanje je ustvarjalna prevajalska metoda, s katero besedilo postane kulturno ustrezno, natančno in razumljivo.

Namen in cilji

Namen modulov je strokovne delavce (izvajalce jezikovnih tečajev) in migrante, ki so vključeni v jezikovno-izobraževalni proces, seznaniti z metodologijo in pristopom TOCL, predvsem pa izvajalcem jezikovnih tečajev omogočiti celosten vpogled v pristop metodologije TOCL in njegovo uporabo pri pouku.

Učni rezultati modula

Na začetku vsakega usposabljanja/modula je treba ustvariti učno vzdušje, da lahko učenci pridobijo potrebno samozavest in zaupanje za nadaljevanje. V nadaljevanju je navedenih nekaj uvodnih dejavnosti, ki ne bodo vključene v naslednje module. Spoznavalne in vmesne aktivnosti lahko uporabite kot orodja, ki udeležencem pomagajo, da preidejo v ustrezen miselni položaj, ali da se med učenjem ponovno osredotočijo.

Pregled učne ure	
1. ura (uvodna aktivnost)	<i>Dve resnici in laž</i> <i>Ena beseda naenkrat</i>

1. učna ura

Uvodne aktivnosti

Cilji:

- Ustvariti sproščeno okolje, v katerem lahko udeleženci izmenjajo ideje in celostno sodelujejo v skupini.
- Spodbujati udeležence, da so odgovorni za učno okolje.
- vzpostavljajte odnosa med udeleženci in spodbujanje produktivnega učnega okolja.
- pripraviti udeležence na skupinsko delo.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Dobra uvodna aktivnost lahko pomeni odličen energičen začetek pouka in lahko pomembno zastavi vsebino, ki sledi. Če se pouk prične z zabavno in energično dejavnostjo, je delo izobraževalca lahko še lažji, saj bo takšna energija ostala tekom celotne učne ure. Eden najboljših načinov je izbrati dobro preizkušeno uvodno aktivnost, ki ustvari dober prvi vtis, element presenečenja, spodbudi zanimanje ali navduši učence nad snovjo.

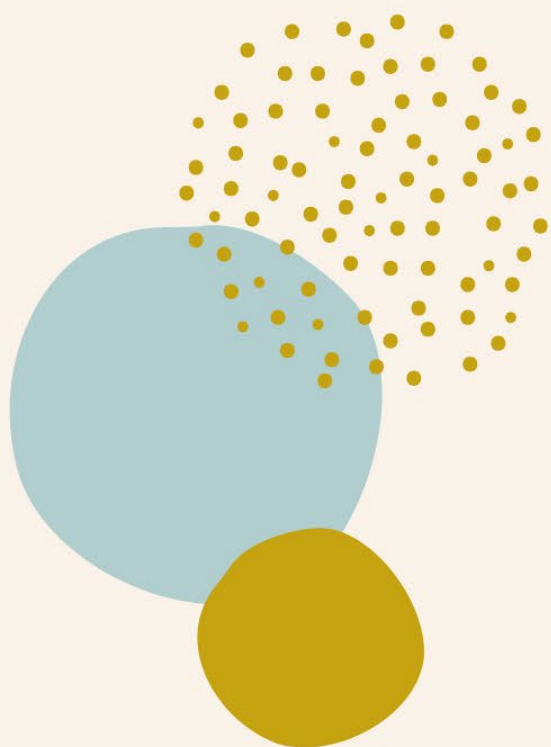
Trajanje (max. 30 minut)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
10–15 min	Dve resnici in laž	1. Razred razdelite v majhne skupine po 4 do 6 oseb. 2. Vsaka oseba naj napiše tri izjave o sebi: dve resnični in eno neresnično.	<i>S to aktivnostjo udeležence pri pouku spodbudimo, da se med seboj bolje spoznajo in počutijo bolj sproščeno.</i>	/

		<p>3. Razložite, da bo vsaka oseba po vrsti delila te izjave s preostalimi v skupini, ti pa bodo morali uganiti, katera izjava je napačna.</p> <p>4. Ko se preostali v skupini odločijo, katera izjava je napačna, prva oseba razkrije resnico.</p> <p>5. Vaja se konča, ko vse osebe v vsaki skupin delijo izjave.</p>	<p><i>Aktivnost je primerna tudi za skupine oseb, ki se med seboj že poznajo.</i></p>	
10–20 min	Ena beseda naenkrat	<p>To aktivnost lahko izvedete s 5 ali več osebami.</p> <p>1. Vse osebe naj se postavijo v krog in se dogovorijo o eni ključni temi pogovora. Lahko je karkoli, od hrane, psov do ragbija.</p> <p>2. Eni oseba v skupini prejme palico.</p> <p>3. Vsaka oseba, ki drži palico lahko prispeva le eno besedo, skupaj pa bodo sestavili zgodbo. Beseda velja le, če oseba drži palico, nato pa jo mora predati naslednji osebi (določite v katero smer potuje).</p> <p>4. Udeležence spodbudite, naj povedo prvo besedo, ki jim pride na misel. Ni pomembno, ali je smiselna ali ne.</p> <p>5. Poskusite se hitro premikati po krogu in postopoma povečevati hitrost.</p>	<p><i>Ta aktivnost je lahko zelo koristna za učenje prilagajanja na spreminjajoče se razmere in spodbuja samostojno razmišljanje.</i></p>	

MODUL 2

Načela poučevanja na jezikovnih tečajih za migrante

Second Tree

Pregled modula

Uvod

V tem modulu bodo predstavljena temeljna načela, ki jih morajo upoštevati pedagogi, ki izvajajo metodologijo TOCL za migrante in begunce. V tem kontekstu se izraz "načela" razume kot osnovni kodeks ravnanja, ki ga je treba upoštevati pri pripravi na izobraževanje učencev migrantov in beguncev. Ta vodilna načela so naslednja:

- Odpravite predsodke: Vsak učenec je obravnavan kot posameznik s svojimi prednostmi, slabostmi in edinstvenimi značilnostmi.
- Gradite zaupanje v razredu: skrbno ocenite odločitve, da zagotovite dosledno in pravično izkušnjo učencev ter tako ustvarite trdne temelje za rast zaupanja med učitelji in učenci.
- Vzpostavite skupno kulturo v razredu: Upoštevajte ukrepe za vzpostavitev izobraževalnega okolja, ki spodbuja samozavest, odpornost in močan občutek enakosti med učenci in učitelji.

Namen tega modula je tudi ozavestiti razmerja moči in nezavedne pristranskosti, ki lahko obstajajo v učilnici, ter raziskati, kako lahko pretirano ukvarjanje s kulturno občutljivostjo postane ovira za učenje in vključevanje.

Namen in cilji

Cilj tega modula je zagotoviti orodja, smernice in najboljše prakse, ki strokovnim delavcem v izobraževanju omogočajo, da ustvarijo okolje v razredu, ki je dosledno, participativno, osredotočeno na odgovornost in temelji na enakosti.

Učni rezultati modula

Informacije v tem modulu bodo strokovnim delavcem omogočile:

- Uporabljati različna orodja za samorefleksijo, za oceno morebitnih situacij, v katerih lahko pristranskost ali predsodki vplivajo na njihov odnos z učenci.
- Dosledno spodbujanje kulture zaupanja, pravičnosti, odgovornosti in krepitev moči v razredu.
- Samozavestno obravnavanje tematik, ki bi lahko povzročile napetost ali nelagodje, in bolje razumeti, kako dragoceni so lahko ti trenutki v izobraževalnem okolju.
- Poglobiti razumevanje, kako spodbujati sodelovanje med učenci.
- Razviti in oceniti možne odzive na izzive, ki se pojavljajo pri izvajanju teh načel.
- Prepoznati podobnosti in razlike med "nemigrantskimi" in "migrantskimi" jezikovnimi tečaji.

Gradivo

Delovni listi za udeležence, prenosni računalnik, projektor, tabla, flomastri, gobica

Pregled učne ure	
1. ura Razpakirajmo predsodke	Uvod v načelo Dobre prakse: <ul style="list-style-type: none">• vsakega učenca obravnavajte kot posameznika.• vadite samorefleksijo
2. ura Gradimo zaupanje v razredu	Uvod v načelo Dobre prakse: <ul style="list-style-type: none">• Bodite odkriti in transparentni• Bodite pošteni• Bodite dosledni• Bodite skrbni in pokažite svojo osebnost
3. ura Vzpostavimo skupno kulturo učilnice	Uvod v načelo Dobre prakse: <ul style="list-style-type: none">• krepitev vzdržljivosti• pridobivanje samostojnosti• sodelovanje z učenci• spodbujanje povratnih informacij, vprašanj in sodelovanja• oblikovanje neformalnega in vključujočega okolja v razredu, ki je primerno za učenje• tkanje vezi med učenci• skrbnost do učencev

1. učna ura

Odpravimo predsodke

Cilji:

Do konca ure bodo udeleženci znali:

- Pojasniti, zakaj lahko predsodki o statusih kot sta "begunec" ali "prosilec za azil", pogosto vodijo do zavajajočih stereotipnih posplošitev, povezanih z ranljivostjo in občutljivostjo, ki pa nam ničesar ne pove o osebnosti ali željah osebe.
- Raziskati podobnosti med jezikovnimi tečaji za "begunce/migrante" in drugimi oblikami pouka za nemigrante ter pomen obravnave učencev kot edinstvenih posameznikov in ne kot izida predsodkov.
- Spomočjo samorefleksije raziskati kako lahko kulturni in jezikovni predsodki negativno vplivajo na odnos med učiteljem in učencem ter na sam učni proces.
- Odkriti situacije iz resničnega življenja za prepoznavanje najboljših načinov ukrepanja, z namenom preprečevanja negativnega vpliva predsodkov na sprejemanje odločitev.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Uspešni jezikovni tečaji imajo ne glede na lokacijo, kontekst in demografske značilnosti učencev enake osnovne značilnosti: učitelji dobro poznajo svoje učence, si prizadevajo prilagoditi pouk njihovim potrebam in so zanje dolžni skrbeti, učenci pa se počutijo udobno, imajo podporo in so sposobni napredovati. Če prepogosto poudarjamo, da se begunski in migrantski jezikovni tečaji razlikujejo od standardnih, lahko povzročimo, da se temeljne značilnosti uspešnega tečaja deloma zmanjšajo ali izgubijo. Strokovni delavci se tako več ukvarjajo s tem, da so učenci begunci in/ali migranti, zaradi česar se bo povečal negativni vpliv stereotipov in predsodkov.

Predsodki so univerzalni in strokovni delavci jih imajo tako kot vse druge osebe. Morda imajo na primer predsodek o tem kaj učenci migrantskega ali begunskega porekla potrebujejo ali prinesejo na jezikovni tečaj. V tem oziru se lahko na predsodke odzovemo razumevajoče ali nerazumevajoče. Strokovni delavec lahko denimo upraviči drugačno obravnavo učenca migranta na podlagi predpostavk o njegovih travmatičnih izkušnjah, na podlagi njegove narodnosti ali zaradi predpostavk o njegovih kulturnih normah oz. skupnosti, iz katere prihaja. Zaradi tega ima lahko strokovni delavec občutek, da je dialog o tovrstnih temah nemogoč ali škodljiv za udeležence tečaja. Po drugi strani predsodki

lahko privedejo do upravičevanje drugačne obravnave učenca migranta, na podlagi predpostavke, da je neizobražen oz. »neciviliziran«.

Čeprav bi te predsodke lahko zakoreninili v vnaprejšnjem dojemanju migrantov kot žrtev (da so ranljivi, občutljivi, potrebni zaščite, nesposobni samoodločanja) ali nepridipravov (da so vredni prezira in sumničenja), je rezultat v obeh primerih presenetljivo podoben: oseba ni videna takšna, kot je, ampak kot si jo kot takšno predstavlja nek posameznik. Posledice tega so lahko v razredu še posebej škodljive: na podlagi teh predpostavk lahko strokovni delavci izpuščajo določene vsebine pouka, da bi se izognili občutljivim temam, zaradi česar učenci ne dosežejo določenih znanj; lahko se izogibajo postavljanju pomembnih vprašanj, kar povzroči medosebno distanco, ki je sicer ne bi bilo; ali pa so tudi manj zahtevni do učencev, zaradi česar so učni rezultati slabši.

Da bi dosegli načela, ki jih določa metodologija TOCL, je pomembno, da strokovni delavci vzpostavijo odnos s skupino učencev beguncev ali priseljencev, bolj kot s katero koli drugo skupino. To ne pomeni, da ne bodo imeli pričakovanj, predstav ali predsodkov o učencih (kot smo rekli, jih vedno nosimo s seboj), ampak da gredo v ta odnos z vedenjem, da se spopadajo s posledicami predsodkov, ki jih imajo: s težnjo, da mislijo, da vedo, kdo so učenci, še preden jih dejansko spoznajo. V razredu tudi vedno obstajajo razlike med učenci – strokovni delavec lahko učenca, ki je bil pravkar na pogrebu, obravnava drugače kot druge v razredu, učenca, ki trpi za tesnobo lahko obravnava drugače kot odkritega učenca, ipd. Predvsem je pomembno, da ta obravnava temelji na znanju in je sorazmerna. Če predpostavljamo doživljanje vseh učencev beguncev ali migrantov, ne da bi poznali njihove resnične izkušnje, osebnosti ali želja, jim s tem odvzamemo aktivno moč.

Begunci in migranti so večji posamezniki, ki lahko sodelujejo v razpravi, izražajo nestrinjanje, ponujajo nasprotno argumente in se razvijajo. Njihov doprinos je tako kot doprinos drugih ljudi vreden ocenjevanja, preverjanja in kritike. Strokovni delavci lahko začnejo smiselno sodelovati z učenci le z odpravljanjem zakoreninjenih predsodkov in stereotipov. Stereotipi, ki temeljijo na etnični pripadnosti, narodnosti, kulturnih razlikah ali kateri koli drugi prirojeni lastnosti učencev, so napačni in ponižujoči. Kadar se domneva, da se osebnost nekega človeka razume zgolj kot neizogibno posledico nejasnih kulturnih značilnosti ali začasnega statusa, ki si ga ni izbral, to krepi hierarhijo, ki begunce in migrante obravnava kot kategorično "drugačne", kar neizogibno krepi njihovo marginalizacijo. (Fontana idr. 2023) Strokovnjaki se morajo vzdržati različnih oblik fetišacije "beguncev", ki homogenizirajo dejansko izjemno raznolike izkušnje in identitete. (Fontana idr. 2023)

Da bi se izognili tem pastem, je pomembno, da se strokovni delavci v veliki meri zavedajo sami sebe. To ni enostavno, vendar se bodo naučili celostno sodelovati z obiskovalci jezikovnih tečajev in presegati problematične hierarhije, ki jih lahko sprožijo celo na videz pozitivne podobe. Notranje pripovedi, ki pogosto usmerjajo splošna mnenja o tem, česa so begunci sposobni, bo zamenjala veliko bolj ostra podoba tega, kar je res: da imajo migranti in begunci veliko več podobnosti kot razlik.

Da bi razjasnili predsodke, ki jih imajo izobraževalci do učencev migrantov ali beguncev, se morajo strokovni delavci v polju jezikovnega izobraževanja držati naslednjih načel:

Vsakega učenca obravnavajte kot posameznika:

- Ne pozabite, da bodo izkušnje nekaterih učencev dobre, za nekatere slabe, tretji pa jih sploh ne bodo prepoznali. Učenci so lahko prestrašeni, imajo slabo predstavo o tem, kaj pomeni učenje, ali pa imajo težave s samozavestjo v razredu.
- Spoznajte osebne prednosti, slabosti, želje in cilje svojih učencev.
- Ne bojte se z učenci govoriti o njihovem življenju ali jim postavljati vprašanj. Določenih posebnosti se lotite tako, kot bi se v primeru kateregakoli drugega učenca. Če to vpliva na njihovo uspešnost pri pouku, morate to vsekakor nasloviti.
- Prilagodite svoje učne vire, gradiva in metode glede na potrebe učencev in ne glede na to, kaj pravi učni načrt.

Samorefleksija:

- Strokovni delavci v izobraževanju, morajo preko lastnega razmisleka zavrniti prepričanja, da je begunce zaradi njihove 'drugačnosti' potrebno obravnavati različno od ostalih. Namesto tega morajo razmisliti o svoji sposobnosti, kako do beguncev pristopiti kot do posameznikov in ne kot do predstavnikov homogene kulture, tako da lahko izrazijo svojo individualno identiteto (Fontana idr. 2023) in se izognejo stereotipom (npr. begunci so žrtve ali junaki). Te pripovedi lahko škodujejo njihovi samopodobi in integracijskemu procesu. (Fontana idr. 2023)
- Strokovni delavci lahko z uporabniki tečajev izmenjujejo razmišljanja o prejšnjih izkušnjah pri delu z begunci. S tem vadijo samorefleksijo o svojih dejanjih, odkrito razpravljajo o predsodkih do drugih in se znebijo strahu pred pogovori o teh temah s svojimi učenci. Eden od načinov je, da svoje učence vprašajo, kaj menijo o tem, kako se pri obravnavi določene teme počutijo, kot pa bi se namesto njih odločili, da je zanje neprimerna.
- Primeri vprašanj za samorefleksijo (po interakciji z učenci):
 - Kako ste se počutili ob interakciji? Zakaj?
 - Ali je bila interakcija z vidika vzpostavljanja zaupanja uspešna/neuspešna?

- Ali ste opazili in odpravili osnovne stereotipe in predsodke? Zakaj, zakaj ne? Kako ste to ugotovili?
- Kako je interakcija vplivala na učence s katerimi ste se pogovarjali?
- Ali so bili med interakcijo v vaši bližini še drugi ljudje? Kakšen vpliv je imelo to na njih?
- Ali je bil v tem času prisoten še kakšen drug strokovni delavec? Ali menite, da so ravnali pravilno? Ali bi vi ravnali drugače? Zakaj? Ali ste se od njih kaj naučili?
- Kaj je bilo pri interakciji najtežje?
- Ali menite, da bi vi ali učenci morali ravnati drugače? Kako?

Trajanje (50 minut)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
10 min	Razprava	<p>Udeležence prosite, naj razmislijo o pričakovanih in predpostavkah, ki so jih imeli v preteklih stikih z begunci. Primeri sugestivnih vprašanj so:</p> <p>Imate izkušnje s poučevanjem migrantov, beguncev in prosilcev za azil? Kakšen je kontekst, v katerem poučujete/delate? Kakšne so bile vaše pretekle izkušnje z delom z begunci/migranti in kakšni so bili vaši medsebojni odnosi? Ali vam je v spominu ostala kakšna posebna izkušnja v zvezi s temami, ki so se vam zdele neprimerne za to ciljno skupino? Ali so se vaši medsebojni odnosi z begunci/migranti v času dela z njimi spremenili?</p>	<i>Udeleženci bodo razmišljali o svojih preteklih izkušnjah z begunci/migranti.</i>	Pripravljena sugestivna vprašanja
20 min	Študija primera	<p>Predstavite študijo primera št. 1</p> <p><i>Strokovni delavec pripravi učno gradivo za svoj razred. Tema, ki jo mora poučevati, so načini prevoza. Pri načrtovanju ure namerava zajeti vse ključne besedne zveze v okviru te teme. Postane zaskrbljen. Nameravata vključiti besedo "čoln", vendar nista prepričana, ali bosta razprava in predstava o čolnih koga v razredu vznemirila. Učitelj je zdaj neodločen, ali naj besedo 'čoln' izpusti iz učnega načrta. Kaj bi storili na mestu učitelja v tej situaciji?</i></p>	<i>Udeleženci bodo s sodelovanjem v študiji primera preverili osnovne stereotipe in predsodke.</i>	Po presoji trenerja
10 min	Razprava o študiji primera	Udeležence vodite skozi razpravo o študiji primera.	<i>Udeleženci bodo razmislili o svojih dejanjih in odločitvah</i>	/

			<i>med prvo študijo primera.</i>	
10 min	Predstavitev teorije	Udeležence seznanite s teoretičnim delom tako, da jim izročite natisnjen izvod teoretičnega dela in sugestivna vprašanja.	<i>Udeleženci bodo prebrali, razumeli in kritizirali teorijo iz prvega načela.</i>	Natisnjeni izvodi teoretičnega dela Pripravite sugestivna vprašanja

2. učna ura

Gradimo zaupanje v razredu

Cilji:

Ob koncu ure bodo udeleženci tečaja:

- Uspešno razpravljali o pomenu vzpostavitve zaupanja v razredni skupini in z vsakim učencem posebej.
- Obravnavali dobre prakse za krepitev zaupanja v razredu.
- Razmišljali o preteklih izkušnjah, povezanih s pomanjkanjem zaupanja, in preučevali dolgoročne posledice dejanj, ki ga lahko spodkopljejo.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Zaupanje med učitelji in učenci je pomembno za ustvarjanje zdravega učnega okolja in plodnih odnosov. Ustvarja podlago za sodelovanje in povezovanje v razredu. Učenci imajo lahko zelo različne izkušnje in pričakovanja glede odnosa med "učiteljem" in "učencem", zato je opredelitev odnosa, ki je zaupen in pozitiven, zanje lahko nova.

Če ste begunec ali migrant in živite v nestabilnih razmerah v novi državi, je zaupanje težko doseči. Učenci iz begunskega ali migrantskega okolja so se morda morali boriti za svoje najosnovnejše potrebe in so postali nezaupljivi do obljub, ki so jim bile dane, ko so bili "na poti". Izkušnje z diskriminacijo ali neenakopravnim obravnavanjem v državi gostiteljici za mnoge niso redkost. Strokovni delavci morajo z vsakim dejanjem pokazati, da bo med stenami njihove učilnice drugače. To morajo pokazati že pri prvem stiku. (Fontana idr. 2023)

Zaupanje gradimo z iskrenostjo, pravičnostjo, doslednostjo in zavzetostjo. Za vzpostavitev zaupanja je treba upoštevati dolgoročni vpliv odločitve ali izbire, ne pa iskati kratkoročnega priznanja ali enostavnega rezultata. Strokovni delavci morajo skrbno razmisliti o svojih odločitvah in razmisliti o najboljšem možnem odzivu za dolgoročno krepitev zaupanja. (Fontana idr. 2023)

V nadaljevanju so predstavljene dobre prakse za strokovne delavce, s katerimi lahko gradijo zaupanje v razredu:

Bodite iskreni in transparentni:

- Pokažite, da se na vaše besede lahko zanesejo. Vedno bodite iskreni glede tega, kaj lahko storite in česa ne. Če rečete "morda", da bi se izognili besedi "ne", spodkopavate svoj ugled in odnos z učenci, s tem pa spodkopavate zaupanje. (Fontana idr. 2023)
- Bodite transparentni glede tega, kar veste. Poudarite svoje pomanjkljivo znanje in jasno priznajte svoje napake, ne glede na to, kako majhne so. Če pojasnite, zakaj ste se motili ali naredili napako, boste učence spodbudili, da storijo enako, in zagotovili, da se bodo počutili varne, ko bodo delali napake. S sodelovanjem pri razumevanju problemov in iskanju rešitev bo okrepilo učinkovitost in delo vaših učencev. (Fontana idr. 2023)
- Počutite se sposobni reči 'ne' stvarim, ki jih ne morete ali nočete početi. S tem boste pokazali enako vedenje, kot ga želite videti pri drugih, pri čemer bodo učenci in učitelji skupaj odgovorni za ustvarjanje skupnosti, v kateri imajo vsi enakopraven glas. (Fontana idr. 2023)

Bodite pošteni:

- Nepravičnost, resnična (tudi nenamerna) ali zgolj zaznana, spodkopava zaupanje in s tem odnos med strokovnimi delavci in učenci. Z upoštevanjem enakih standardov za strokovne delavce in učence lahko pričnemo razvijati medsebojno zaupanje. (Fontana idr. 2023) Ker so številni begunci doživeli diskriminacijo na podlagi svoje rase, etnične pripadnosti, spolnosti ali vere, je nepravičnost tudi mogoče razumeti kot obliko diskriminacije. (Fontana idr. 2023) Učenci so nezaupljivi do podpornih služb, med katere spadajo tudi izobraževalci. Da bi zagotovili pravičnost v razredu morajo strokovni delavci:
 - Zagotoviti razumevanje: Postopki morajo biti jasni vsem, ne glede na jezikovne ovire – po potrebi prosite za pomoč prevajalca.
 - Zagotoviti enake možnosti: ne počnite ničesar, česar ne bi mogli v enakih pogojih početi z vsemi.
 - Enako obravnavati vse prisotne: pri uporabi pravil in postopkov v razredu bodite pregledni in strogi. Ne delajte izjem iz pravil. Strogo upoštevanje pravil s strani vseh je ključnega pomena za ohranjanje pravičnosti in gradnjo zaupanja ter varuje pred zaznavanjem prednostne obravnave. (Fontana idr. 2023) Vedno lahko predlagate spremembo katerega koli pravila, in sicer s temeljitim postopkom razprave, ki vključuje vse v razredu.

Bodite dosledni:

- Ne ravnajte nepremišljeno in se ne zanašajte na svoje občutke. Skrbno ocenite vpliv svojih dejanj na druge in spodbujajte občutek vzajemne odgovornosti za spoštovanje ali konstruktivno izpodbijanje pravil, ki obstajajo za dobrobit celotne razredne skupnosti. (Fontana idr. 2023)
- Postavite jasna pričakovanja in jih dosledno upoštevajte. Če so učencem jasna pričakovanja in se na njihovo vedenje dosledno odzivajo, lahko bolje nadzorujejo svoja dejanja in se v razredu počutijo bolj sproščeno in udobno, kar povečuje sodelovanje in vključenost.

Bodite skrbni in pokažite svojo osebnost:

- Prisluhnite učencem in njihovim težavam ter bodite pozorni nanje. Pogovori spodbujajo posredovanje in kolektivni občutek odgovornosti ter pomagajo razvijati in ohranjati skupno kulturo. (Fontana idr. 2023) Begunci so sposobni, aktivni člani skupnosti, ki lahko in morajo sodelovati pri oblikovanju svojega okolja. (Fontana idr. 2023)
- Bodite jim v oporo, podajajte pozitivne povratne informacije in cenite njihov trud: to učence spodbuja, da tvegajo in so z vami ranljivi, vi pa jim prikažite to vedenje tako, da ste odprti do njih.
- Pokažite svojo osebnost in se ne bojte biti lahkotni ali uporabiti humorja: begunci so doživeli težke izkušnje, vendar niso izgubili svoje človeškosti, zato lahko pričakujete, da se z begunci ne boste strinjali, razpravljali in se šalili kot s komer koli drugim, kar pogosto vodi v obogateno izmenjavo. (Fontana idr. 2023)

Trajanje (1 učna ura)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
10 min	Deževanje idej	<p>Udeležence prosite, naj v sklopu deževanja idej razmislijo o ključnih načelih, ki bi po njihovem mnenju morala biti vključena v ustvarjanje zaupanja (v razredu in tudi zunaj njega), ter o dejavnikih in situacijah, ki lahko namesto tega povzročijo razočaranje, nesporazume in izgubo zaupanja (npr. jezikovne ovire, nepravilno obravnavanje).</p> <p>Uporabite sugestivna vprašanja, da olajšate razpravo: Kakšne so vaše izkušnje z zaupanjem ali pomanjkanjem zaupanja v razredu, kot učenca ali pedagoga? In kako je zaupanje ali pomanjkanje zaupanja vplivalo na izkušnjo v razredu? Ali menite, da je zaupanje v razredu pomembno? Kako je videti okolje v razredu, v katerem vlada zaupanje? Kako ste v preteklosti gradili zaupanje v razredu? Kaj lahko zmanjša zaupanje v razredu? Kako lahko predsodki, ki jih imamo do beguncev, vplivajo na ustvarjanje zaupanja?</p>	<i>Pritegnite udeležence, predvidite teme, ki bodo podrobneje obravnavane med dejavnostmi.</i>	Pripravite sugestivna vprašanja
20 min	Študija primera in razprava: Pravičnost in stroga pravila	<p>Udeleženci bodo razdeljeni v 3 manjše skupine. Vsaki skupini bodo predstavili isto pravilo v razredu: "Če zamudite več kot 5 minut, ne smete v razred".</p> <p>Vsaka od treh skupin dobi isto študijo primera, ki se razlikuje po zahtevnosti.</p> <p>Skupina 1: <i>Učenec zamuja, ker je zaspal.</i></p>	<i>Udeleženci spoznajo posledice izjem od pravil in raziskujejo rešitve za izgubo zaupanja, pri čemer sta odgovornost in priznanje napak bistvenega pomena.</i>	/

		<p>Skupina 2: Učenec zamuja, ker je peljal svojega otroka na šolski avtobus in je ta prišel z zamudo.</p> <p>Skupina 3: Učenec zamuja, ker je moral svojega otroka, ki se je slabo počutil, odpeljati na pregled k zdravniku, ta pa se je zavlekel.</p> <p>Udeležence povabite, naj v svojih skupinah razpravljajo o tem, kaj bi vsakdo storil v svoji študiji primera, nato pa ugotovitve predstavijo drugim udeležencem.</p> <p>V večji skupini razpravljajte o dolgoročnih posledicah izjem.</p> <p>[10 min] Udeležence povabite, naj v parih razpravljajo o tem, kako rešiti situacijo, v kateri je bilo zaupanje izgubljeno zaradi nepoštenega ravnanja, in si ideje izmenjajo v skupini.</p>		
5 min	Razprava o študiji primera	Zopet združite celotno skupino in udeležence popeljite skozi razpravo o študiji primera.	<i>Udeleženci bodo razmislili o svojih dejanjih in odločitvah med študijo primera.</i>	/
15 min	Predstavite teoretični del in o njem razpravljajte.	<p>Udeležence seznanite s teoretičnim delom tako, da jim izročite natisnjen izvod teoretičnega dela in vodilna vprašanja.</p> <p>Kakšne so vaše izkušnje z iskrenostjo in preglednostjo v razredu? Kako lahko ti dve vrednoti vzpostavite med učenci in učitelji? S kakšnimi izzivi ste se srečali pri svojih izkušnjah s pravičnostjo in doslednostjo v razredu? Kdaj ste v razredu doživeli pozitivne povratne informacije/spodbude</p>	<i>Udeleženci bodo prebrali, razumeli in kritizirali teorijo iz drugega načela.</i>	<p>Natisnjeni izvodi teoretičnega dela</p> <p>Pripravite vodilna vprašanja</p>

		<p>in kdaj ste se srečali s podpornimi odnosi? Kakšen viden vpliv je to imelo na odnos med učiteljem in učencem?</p> <p>Ali ste že doživeli, da so bile potrebe in glasovi učencev v razredu zanemarjeni? Kakšen je bil vpliv tega?</p> <p>Ali obstajajo elementi teorije, za katere menite, da so nepotrebni za vzpostavitev zaupanja? Ali menite, da obstajajo dodatni potrebni elementi, ki niso bili obravnavani?</p>		
10 min	Vadite uporabo vprašanj za samorefleksijo	Udeležence prosite, naj s pomočjo vprašanj za razmislek razmislijo o svojih izkušnjah v eni od študij primerov ali o kakšni drugi izkušnji, v kateri so izkusili zaupanje/nezaupanje. Udeležence prosite, naj pojasnijo, kako menijo, da jim samorefleksivna vprašanja pomagajo prepoznati pomen vzpostavljanja zaupanja v odnosih med učenci in strokovnimi delavci.	<i>Udeleženci bodo lahko s pomočjo vprašanj razmišljali o pomenu zaupanja v razredu in dolgoročnih posledicah, če zaupanja v razredu ni.</i>	/

3. učna ura

Vzpostavimo skupno kulturo učilnice

Cilji:

Ob koncu srečanj bodo udeleženci:

- Zmožni razpravljali o tem, kaj pomeni oblikovanje skupne kulture učilnice in katere elemente je treba vključiti vanjo.
- Razmišljali o praksah, ki spodbujajo sodelovanje, povratne informacije in sodelovanje učencev ter o tem, kako to spodbuja njihovo samozavest, ustvarjalnost in rast.
- Se bolje zavedali kako komunikacijski slog strokovnega delavca vpliva na odnos med delavcem in učenci.

Uvod in/ali ključni pojmi:

V razredu je pomembno ustvariti okolje v katerem se ljudje med seboj poznajo, v katerem se počutijo udobno in čutijo svobodo katere stvari želijo ali ne želijo deliti z ostalimi. Oblikovanje skupne kulture v razredu omogoča tako učiteljem kot učencem, da jasno ločijo razred od zunanjega sveta, in v njem ustvarijo prostor kjer učenci lahko razvijajo občutek pripadnosti, kar vodi k ustvarjanju zdravega psihosocialnega okolja, ki posledično izboljša učne rezultate.

To lahko pomeni pristop, ki je v razredih z učenci begunci pogosto odsvetovan; pristop, ki vključuje vključevanje v težke razprave, spopadanje s konflikti, odkrito spraševanje učencev, kaj želijo, in posredovanje pri razlikah v mnenjih.

Učencem omogočite, da samostojno izberejo, kaj želijo.

Učenje jezika v katerem koli okolju lahko pomeni obravnavanje tematik, ki se lahko zdijo težke ali vznemirljive. Primer: učencem, ki je bil pred kratkim odpuščen, v razredu dolgo časa sodeluje pri učni temi "zaposlovanja", lahko sčasoma občuti žalost ali bolečino. Učiteljem, ki poučujejo učence begunce ali priseljence, je pogosto rečeno, naj se izogibajo temam, ki bi jih lahko vznemirile, zato se učitelji bojijo obravnavati vse, kar bi lahko bilo povezano z bolečimi spomini ali bi bilo v izvorni državi udeležencev tabu. Ta pristop ima lahko za učence begunce škodljive posledice.

Vsak učenec je lahko doživel travmo. Če si poskušamo predstavljati, kako se travmam v razredih, v katerih je več posameznikov izognemo, je to skorajda nemogoče in reduktivno. Sirski učenec je morda doživel grozljivo izkušnjo bombardiranja svojega doma, potovanja s čolnom v Evropo ali mučenja kot politični zapornik. Morda pa se njegova bolečina kaže kot občutljivost na glasne zvoke. Strokovni delavec, ki se poskuša izogniti bolečini ali težavam pri tem učencu, je lahko v skušnjavi, da se izogne vsakršnemu pogovoru o ladjah, vojni, politiki ali celo domu, vendar (nedolžno in razumljivo) pokaže video, ki vključuje glasne zvoke, kar posamezniku povzroči bolečino.

Soditi, kaj je sprejemljivo poučevati v jezikovnem razredu, na podlagi dejstva, da je en učenec petindvajsetletna ženska iz Konga, drugi petdesetletni Sirec in tretji tridesetletni homoseksualec, ki je pobegnil iz Afganistana, je zgrešeno. Ne samo, da je nemogoče odstraniti vse morebitne sprožilce, ampak je tudi napačno. Iz izogibanja temeljnim jezikovnim temam izhajajo očitne izobraževalne posledice: učenci se ne naučijo tistega, kar potrebujejo. Poleg tega je odločanje o tem, česa učenci ne smejo slišati brez njihovega dovoljenja, infantiliziranje. To so ljudje, ki so preživeli najtežje življenjske izkušnje. Namesto da jih pokroviteljsko obravnavajo, bi morali učitelji učencem omogočiti, da sami izberejo, katere teme želijo obravnavati in katerim se želijo izogniti. Pri tem je pomembno, da se učenci v vsakem trenutku počutijo udobno, če rečejo, da se o določeni temi raje ne bi pogovarjali. Namesto da bi preprečevali ali prepovedovali učenje o določeni temi, raje ustvarite prostor, v katerem se ljudje lahko odkrito odločajo, katere teme želijo obravnavati in katerim se želijo izogniti.

Sodelujte v razpravah o spornih ali spornih temah.

Druga težnja strokovnih delavcev je, da se izogibajo konfliktom ali nekaterim spornim kulturnim temam v razredu, saj bi to lahko povzročilo nelagodje. Podobno kot zgoraj, ta napačen poskus izogibanja najslabšemu možnemu izidu na koncu povzroči več škode.

Namesto tega bi morali strokovni delavci spodbujati in sodelovati v razpravah o konfliktih ali različnih pogledih. Učenje vključuje spreminjanje (spreminjanje mišljenja, spreminjanje navad in vedenja, spoznavanje novih stvari, doseganje drugačne točke, kot je bila na začetku), proces spreminjanja pa pogosto vključuje element nelagodja: obravnavanje težkih tem in ne izogibanje zahtevnim interakcijam je koristno za učenje.

To je zahteven proces. Učitelj ima lahko večletnične in večverske razrede. Nekateri učenci so bili morda na nasprotnih straneh istega konflikta, nekateri učenci imajo morda rasistična mnenja do sošolcev z druge celine. Zato je ustvarjanje kulture pripadnosti in udobja v razredu težaven in dolgotrajen proces.

V razredu z učenci iz različnih okolij bo veliko priložnosti za pogovor o kulturi in njeno izmenjavo. Pri izmenjavi kulturnih vidikov lahko pride do nesoglasij. Učitelji se morajo zavedati, da je izogibanje težkim pogovorom in izogibanje konfliktom domišljavo in preprečuje trenutke "resničnega življenja", ki se odvijajo znotraj razreda.

Počutite se pooblaščeni, da se z učenci ne strinjate.

Vedno se je treba soočiti s konflikti, se o njih pogovoriti, ko se pojavijo, in si prizadevati za to, da se vsi počutijo pooblaščene za njihovo reševanje. Pričakujete lahko, da se boste s študenti migranti ali begunci ne strinjali in pogovarjali tako kot s katero koli drugo osebo. Sodelovati z nekom pomeni jemati ga resno ter skrbno oceniti in v celoti obravnavati, kar ima povedati. To ne pomeni, da samodejno skrijete, kaj mislite ali kdo ste, na podlagi mnenja, da se študent begunec ali migrant s tem ne more soočiti ali da se bo odzval z razdražljivostjo ali nasiljem. Migranti in begunci niso eksplozivna naprava, s katero je treba ravnati previdno in prestrašeno, niti niso nevarni. Popolnoma so sposobni slišati vaš pogled ali razloge, zakaj menite, da se motijo. Zato se morate počutiti pripravljeni in pooblaščeni, da apelirate na njihovo glavo in ne na njihove instinkte. (Dawson idr. 2022)

V nadaljevanju so predstavljene najboljše prakse, s katerimi lahko učitelji gradijo skupno kulturo v razredu:

Povečajte odpornost

- Prisluhnite težavam učencev in jih dosledno obravnavajte.
- Okrepite občutek nadzora in samostojnosti učencev z doslednim odzivanjem ter ustvarjanjem strukture in rutine v razredu.
- Ustvarite občutek, da so učenci del skupnosti, in spodbujajte odnose z vrstniki. Če je vaš učenec v zdravi skupnosti, kjer vlada zaupanje in iskrena komunikacija, bo bolj verjetno, da bo razvil odpornost in se odklonil od težav.

Pridobivanje samostojnosti

- Učencem omogočite, da si ne le zapomnijo in razumejo vsebino v danem trenutku, temveč da v sebi razvijejo spretnosti, ki jih potrebujejo, da postanejo samostojni učenci. To učence opolnomoči in jim omogoči, da spretnost "učenja" uporabijo tudi v drugih delih svojega življenja.
- Spodbujanje učencev, da delijo svoja lastna mnenja in se zanašajo nase: strokovni delavci lahko spodbujajo samostojnost in reševanje problemov tako, da vprašanja učencev, ko se soočijo s problemom, obrnejo nazaj nanje. Na ta način učitelj spodbuja učence, da sami odgovorijo na svoje vprašanje.

Sodelujte z učenci

- Pred poukom ali po njem se z učenci pogovorite na osebni ravni in jih spoznajte kot posameznike. Sprašujte in se pozanimajte, kako jim gre. Morda bo to težko zaradi jezikovne ovire. V tem primeru prosite močnejše učence, da vam pomagajo pri prevajanju.
- Sodelujte v pogovorih z njimi, da bi razumeli njihovo stališče, in se ne izogibajte deljenju, kadar se z njimi ne strinjate.

Spodbujanje odzivov, vprašanj in sodelovanja

- Spodbujajte učence, da vam povedo, kako bi lahko izboljšali pouk zanje. S tem boste program prilagodili potrebam učencev in spodbudili njihovo sodelovanje. S tem boste pokazali, da jim prisluhnete, da zaupate njihovem mnenju in da vas zanima, kaj si želijo. Pomembno je, da odzivov ne obravnavate kot odključavanje okenc in da učenci vidijo, da je zanje poskrbljeno in da sodelujejo. To kaže, da je učitelju mar.
- Ob koncu ure si vzemite čas za samorefleksijo o tem, kako je potekala ura, ter o kakovosti in ustreznosti vsebine, s čimer pokažete, da ste odprti za samoizboljšave in razmislek. Učitelji lahko nato učence spodbudijo, da delijo svoje misli, ali pa jih vprašajo, ali želijo svoje želje deliti v obliki anonimnih zapiskov. Nadaljujte z odprto razpravo o tem, kako bi te spremembe lahko izvedli. Ko učenci vidijo, da je njihov odziv dobrodošel in stvar obravnave, lahko poteka razprava o tem, ali naj bodo odzivi anonimni, s poudarkom na posledicah, če odziva ni in zakaj izobraževalci cenijo odzive svojih učencev.
- Pohvalite učence, kadar vam podajo konstruktivno kritiko ali se sprašujejo o ustreznosti dejavnosti, in jim povejte, da vam pomagajo pri izboljšanju. Če se z odzivom ne strinjate, jim to povejte in se o njej pogovorite.
- Dovolite učencem, da sami izberejo, katere vrste pouka ali gradiva želijo v razredu. Učence opremite z znanjem o dobrih učnih praksah (na primer igre) in jim dovolite, da sami izberejo.
- Sodelujte pri oblikovanju pravil z učitelji in učenci. Tako si učenci ne le zapomnijo in razumejo vsebino v danem trenutku, temveč tudi razvijajo spretnosti, ki spodbujajo samostojnost in povečujejo samozavest.
- Ponudite uradne ure, da se lahko učenci osebno pogovorijo o odzivih in težavah. Tako boste lahko tudi bolje spoznali posamezne učence.

Ustvarite neformalno in vključujoče okolje v razredu, primerno za učenje

- Spodbujajte smeh in uporabljajte humor v razredu. Smeh združuje ljudi. Izvajajte učne ure, dejavnosti in igre, ki spodbujajo smeh in humor. Tudi prejšnje izkušnje beguncev z učenjem so bile morda v zelo formalnem in hladnem okolju; učitelji lahko namesto tega v nasprotju s temi pričakovanji postanejo lahkotni: šalijo se iz sebe in se šalijo tudi s svojimi učenci ter se šalijo iz njih. To odpravlja ovire in je način, kako povedati, da je ta raven pogovora z vami mogoča.
- Odpravite idejo o učitelju kot avtoriteti, ki ima posebno pravico do spoštovanja. Za spodbujanje skupne kulture, ki temelji na izmenjavi in nestrinjanju z različnimi idejami, je pomembno, da se učenci počutijo udobno, če učitelja sprašujejo, kritizirajo in se z njim šalijo. Izpodbijte idejo, da "učitelj ve najbolje", tako da sodelujejo v razpravah o težavah v razredu in jih pomagajo reševati.

Spodbujanje povezav med učenci

- Prekinite razlike med učenci z odpravljanjem nacionalnih, etničnih in spolnih razlik. To storite tako, da spodbujate sodelovanje med učenci iz različnih ali drugačnih okolij in da vzpostavljajo odnose z vrstniki.
- Spodbujajte izmenjavo idej in mnenj med učenci. Učenci naj delajo skupaj, zlasti z učenci, s katerimi se običajno ne odločijo sodelovati.
- Ustvarite dejavnosti, prostore in mehanizme, s katerimi lahko učenci najdejo skupne točke in se povežejo med seboj.
- Spodbujajte idejo, da je učilnica njihova skupnost, v kateri gradijo, rastejo in se preoblikujejo.

Bodite pozorni na učence

- Pozorno opazujte učence in opazite, če se vam zdi, da jim je neprijetno. Če menite, da se učenec počuti neprijetno ali nesrečno, ga vzemite na stran in ga vprašajte, kako se počuti.

Trajanje (1 učna ura)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
10 min	Topleje	<p>Na tablo napišite nekaj ključnih besed (npr. "pravila", "humor", "odziv") in udeležence prosite, da se o njih pogovorijo v parih: Kateri ključni elementi so potrebni za ustvarjanje pozitivne kulture v razredu? Ali so besede na tabli potrebne? Katere druge elemente bi vključili? Katere prakse so bistvene za oblikovanje te kulture? Kakšne so prednosti ustvarjanja te kulture? Kakšne so posledice, če o tem ne razmišljamo?</p> <p>Udeleženci v skupini primerjajo svoje zamisli in na tablo dodajajo nove besede.</p>	<p><i>Udeleženci bodo začeli razmišljati o tem, kaj ustvarja pozitivno kulturo v razredu.</i></p>	/
20 min	Študija primera	<p>Udeležence razdelite v skupine in vsaka skupina bo obravnavala študijo primera, ki bo poudarila pomen različnih načel: npr. transparentnost njihovega delovanja; prilagajanje učnih vsebin na podlagi odziva in pogosto spodbujanje odzivov študentov; neposredna komunikacija in obravnavanje težkih tem, ki lahko vključujejo občutljive vsebine.</p> <p>Po razpravi v skupinah bodo udeleženci preostalim predstavili svojo študijo primera in spoznanja.</p> <p>Primeri študij primerov:</p> <p><i>V begunskem taborišču, kjer običajno delate, ste s sodelavko, ki nosi majico brez rokavov. Do nje pristopi begunec in ji pove, da je njena obleka žaljiva in da ga moti. Kaj storite?</i></p>	<p><i>Udeleženci bodo spoznali posledice nepremišljenih odločitev in pomen upoštevanja dolgoročnih posledic pri sprejemanju odločitev.</i></p> <p><i>Udeleženci bodo prikazali uporabo veščin za krepitev zaupanja. Udeleženci bodo znali oceniti dolgoročne posledice dejanj.</i></p> <p><i>Udeleženci bodo razumeli, da ne smejo domnevati, da so</i></p>	Priprava študije primera

		<p><i>Učitelj vodi razpravo na temo vere v razredu. Eden od učencev izjavi, da nasprotuje homoseksualnosti, ker je to pravilo v religiji, v kateri je odraščal. Nekaj drugih učencev se s tem ne strinja in pogovor postane napet. Učitelj ni odločen, ali naj pogovor nadaljuje ali pa naj napetost zmanjša tako, da spremeni temo. Kaj storite?</i></p>	<p><i>določene kulturne teme morda preveč občutljive, da bi jih obravnavali z učenci.</i></p>	
5 min	Refleksija	<p>Udeležence vodite skozi predstavitev povzetkov refleksij o študiji primera.</p>	<p><i>Udeleženci bodo razmislili o svojih dejanjih in odločitvah med tretjo študijo primera.</i></p>	<p>Pripravite vprašanja za poročanje</p>
15 min	Razprava o teoriji v praksi	<p>Udeležence seznanite s teorijo seje tako, da jim izročite natisnjen izvod teorije seje in vodilna vprašanja.</p> <p>S katerimi praksami se strinjate? S katerimi se ne strinjate? Katere prakse se vam zdijo najlažje in najtežje izvedljive v praksi? Ali v svojem razredu uporabljate katero od teh praks? Katere prakse se vam zdijo najbolj in katere najmanj učinkovite?</p> <p>Udeležence vprašajte, s katerimi elementi teorije se strinjajo, s katerimi ne in zakaj. O tem bodo razpravljali v manjših skupinah.</p>	<p><i>Udeleženci bodo prebrali, razumeli in kritizirali teorijo iz tretjega načela.</i></p> <p><i>Udeleženci bodo razpravljali o teoriji iz tretjega načela, jo ocenili in kritizirali.</i></p>	<p>Natisnjeni izvodi teoretičnega dela</p> <p>Pripravite vodilna vprašanja</p>
10 min	Odziv	<p>Udeležence prosite, naj podajo svoj odziv o učni uri in nasvete za prihodnje ure. Strokovni delavec lahko izbere tehniko zbiranja odzivov, ki mu najbolj ustreza, na primer "ustavi, začni, nadaljuj".</p>	<p><i>Udeleženci bodo podali svoje odzive o usposabljanju, tako da bo lahko strokovni delavec izboljšal izvajanje na prihodnjih tečajih.</i></p>	<p>Pripravite dejavnost za sprejemanje odzivov</p>

(Samo)ocenjevanje

1. Kadar družba na begunce gleda s predsodkom, da so "žrtve" ali "hudodelci", so rezultati podobni.

Drži / Ne drži

2. V učilnici je nemogoče odstraniti vse možne sprožilce travm.

Drži / Ne drži

3. Zaupanje v razredu ne more biti resnično ogroženo, če je nepoštena obravnava le navidezna.

Drži / Ne drži

4. Da bi oblikovali skupno kulturo v razredu, morajo biti strokovni delavci pripravljeni upoštevati instinkte učencev migrantov.

Drži / Ne drži

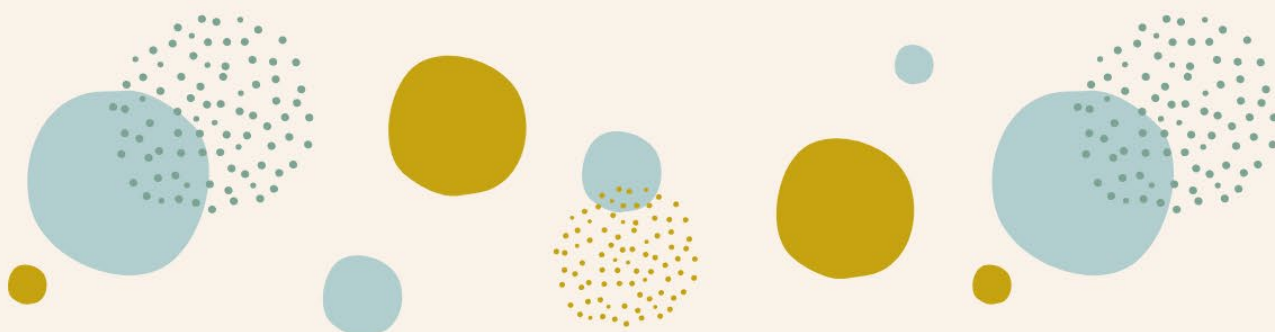
5. Pomembno je, da učencem pokažete svojo osebnost.

Drži / Ne drži

-
1. *Drži*
 2. *Drži*
 3. *Ne drži*
 4. *Ne drži*
 5. *Drži*

MODUL 3

Poučevanje kulture v večkulturnem okolju

Pregled modula

Uvod

Kulturna raznolikost je temeljna značilnost družb 21. stoletja. Globalizacija in z njo povezani procesi, kot so pojav interneta, povečanje nizkocenovnih prevoznih sredstev ali skrajševanje razdalj med prostori in bližina prostorov v virtualnem svetu (Featherston, 1990), spodbujajo povečanje mobilnosti ljudi v informacijski družbi.

Obravnavanje kulturne pri pouku drugega jezika je postala prednostna naloga v evropskem kontekstu od sedemdesetih let prejšnjega stoletja dalje kot odziv na dokaze o neučinkovitosti strategij sprejema in vključevanja migrantov v Franciji, na Nizozemskem, v Nemčiji in Belgiji. Če je prvi korak k "asimilaciji" migrantov omogočal jezikovne tečaje, ki naj bi zmanjšali jezikovne ovire (večkulturni pristop), je so kasnejši izobraževalni ukrepi izvornega jezika druge generacije migrantov stremeli k ohranjanju "jezikovne in kulturne povezave" z njihovimi izvornimi kraji. (Portera 2008: str. 483)

**Več
informacij o
razvoju
kulturnih
pristopov**

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja se je začel prehod z večkulturnega vidika na medkulturni vidik, ki je v tečaje drugega jezika za migrante vpeljal poučevanje kulture. Leta 2000 je EU razvila Skupni evropski referenčni okvir za jezike (2002), v katerem se je ustalil kulturni pristop.

V tem modulu se bomo posvetili vprašanju, kako z medkulturnega vidika obravnavati kulturo v jezikovnih tečajih za migrante iz tretjih držav. Ta modul je zasnovan z mislijo na splošen krog interesentov, ki se pri poučevanju drugega jezika sooča ali se bo še srečalo s kulturo. Zato lahko ta modul služi kot **pregled ključnih pojmov** za tiste, ki že imajo znanje o medkulturnosti, ali kot **prvi pristop** za tiste, ki bodo prvič poučevali migrante ali prosilce za azil. Najprej bo opravljen teoretični pregled medkulturnih kompetenc, ki jih morajo pridobiti učitelji jezikov. Ta orodja bodo učiteljem zagotovila spretnosti za vključevanje poučevanja domače kulture ali kulture države gostiteljice ter kulture izvora učencev. Cilj je, da bi bili sposobni ustvariti medkulturni prostor s namenom izboljšanja vključenosti učencev v družbo države gostiteljice. Na voljo so dopolnilni viri in gradiva za boljše sodelovanje pri teoretičnih vsebinah.

Drugi del tega modula vključuje dejavnosti za učenje medkulturnih kompetenc. Prva dejavnost je namenjena učiteljem, druga pa udeležencem jezikovnih tečajev.

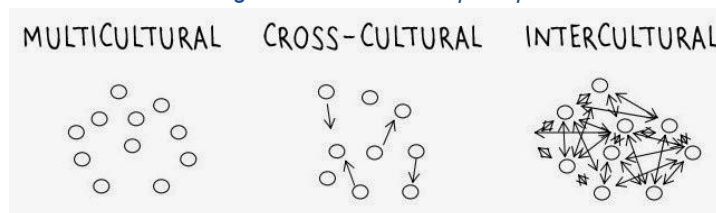

Teoretični pristop

Medkulturna pedagogika (Portera 2008) predlaga poznavanje različnih kultur z vključujočega vidika spoštovanja in sprejemanja razlik, pri čemer so "različne kulture med seboj strukturno povezane". (Byram in Fleming 2001: str. 244) V tem smislu pouk drugega jezika postane "prostor razlik", v katerih "učenje kulture s pomočjo jezika pomeni predvsem željo po odkrivanju drugega pa tudi privolitev, da se na osebni ravni vključimo v to, kar pri drugem odkrijemo". (Jiménez-Andrés in Arias-Badia 2021)

Tečaji drugega jezika se pojavljajo kot odgovor na potrebe migrantov, ki so se v državah EU naselili od konca osemdesetih let prejšnjega stoletja, in nedavno vključenih migrantov, kot so prosilci za azil.

Slika: Od večkulturnega k medkulturnemu pristopu.

Vir: Muzej 2 Blogspot.

Cilji teh tečajev so bili: najprej spodbujati vključevanje migrantov v družbo, nato pa spodbujati razvoj njihove identitete, pokrivati njihove osnovne življenjske potrebe in želje. Zato morajo jezikovni tečaji učencem nuditi orodja, da se bodo "lahko učinkovito sporazumevali v vsakdanjih življenjskih situacijah" in da se bodo "lahko sami samostojno in neodvisno odločali o svoji stopnji vključenosti". (Miquel López 1995: str. 249-253)

Pouk drugega jezika postanejo "kulturni prostori" (Bhabha v Selva Pereira 2010: str. 2), v katerih morajo učenci v procesu poučevanja in učenja pridobiti sporazumevalno zmožnost, razumljeno kot "skupek jezikovnega, uporabniškega, družbenega in kulturnega znanja, ki govorcem omogoča ustrezno delovanje v vsaki komunikacijski situaciji". (Miquel López 1995: str. 242) Učitelj torej "spodbuja vrsto vrednot in stališč z namenom usposabljanja medkulturnih govorcev in posrednikov" (García Benito 2009: str. 293), vendar se morajo za pridobitev teh kompetenc najprej usposobiti učitelji sami.

Nadaljujmo z medkulturno komunikacijo.

Razvoj medkulturne perspektive se je začel z opredelitvijo kompetence v medkulturnem komuniciranju (CIC) (Byram 1997, 2000), v kateri medkulturno komuniciranje zajema področje **odnosov, znanja in veščin**. Medkulturno komuniciranje bi lahko opredelili kot "zmožnost učinkovitega razlaganja in povezovanja veščin odkrivanja in interakcije ter veščin kritičnega znanja" (Çiftçi 2016: str. 313) med ljudmi iz različnih kultur.

Na podlagi dela Iglesiasa Vidala (2014), po delih Brislina (1993), Gudykunsta (1996) ter Chena in Staroste (1998), pa tudi po delih Martorane in drugih (2021) ter Aguada Ondine in drugih (2008) bi bile medkulturne kompetence in zaželeni sposobnosti, ki jih je treba pridobiti, naslednje (glej Preglednico 1):

Preglednica 1. Povzetek medkulturnih kompetenc, opredelitev in sposobnosti po kompetencah

Kompetence	Definicija	Sposobnosti
Medkulturne kompetence, usmerjene v znanje	Ustvarjanje znanja, ki spodbuja kompleksno razmišljanje, razumevanje vpliva kulture, prisotnosti stereotipov in predsodkov v medsebojnih odnosih.	Sposobnost prepoznavanja strukturnih vidikov, ki ustvarjajo družbene neenakosti, in predlaganje ukrepov za izboljšanje.
Poznavanje družbeno-kulturne raznolikosti	Znanje o kulturah, prisotnih na določenem ozemlju, kulturi kot generatorju pomena in razumevanju kulturnih praks.	Usposobljenost za prepoznavanje raznolikosti
Medkulturne kompetence, usmerjene v vedenje	Izboljšanje medosebnih odnosov in zmanjšanje negativnega vedenja	Sposobnost relativizacije stališč
Medkulturna kompetenca, usmerjena v čustva	Delo na področju čustev in premagovanje stereotipov	Empatija Sposobnost obvladovanja in prepoznavanja čustev

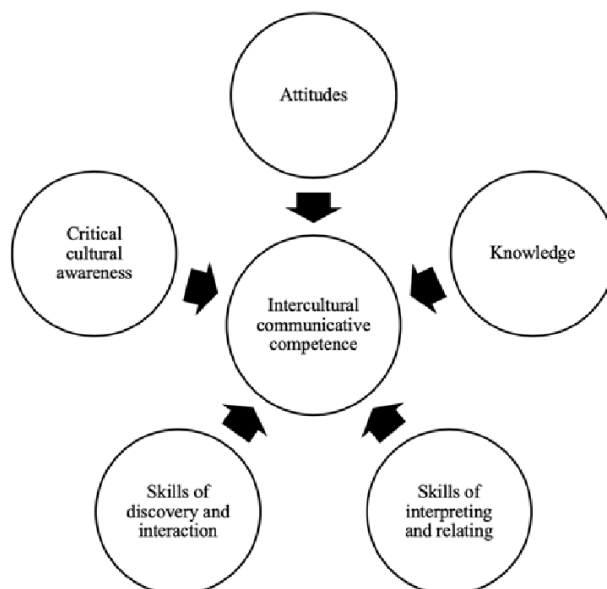
Vir: Pripravil avtor Modula 3 na podlagi zgoraj navedenih del.

Da bi dosegli usposabljanje "medkulturnih govorcev", je treba v skladu s Skupnim evropskim referenčnim okvirom za jezike (2002) vključiti medkulturno pedagogiko v formalno in neformalno usposabljanje učiteljev drugega in tujega jezika. Da bi to dosegli, se morajo učitelji/strokovni delavci spopasti z izzivi, kot sta družbeno-demografska in izobrazbena heterogenost učencev (Jiménez-Andrés in Arias-Badia 2021) ali pomanjkanje didaktičnega gradiva, prilagojenega posebnim značilnostim te skupine učencev. (Miquel López 1995)

UPORABA BYRAMOVEGA MODELA PRI POUČEVANJU IN UČENJU

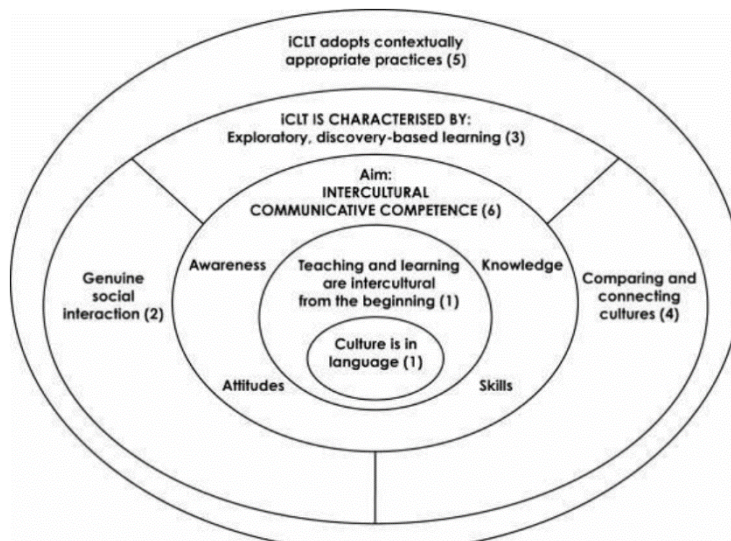
Slika 1. Byramov model medkulturne zmožnosti sporazumevanja.

Vir: Üzüm, B., Akayoglu, S. in Yazan, B. (2020)

Slika 2. Načela za učinkovito medkulturno komunikacijsko poučevanje in učenje jezikov (iCLT)

Vir: Newton, J., Yates, E., Shearn, S. in Nowitzki, W. (2010).

Kako bi medkulturne kompetence in sposobnosti prenesli v učne cilje pouka?

Po delu Denisa in Matasa Pla (2009) so predlagani naslednji učni cilji:

- *Zavedanje, da ena kultura ni univerzalna.* Ponuditi je treba primere iz konkretnih vsakodnevnih situacij, v katerih učenec ugotovi, da obstajajo tudi drugi načini organiziranja in razvrščanja resničnosti.
- *Spoznajte njihov prikaz kulture.* Odkrivanje in analiziranje klišejev o (prevladujoči) kulturi države gostiteljice in stereotipov o lastni kulturi, saj z opredeljevanjem drugih opredeljujemo sebe.
- *Relativiziranje pogledov kulture države gostiteljice.* Povsem primerno je, da se kulturo države gostiteljice pri pouku predstavlja na različne načine, preko različnih virov in vidikov. Pomembno je, da učenci raziskujejo druge načine videnja iste stvarnosti in se tako zavedajo bogastva, raznolikosti in pestrosti, ki jih zajema pojem kulture.
- *Gradite mostove znotraj kulture države gostiteljice.* Učenec širi svoje znanje (ali prepoznavanje) mehanizmov drugega jezika z načini, ki mu omogočijo učinkovito interakcijo z drugim jezikom.
- *Privolitev v sodelovanje pri spoznavanju nove kulture.* Učenec se mora strinjati, da se bo vključil v poglobljanje svojega kulturnega znanja in da bo pripravljen vključevati vidike druge kulture (ponotranjil njene elemente). To mu omogoča individualno prilagajanje novega znanja in njegovo uporabo v realnih situacijah znotraj in zunaj razreda. (Denis in Matas Pla 2009: str. 91-92)

Vadimo:
Empatija z
dejavnostjo
"Razumevanje
beguncev".

VIRI ZA RAZVOJ MEDKULTURNIH KOMPETENC IN NJIHOVO VKLJUČEVANJE V JEZIKOVNE TEČAJE.

Ocenjevanje in odprava medkulturne kompetence

Vključevanje medkulturne perspektive v vse ravni jezikovnih tečajev

Vir: Državna univerza v Ohio

Kako lahko učenci pridobijo kompetence za uspešnejše prevajanje kulture v razredu?

Denis in Matas Pla (2009) predlagata naslednje strategije:

- ✓ **Sprejemanje odločitev in prilagoditev strategij.** Učencu omogočite, da izkusi resnične situacije, ki zahtevajo hiter odziv brez posredovanja kognitivne analize ali zavestnega vrednotenja.
- ✓ **Pogajanja o pomenih.** Ko učenec poišče in pojasni izvor svojega odziva v določenem kontekstu, lahko razvije večšine

Vadimo:
Dejavnost
"Kolo osebne
identitete".

interakcije z drugimi in izrazi razlog za svoj odnos ali vedenje. To lahko pomaga zmanjšati nesporazume ali napačne razlage, ali pa se jim je mogoče tudi izogniti.

✓ **Primerjava z lastno kulturno in analiza.** Izvorno kulturo je treba uporabiti kot referenčno in primerjalno točko. Primerjava z znanim je bistvena v kognitivnih in afektivnih procesih, ki ustvarjajo znanje. Primerjavo mora spremljati poglobljena pojasnjevalna analiza, da se učenec lahko distancira in umesti videno v družbeno-kulturni kontekst ter poskuša razumeti razlike.

✓ **Izražanje tega, kar vemo, in tega, kako to vemo.**

Posameznikovo predhodno znanje pogojuje njegovo vključevanje novih informacij. Predhodno znanje lahko izvira iz lastne kulture in/ali iz tega, kar je znano ali se verjame, da je znano o drugi kulturi, bodisi iz izkušenj bodisi iz klišejev, ki se prenašajo na drugo kulturo.

✓ **Razvoj čutnega in čustvenega zaznavanja ter izražanje zaznanega.**

Vsakdo ima svoj sistem razvrščanja, ki ga je razvil skozi življenje. Razumljivo je, da ko odkrijemo nekaj novega, to lahko zaznavamo v skladu s to kategorično razvrstitvijo.

Pomembno je, da se učenec znajde v situacijah, v katerih mora pospešiti zaznavanje, lahko izrazi svoje občutke o tem in jih primerja z občutki drugih. Z izražanjem in primerjanjem občutkov in občutij se učenec zaveda, da njegove kategorije niso univerzalne, z njimi pa se spreminja tudi njegovo dožemanje drugega.

✓ **Soočanje stališč in analiza tega, kar je bilo soočeno.** Pri soočanju različnih videnj iste resničnosti je pomembno, da učenec izpostavi, opiše, analizira in razume perspektivo pošiljatelja, da se zaveda, da je pošiljatelj le priča resničnosti in da obstajajo tudi druge priče z drugačnimi pristopi, da je resničnost sama po sebi abstrakcija.

✓ **Interpretacija dejstev in relativizacija.**

Interpretacija je iskanje pomena neke situacije, ki običajno temelji na hipotezah, znanju, ki ga imamo, včasih je nepopolno ali stereotipno. Interpretacija običajno povzroča posploševanje, zato se mora učenec zavedati, da so njegove interpretacije, tudi če so veljavne, nepopolne, saj ima lahko realnost v času in prostoru veliko različic.

Vadimo:
Dejavnost
"Zaznavanje in
preverjanje
zaznavanja".

Vadimo:
Dejavnost
"Medkulturna
simulacija".

- ✓ **Izbira znotraj naučenega.** Običajno izberemo določene informacije iz druge kulture in vključimo tiste elemente ali vidike, ki nam ustrezajo na osebni ravni ali so nam preprosto všeč. Da bi si učenec lahko prisvojil elemente kulture države gostiteljice, je pomembno, da je ustvarjalen pri tem, kar odkrije, in da jih lahko doživi na učinkoviti ravni. Gre za spodbujanje učenca, da oblikuje svojo medkulturno osebnost, vendar se bo sam odločil, katere elemente bo vključil.

Vadimo:
Več virov za usposabljanje na področju medkulturne komunikacije.

Na teh področjih se bodo razvijale medkulturne spretnosti, ki bodo koristile procesu poučevanja in učenja druge kulture ali kulture države gostiteljice migrantov ter učiteljem, ki so odgovorni za prevajanje kulture v razredu.

Namen in cilji

Cilj tega modula je, da učitelj pridobi medkulturne kompetence, da bo lahko poučeval druge jezike v večkulturnem okolju in z učenci, ki so heterogeni glede na svoj družbeno-kulturni in družbeno-izobraževalni izvor. Pri določanju učnih ciljev smo izhajali iz ciljev, ki jih predlaga Skupni evropski referenčni okvir za jezike: učenje, poučevanje, ocenjevanje (CEFRL).

Učni rezultati modula

Glede na razvoj večjezičnih in večkulturnih kompetenc, opisanih v referenčnem dokumentu za leto 2021, so učni cilji, ki jih je treba doseči v tem modulu, naslednji:

Preglednica 2. Deskriptorji kompetenc CEFRL: omogočanje prostora za večkulturno razumevanje

Deskriptor	Raven
(1) Učinkovito in naravno posreduje med pripadniki svoje skupnosti in drugih skupnosti, pri čemer upošteva sociokulturne in sociolingvistične razlike. (2) Učinkovito vodi občutljivo razpravo ter prepozna nianse in ozadje pogovora.	C2
(1) Deluje kot posrednik v medkulturnih srečanjih in prispeva k oblikovanju skupne kulture komuniciranja z obvladovanjem dvoumnosti, svetovanjem in podporo ter preprečevanjem nesporazumov. (2) Predvideva morebitne nesporazume glede izrečenega ali napisanega in pomaga ohranjati pozitivno interakcijo s komentiranjem in razlago različnih kulturnih vidikov na obravnavano temo.	C1

<p>(1) Uporablja svoje znanje o družbeno-kulturnih konvencijah, da bi dosegel soglasje o tem, kako ravnati v določeni situaciji, ki je za vpletene ljudi nova.</p> <p>(2) V medkulturnih stikih pokaže sposobnost prepoznavanja perspektiv, ki se razlikujejo od njegovega običajnega videnja sveta, in se izraža na način, ki je ustrezen v danem kontekstu.</p> <p>(3) razjasni nesporazume in napačne interpretacije med medkulturnimi srečanji ter predlaga razlago, kaj je bilo v resnici mišljeno, da bi razjasnil situacijo in omogočil nadaljevanje pogovora.</p>	B2
<p>(4) Spodbuja skupno kulturo komuniciranja, izraža razumevanje in priznavanje različnih idej, čustev in stališč ter vabi udeležence, da upoštevajo in se odzovejo na ideje drugih.</p> <p>(5) Sodeluje z ljudmi različnih kulturnih usmeritev in razpravlja o podobnostih in razlikah v pogledih in perspektivah.</p> <p>(6) Pri sodelovanju z ljudmi iz drugih kultur prilagodi svoj način dela, da bi ustvaril skupne načine ravnanja.</p>	
<p>(1) Omogoča medkulturno komunikacijo tako, da začne pogovor, pokaže zanimanje in empatijo s preprostimi vprašanji in odgovori ter izrazi strinjanje in razumevanje.</p> <p>(2) Zagotavlja podporo med medkulturnimi srečanji, prepoznava občutke in različna videnja sveta drugih članov skupine.</p> <p>(3) Omogoča medkulturno izmenjavo z uporabo omejenega repertoarja za predstavitev ljudi iz različnih kultur ter postavljanje in odgovarjanje na vprašanja, pri čemer se zaveda, da se nekatera vprašanja v zadevnih kulturah lahko dojemajo različno.</p> <p>(4) Prispeva k razvoju skupne kulture komuniciranja, izmenjavi informacij o vrednotah in odnosu do jezika in kulture na preprost način.</p>	B1
<p>(1) Prispeva k medkulturni izmenjavi z uporabo preprostih besed/znakov, s katerimi prosi druge, da nekaj pojasnijo, in jih prosi, da pojasnijo, kaj pravijo, hkrati pa uporablja omejen repertoar za izražanje strinjanja, povabila, zahvale itd.</p>	A2
<p>(1) Omogoča medkulturno izmenjavo tako, da s preprostimi besedami/znaki in znaki neverbalne komunikacije pokaže dobrodošlico in zanimanje, povabi druge k sodelovanju in pokaže, ali razumejo, ko jih neposredno nagovori.</p>	A1

Vir: Pripravil avtor na podlagi Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike: učenje, poučevanje, ocenjevanje (CEFRL).

Ta modul je zasnovan dvosmerno: za učitelje drugih in tujih jezikov, ki morajo razviti medkulturne kompetence za obravnavo kulturnih vidikov pri učencih migrantih, in za učence migrante, ki se učijo drugega in tujega jezika. Zato sta predlagana dva načina uporabe tega modula, odvisno od tega, kdo so prejemniki poučevanja medkulturnih kompetenc.

Kako uporabiti ta modul pri usposabljanju vodij usposabljanja:

Na začetku usposabljanja začnite pripravljati sklop 1: Zgodbe migrantov. Prosite izvajalce usposabljanja, naj poustvarijo migrantske zgodbe iz svojih družin, da bi povečali empatijo. Po končani dejavnosti nadaljujte s teoretično vsebino, ki jo združite z nekaterimi vključenimi viri in dopolnilnim gradivom. Izvajanje modula zaključite z razvijanjem srečanja 2: Dekonstrukcija stereotipov.

Kako uporabiti ta modul pri poučevanju jezikov za migrante

Delo na področju medkulturnih kompetenc z migranti pri pouku drugega jezika je zasnovano kot prečna dejavnost pri obravnavi kulturnih vidikov v razredu. V tem smislu lahko učitelj, ki se je naučil, kako razvijati medkulturne kompetence, v razredu oblikuje nekaj dejavnosti iz dopolnilnega gradiva, vključenega v modul. Dejavnost v drugem sklopu je namenjena delu z migranti v razredu. Glede na raven znanja drugega jezika lahko učencem migrantom razložimo nekatere teoretične vsebine.

Gradivo

Barvni samolepilni listki, barvni flomastri, pola papirja, selotejp, računalnik, internetna povezava

Pregled učne ure	
1. ura Migrantske zgodbe	<ul style="list-style-type: none">- Ustvarjanje migrantskih zgodb s strani učencev in učiteljev.- Izbira zgodb.- Opis/izvedba zgodbe z navedbo migranta, razlogov za migracijo, kraja izvora, načina migracije in ciljnega kraja.- Razprava.
2. ura Dekonstrukcija stereotipov	<ul style="list-style-type: none">- Kratka razlaga pojmov 'predsodki' in 'stereotipi'.- Izbira stereotipa države izvora za vsakega udeleženca pouka.- Predstavitvev stereotipa z navedbo resničnih in neresničnih vidikov.- Razprava o vprašanju: "Ali se ti stereotipi nanašajo na vašo izvorno državo/kulturo izvora?"

1. učna ura

Migrantske zgodbe

Cilji

Cilj učne ure je s poustvarjanjem migrantskih poti razviti medkulturne kompetence (MK). Migrantske izkušnje, ki jih bodo izbrali udeleženci, lahko doživljajo udeleženci v prvi osebi, ali pa njihovisorodniki ali prijatelji. Po merilih za ocenjevanje CEFRL bodo udeleženci ob koncu srečanja znali:

- Prepoznati poglede, ki se razlikujejo od njihovega običajnega videnja sveta, in se izražati na način, ki je primeren kontekstu.
- Spodbujati skupno kulturo komuniciranja, izražati razumevanje in priznavanje različnih idej, čustev in stališč ter vključiti udeležence, da posredujejo in se odzivajo na ideje drugih.
- Sodelovati z ljudmi iz različnih kulturnih ozadij in razpravljati o podobnostih in razlikah v pogledih in perspektivah.
- Prilagoditi svoj način dela, da bi ustvarili skupne načine delovanja pri sodelovanju z ljudmi iz drugih kultur.
- Olajšati medkulturno komunikacijo tako, da pričnejo pogovor, pokažejo zanimanje in empatijo s preprostimi vprašanji in odgovori ter izrazijo strinjanje in razumevanje.
- Zagotoviti podporo med medkulturnimi srečanji, prepoznavati občutke in različna videnja sveta drugih članov skupine.

Te sposobnosti lahko pridobimo z razvijanjem medkulturnih spretnosti, z razvijanjem čutnega in čustvenega zaznavanja ter izražanja zaznanega, izražanja tega, kar vemo in tega, kako to vemo, ter interpretacije dejstev in njihove relativizacije.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Ta seja je namenjena praktičnemu izvajanju medkulturnih kompetenc na področju vedenja in čustvovanja (*glej Teoretični pristop tega modula*). Drugi dopolnilni koncepti¹, ki jih je treba pridobiti med sejo, so:

Migracijski cikel: Faze migracijskega procesa, ki vključujejo odhod iz ene ali več držav, v nekaterih primerih tranzit skozi eno ali več držav, priselitev v ciljno državo in vrnitev.

¹ Pojmi in opredelitve so povzeti iz Glosarja IOM o migracijah, ki je na voljo na: <https://publications.iom.int/books/international-migration-law-ndeg34-glossary-migration>.

Država izvora: V migracijskem kontekstu država državljanstva ali prejšnjega običajnega prebivališča osebe ali skupine oseb, ki so se preselile v tujino, ne glede na to, ali se seli redno ali nezakonito.

Ciljna/namembna država: V migracijskem kontekstu je to ciljna država za osebo ali skupino oseb, ne glede na to, ali migrirajo redno ali nezakonito.

Država tranzita: V migracijskem kontekstu je to država, skozi katero oseba ali skupina oseb potuje na poti v ciljno državo ali iz ciljne države v državo izvora oz. državo začasnega/stalnega prebivališča.

Migracije: Gibanje oseb zunaj kraja njihovega začasnega/stalnega prebivališča, bodisi prek mednarodne meje, bodisi znotraj države.

Priseljenec: Z vidika države prihoda je to oseba, ki se preseli v državo, ki ni država njenega državljanstva ali stalnega/zasneega prebivališča, tako da namembna država dejansko postane njena nova država stalnega/zasneega prebivališča.

Emigracija: Z vidika države odhoda gre za selitev iz izvorne države ali države stalnega/zasneega prebivališča v drugo državo, tako da ciljna država dejansko postane nova država stalnega prebivališča.

Migrant: Izraz "migrant" je krovni izraz, ki zajema vse oblike gibanja; rezidualistični pristop iz izraza "migrant" izključuje tiste, ki bežijo pred vojnami ali preganjanjem.

Trajanje (1ura)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
5 min	1. Uvod	Predstavitev aktivnost z razlago naloge in razpoložljivega gradiva.	<i>Razumevanje pregleda dejavnosti in nalog, ki jih je treba opraviti.</i>	Samolepilni listki Flomastri Papirna pola Lepilni trak
20 min	2. Rekonstrukcija migrantskih poti	Vsak udeleženec v več korakih poustvari migrantsko zgodbo ene osebe (<i>individualna naloga</i>): 1. Predstavitev migranta z opisom: kdo je, iz katere države prihaja in v kakšni situaciji se nahaja. 2. Kratka navedba motiva za selitev. 3. Kratek opis selitvenega cikla. Informacije o vsaki fazi na kratko zapišite na listek.	<i>Izkušnja migrantske zgodbe. Razmislek o fazah migracije.</i>	Samolepilni listki Flomastri
5 min	3. Sestavljanje zgodb	Vsak udeleženec na papir (vertikalno, od zgoraj navzdol) nalepi samolepilne listke, na katerih je naveden migracijski cikel.	<i>Priprava idej za razpravo.</i>	Samolepilni listki Papirna pola
20 min	4. Predstavitev migrantskih zgodb	Ko vsi udeleženci nalepijo svoje zgodbe na papir, jih po vrsti na kratko opišejo skupini.	<i>Pogovor o migrantskih izkušnjah udeležencev.</i>	Samolepilni listki Papirna pola
10 min	5. Refleksija	Razprava o možnih učinkih migracij na izbrane zgodbe in o tem, kako so se počutili, ko so se spominjali teh zgodb.	<i>Razmislek o učinkih migracij.</i>	Samolepilni listki Papirna pola

Dodatni nasveti

Pri **2. aktivnosti** (Rekonstrukcija migrantskih poti) je priporočljivo, da učitelj/strokovni delavec pripravi papir, na katerega bodo nalepljeni lističi z zgodbami migrantov. V ta namen učitelj s flomastrom na vrh pole napiše naslov (»Migrantske zgodbe« in ime razreda). V zvezi s 3. aktivnostjo mora razmisliti o razporeditvi prostora na papirju, kamor bodo nalepljeni listki, tako da bo dovolj prostora. Pola mora biti postavljena na mesto, do katerega lahko dostopajo vsi udeleženci (med 3., 4. in 5. aktivnostjo) in se tudi zberejo okoli njega.

Pri **3. aktivnosti** (Sestavljanje zgodb) naj vsak udeleženec napiše ime migranta (lahko je izmišljeno ali resnično, udeleženec ga izbere sam).

Pri **5. aktivnosti** je priporočljivo, da učitelj/strokovni delavec predhodno pripravi vprašanja, ki jih bo zastavil in jih napiše na kartico. Vprašanja so lahko naslednja: Kako ste se počutili ob poustvarjanju migrantske zgodbe? Kakšni so lahko učinki migracijskega cikla na ljudi? Kako lahko vpliva na njihovo vsakodnevno življenje? Kako lahko nanje vpliva v okviru pouka učenja jezika?

2. učna ura

Dekonstrukcija stereotipov

Cilji:

Cilj učne ure je usposabljanje medkulturnih spretnosti z deljenjem delnega znanja o izrazih, povezanih s kulturo, kot so stereotipi. Pri tej dejavnosti bodo učenci znali:

- Prepoznati poglede, ki se razlikujejo od njihovega običajnega videnja sveta, in se ustrezno izražati glede na okoliščine.
- Spodbujati skupno kulturo komunikacije, izražati razumevanje in priznavati različne ideje, čustva in stališča ter pozivati udeležence, da posredujejo in se odzovejo na ideje drugih.
- Sodelovati z ljudmi iz različnih kulturnih ozadij in razpravljati o podobnostih in razlikah v pogledih in perspektivah.
- Kljub omejenemu repertoarju pospešiti medkulturno izmenjavo in seznanitev ljudi iz različnih kultur ter postavljati vprašanja in nanje odgovoriti, čeprav se nekatera vprašanja o določenih kulturah lahko razumejo različno.

Te sposobnosti bodo pridobili z razvijanjem medkulturnih spretnosti s pogajanjem o pomenu, primerjavo z lastnim kulturnim kontekstom in analizo primerjanega, izražanjem tega, kar vedo, in kako to vedo ter s soočanjem stališč in analizo tega, kar je bilo soočeno.

Uvod in/ali ključni pojmi

Ta ura je namenjena usposabljanju: Medkulturna kompetenca, usmerjena v znanje, medkulturna kompetenca, usmerjena v poznavanje družbenokulturne raznolikosti, in medkulturna kompetenca, usmerjena v vedenje (*glej Teoretični pristop tega modula*).

Drugi dopolnilni pojmi, ki jih je treba obravnavati med sejo in jih pridobiti, so **predsodki**, **stereotipi** in **diskriminacija**.

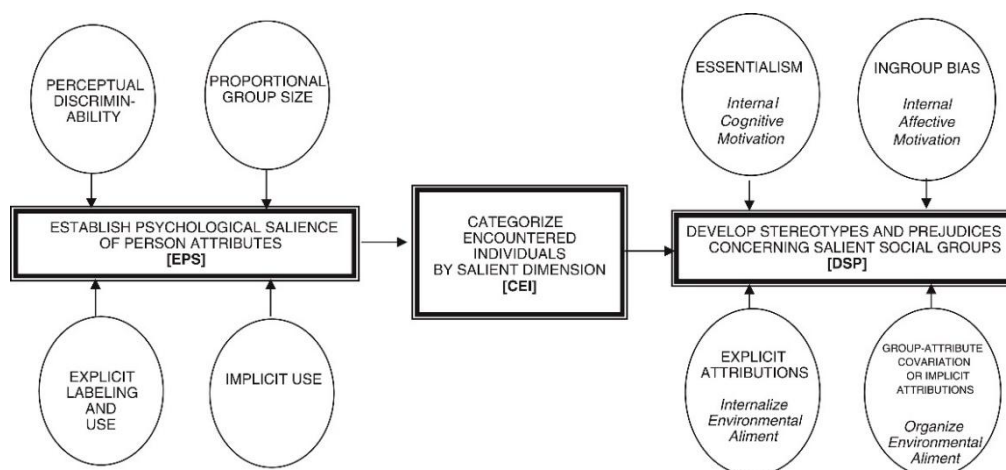
Glede na Navas Luque in Cuadrado Guirado (2012), socialna psihologija te koncepte opredeljuje na podlagi modela *treh sestavin odnosa* (Rosenberg in Hovland 1960). V tem modelu je predsodek opredeljen kot negativen odnos do neke družbene skupine ali njenih članov.

Predsodek je sestavljen iz treh komponent (Devine 1995): *afektivne ali ocenjevalne komponente*, ki je najpomembnejša, *kognitivne komponente*, imenovane stereotip, in *konativne ali vedenjske komponente*, znane kot diskriminacija. Predsodek je v bistvu neugodna ocena družbene skupine in njenih članov; čustveni odzivi bodo pretežno negativni.

Kognitivno komponento ali **stereotip** opredeljujejo informacije ali znanje, za katerega ljudje verjamejo, da ga imajo o stališčih (prepričanjih). Ta prepričanja so lahko pozitivna ali negativna, odvisno od tega, ali je vrsta ocene, ki jo posameznik poda o odnosnem objektu, ugodna ali neugodna. Z drugimi besedami, stereotip je skupek lastnosti, ki jih ljudje uporabljajo za opredelitev ali karakterizacijo članov družbene skupine. (Ashmore in Del Boca 1981)

Slika 3. Ustvarjanje stereotipov in predsodkov.

Vir: Bigler, R. S. in Liben, L. S. (2007).

Vedenjska komponenta se nanaša na vedenjske namere ali dejanja (pozitivna ali negativna), ki jih ljudje kažejo v zvezi z odnosnim objektom. V primeru predsodkov bo namera ravnanja ali samo ravnanje do določene družbene skupine ali njenih članov pretežno negativno, in sicer iz istega razloga kot čustva in prepričanja. Različni avtorji so to komponento poimenovali **diskriminacija**, ki jo razumemo kot vsako vedenje, ki posameznikom ali skupinam ljudi odreka enako obravnavo. (Allport 1954)

Omenjeno ravnanje ne temelji na sposobnostih ali zaslugah posameznika ali na njegovem posebnem ravnanju, temveč na njegovi pripadnosti določeni skupini. (Navas Luque in Cuadrado Guirado 2012: str. 384)

Dodatno gradivo:
Stereotipi in predsodki.

Trajanje (1 učna ura)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
5 min	1. Uvod	Predstavitve aktivnosti z razlago naloge in razpoložljivega gradiva.	<i>Razumevanje dejavnosti in nalog, ki jih je treba opraviti.</i>	Računalnik Projektor Tabla Samolepilni listki Papir Flomastri
10 min	2. Predstavitve ključnih pojmov	Kratka razlaga stereotipov in predsodkov ter njihovega nastanka.	<i>Razumevanje osnovnih pojmov.</i>	Računalnik Projektor Tabla
15 min	3. Izbira stereotipov	Vsak udeleženec izbere stereotip, povezan z njegovo državo/kulturo izvora. Na listek zapiše 1 idejo: 1. Stereotip 2. Razlago stereotipa 3. Resnični vidik 4. Lažni vidik 5. Možni izvor stereotipa 6. Ali je prišlo do kulturnih/družbenih sprememb, ki pojasnjujejo stereotip?	<i>Udeleženci razmišljajo o različnih kulturnih vidikih, povezanih s stereotipom.</i>	Samolepilni listki Papir Flomastri
15 min	4. Predstavitve stereotipov	Vsak udeleženec predstavi informacije, ki jih je zapisal v prejšnji dejavnosti, in listek nalepi na papir.	<i>Udeleženci se seznanijo z različnimi kulturnimi znanji.</i>	Samolepilni listki Papir Flomastri

15 min	5. Refleksija	Udeleženci razmišljajo o oblikovanju izbranih stereotipov, kulturnih predsodkih, ki jih predstavljajo, in o tem, kako vplivajo na družbene spremembe, ter se sprašujejo o njihovi nespremenljivosti in univerzalnosti.	<i>Razmislite o podobnostih in razlikah med kulturami/narodnostmi udeležencev.</i>	Papir
--------	---------------	--	--	-------

Dodatni nasveti

Pri **prvi in drugi aktivnosti** (1. *Predstavitev aktivnosti*, 2. *Predstavitev ključnih pojmov*) naj učitelj/strokovni delavec vnaprej pripravi predstavitev ključnih pojmov, ki jih predstavi preko projekcije ali zapisanega na tabli. Priporočljivo je, da na list papirja zapišete tudi informacije, ki jih morajo udeleženci zapisati pri 3. aktivnosti.

Pri **3. aktivnosti** (*Izbira stereotipov*) je priporočljivo, če učitelj/strokovni delavec pripravi papirno polo z naslovom (na primer: "Kaj je vaš stereotip?"), na katerega bodo udeleženci lepili lističe. V sklopu 4. aktivnosti pa mora razmisliti o razporeditvi prostora na papirju, kamor bodo nalepljeni lističi, tako da bo dovolj prostora. Papir mora biti postavljen na mesto, kjer lahko vsi udeleženci stojijo okoli njega, da lahko med 4. in 5. aktivnostjo hkrati sodelujejo.

Pri **4. aktivnosti** (*Predstavitev stereotipov*) vsak udeleženec predstavi informacije o svojem stereotipu tako, da nalepi listek na papir v navpični smeri, od zgoraj navzdol.

(Samo)ocenjevanje

1. Učenci morajo pri pouku pridobiti zmožnosti sporazumevanja, ki jih razumemo kot skupek znanja, jezikovnega in uporabnega, družbenega in kulturnega, ki govorcem omogoča ustrezno ravnanje v vsaki situaciji.

Drži / Ne drži

2. Prenos kulture na tečajih drugega in tujega jezika je izziv zaradi sociodemografske in izobrazbene heterogenosti učencev ter pomanjkanja didaktičnega gradiva, prilagojenega posebnim značilnostim učencev.

Drži / Ne drži

3. Stereotip je negativen odnos do neke družbene skupine ali njenih članov.

Drži / Ne drži

4. Interpretacija pogosto vodi do posplošitev, zato se mora učenec zavedati, da so njegove interpretacije veljavne in popolne.

Drži / Ne drži

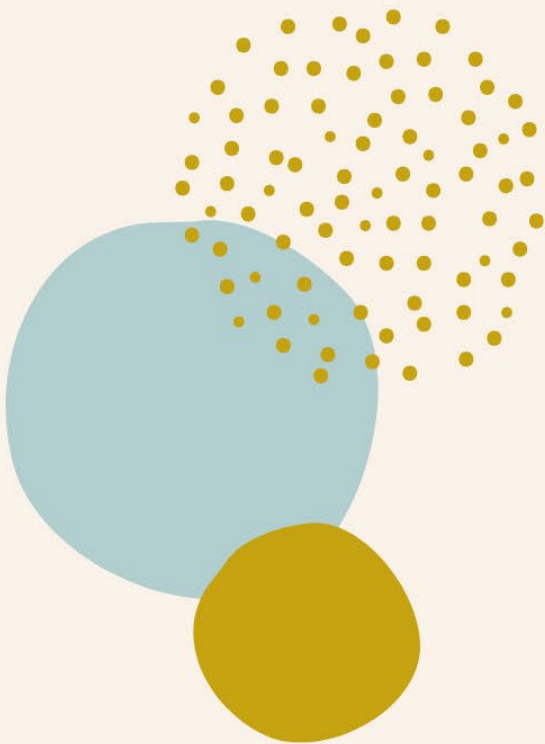
5. Učencem lahko pomagamo, da z gradnjo mostov med kulturo izvora in kulturo države gostiteljice postanejo medkulturni govorniki.

Drži / Ne drži

-
1. *Drži.*
 2. *Drži.*
 3. *Ne drži. Stereotip je skupek lastnosti, ki jih ljudje uporabljajo za opredelitev ali karakterizacijo članov družbene skupine.*
 4. *Ne drži. Razlaga običajno povzroči posplošitve, zato se mora vajenec zavedati, da so njegove razlage, tudi če so veljavne, nepopolne.*
 5. *Drži.*

MODUL 4

Enakovrednost in prilagajanje

Yourtranslator

Pregled modula

Uvod

Kako lahko prevajanje dopolnjuje učenje jezikov?

Prevajanje lahko spodbuja učenje jezika na tri načine:

- Prevajanje med jeziki lahko razkrije njihove strukturne razlike, pa tudi morebitne podobnosti, kot sta besedišče ali besedni red.
- Prevajanje je idealno za učenje jezikov, saj učencem pomaga spoznati, kako lahko različni jeziki prenesejo sporočilo na različne načine.
- Prevajanje lahko vključi "oba dela" učenčevih možganov: materni in drugi/tuji jezik. Od učencev zahteva, da se seznanijo s preklapljanjem med jeziki, s čimer se krepijo njihove jezikovne zmožnosti.

Učenje jezikov in prevajanje sta bila vedno dopolnjujoča se stebra večjezičnosti. Prevajanje je opredeljeno kot prenos pisnega besedila iz enega jezika v drugega in ga lahko obravnavamo kot dejanje kulturnega prenosa, zlasti v primeru literarnega prevajanja. Številni znanstveniki jezik razumejo kot izraz kulture in individualnosti njegovih govorcev. Dejansko ima prevajalec pri prenosu sporočila iz izhodiščnega v ciljni jezik hkrati opraviti tudi z dvema različnima kulturama. Kulturne reference in težave, povezane z njihovim prevajanjem, kadar med dvema jezikoma in kulturama ni enakovrednosti, so bile predmet številnih študij. V našem primeru bomo skušali ugotoviti, kako so bili s kulturo povezani elementi, kot so praznovanja, jedi, igre itd., preneseni iz jezika države gostiteljice v jezik migrantov.

Metodologija *Prevajanja kulture* (PK) bo strokovnim delavcem omogočila uporabo novega pristopa in inovativnih tehnik, kako iz literarnih del in drugih vrst pisnih virov izluščiti kulturne reference, pomembne za kulturo države gostiteljice in prilagojene njihovem kulturnemu ozadju. Ta metodologija združuje dva pojma, in sicer "prevajanje" in "kultura", ter prinaša inovativno zamisel, da je mogoče standardne jezikovne tečaje za migrante dopolniti s kulturnim izobraževanjem. Metodologija PK se osredotoča na dve tehniki:

1) Enakovrednost: zamenjava izjave v ciljnem jeziku z izjavo v izvornem jeziku, ki opisuje isto situacijo, čeprav ni formalne ali semantične ustreznosti.

2) Prilagajanje: zamenjava primera izvirnega jezika z analognim primerom ciljnega jezika (kadar primer izvirnega jezika ne obstaja v ciljnem jeziku, nastane kulturna vrzel in je treba ustvariti drugo enakovredno situacijo).

Namen in cilji

Zgoraj omenjeni teoretični pristop se zdaj uporablja v metodi PK kot inovativen način prenosa kulturnega znanja (informacij in vedenja) v procesu poučevanja jezika države gostiteljice, kot drugega in tujega jezika. Ta proces samo učenje jezika umešča v kulturni okvir države gostiteljice.

Učni rezultati modula

Strokovni delavci se bodo naučili, kako uporabiti metodologijo PK za posredovanje kulture preko prevajanja in s pomočjo tehnik enakovrednosti in prilagajanja, ter se s temi tehnikami seznanili na konkretnih primerih.

Gradivo

Bela tabla, videoposnetki YouTube, slike, sorodne povezave

Pregled učne ure	
1. ura Ekvivalenca	<ul style="list-style-type: none">• <i>Pojem enakovrednosti v prevajalskem procesu.</i>• <i>Praktična uporaba/primeri enakovrednosti v učnem procesu.</i>
2. ura Prilagajanje	<ul style="list-style-type: none">• <i>Koncept prilagajanja v prevajalskem procesu.</i>• <i>Praktična uporaba/primeri prilagajanja v učnem procesu.</i>

1. učna ura

Koncept enakovrednosti

Cilji:

Ob koncu pouka bodo udeleženci zmožni razumeti teoretično ozadje koncepta enakovrednosti pri prevajanju in ga s konkretnimi dejavnostmi uporabiti v praksi pri učenju jezika.

- Razumevanje pojma enakovrednosti
- Enakovrednost pri prevajanju živalskih zvokov
- Enakovrednost pri prevajanju živalskih idiomov
- Enakovrednost pri prevajanju vsakdanjih idiomatskih izrazov
- Enakovrednost v praksi: Prevedi pesem Happy Birthday

Uvod in/ali ključni pojmi:

Koncept enakovrednosti: Zamenjava stavka v ciljnem jeziku² s stavkom v izvornem jeziku, ki opisuje isto situacijo, čeprav med njima ni formalne ali semantične ustreznosti. Ta proces služi nadomestitvi določenega stavka (idioma) iz izvornega jezika z določnim stavkom iz ciljnega jezika, ki izraža isto idejo, čeprav na drugačen način. Torej, izraz v nekem jeziku, ki ima enak pomen ali pa ga je mogoče uporabiti v podobnem kontekstu kot izraz v drugem jeziku in ga je zato mogoče uporabiti za prevod.

Ekvivalenca je idealna metoda za prevajanje pregovorov, idiomov, klišejev, imenskih in pridevniških besednih zvez ter onomatopejskih živalskih zvokov.

Velika večina idiomov v enem jeziku ima svoje ustreznike v drugih jezikih in so si podobni tako po pomenu kot po obliki. Idiomatska enakovrednost je v glavnem posledica tesnih odnosov in podobnosti, ki obstajajo med dvema ali več jeziki, vendar so lahko nekateri idiomi kulturno specifični.

² jezik države gostiteljice

Trajanje (1 ura, 25 minut)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
20 min	Zvoki živali v različnih jezikih	Udeležence prosite, naj na ponujenih slikah prepoznajo različne zvoke glede na jezik. Prosite jih, naj delijo živalske zvoke v svojih jezikih.	<i>Udeleženci spoznajo kako različne kulture enako situacijo/zvoke opisujejo na različne načine, z različnimi besedami.</i>	Priložene slike Videoposnetki (YouTube)
15 min	Živalski idiomi	Navedite nekaj primerov: - Počasen kot polž - Spreten kot lisica - Umazan kot prašič Udeležence prosite, naj delijo več primerov v svojih jezikih.	<i>Udeleženci delijo živalske idiome v svojih jezikih ter opažajo razlike in podobnosti.</i>	Bela tabla
30 min	Vsakdanji idiomatski izrazi	Nekaj primerov: - Želja po opravljanju dveh različnih stvari hkrati - Družinske skrivnosti, ki jih ne želite razkriti - Ko ste raztreseni in se ne zavedate, kaj se dogaja - Ne posegajte v situacije, ne da bi vas za to prosili - Najti rešitev za zelo zapleteno in zapleteno vprašanje Udeležence prosite, naj delijo več primerov v svojih jezikih.	<i>Udeleženci bodo delili vsakdanje idiome v svojih jezikih, ki opisujejo navedene situacije. Nato bodo opazili razlike in podobnosti med različnimi jeziki in se o tem pogovorili s sošolci.</i>	Bela tabla

20 min	Enakovrednost v praksi: Pesem Vse najboljše	Udeležence prosite, naj delijo pesem Vse najboljše v svojem jeziku in besedilo prevedejo ostalim udeležencem, da bi izluščili kulturne konotacije.	<i>Udeleženci opazijo podobnosti in razlike med rojstnodnevnimi pesmimi v različnih jezikih.</i>	Youtube - Vse najboljše pesmi za rojstni dan v različnih jezikih
--------	---	--	--	--

Primeri:

2. učna ura

Koncept prilagajanja

Cilji:

Ob koncu ure bodo udeleženci razumeli teoretično ozadje koncepta prilagajanja pri prevajanju in ga s konkretnimi aktivnostmi pod vodstvom strokovnega delavca uporabili v praksi pri učenju jezika.

- Razumevanje koncepta prilagajanja
- Prilagajanje pri prevajanju tradicij/razstav
- Prilagajanje pri prevajanju športnih iger
- Prilagajanje pri prevajanju hrane/živil
- Prilagajanje v praksi: Prevedi recept v svoj jezik

Uvod in/ali ključni pojmi:

Pojem prilagajanja: Zamenjava situacije izvirnega jezika z analogno situacijo ciljnega jezika (kadar situacija izvirnega jezika ne obstaja v ciljnem jeziku in je treba ustvariti drugo enakovredno situacijo). To se nanaša na tiste situacije, ko se med izhodiščnim in ciljnim jezikom pojavijo kulturne razlike. Gre torej za izražanje nečesa, kar je značilno za kulturo izvirnega jezika, na povsem drugačen način, ki je bolj znan ali primeren za kulturo ciljnega jezika. Tehnika prilagajanja je bila na področju prevajalskih študij pogosto obravnavana, podprta ali ostro kritizirana. Pogosto jo zavračajo kot zlorabljeno obliko prevajanja ali pa je sploh ne obravnavajo kot prevajanje, vendar pa je ta tehnika pogosto navedena med možnimi veljavnimi rešitvami različnih prevajalskih težav.

Prilagajanje je opredeljeno kot postopek, ki ga je mogoče uporabiti, kadar kontekst, na katerega se nanaša izvirno besedilo, v kulturi ciljnega besedila ne obstaja, zaradi česar je potrebno kontekst ponovno ustvariti.

Prilagoditve, znane tudi kot "prosti prevodi", so primeri, ko zamenjamo kulturne danosti ali scenarije, za katere v ciljnem jeziku ni referenc.

Preprost primer je prevajanje "Friday the 13th" (petek trinajsti) iz angleščine v španščino. V tem primeru bi morali prevod prilagoditi kulturni stvarnosti špansko govorečega sveta in ga prevesti kot "Martes 13" (torek trinajsti). Drug primer: V Veliki Britaniji med poročnim obredom ženina običajno spremlja moški, ki se imenuje »best man« (ženinova priča); to je

del njihove tradicije in s tem del njihove kulture. V turški kulturi pa pri poroki ženina spremljata dva moška. Imenujeta se *sağdüş* in *soldüş* ter stojita desno in levo od ženina. Pri prevajanju besedila, v katerem je omenjena ženinova priča («best man»), za turške govorce to besedilo nadomesti z bolj znanima besedama *sağdüş* in *soldüş*.

Prilagoditve so bolj očitne pri prevodih televizijskih oddaj ali filmov, kjer je treba dele pogovora ali kulturne reference prilagoditi tujemu občinstvu. Prilagajanje je tudi metoda, ki se uporablja pri prevajanju šal, na primer. Bistvena je pri izražanju pomena fraz, ki med ciljnim občinstvom kulturno ne obstajajo ali v ciljni kulturi niso običajne. Izvirno frazo nadomestimo z drugo, kulturno sprejemljivo in za ciljni kraj primerno frazo. "Kulturno prijazna" je celotna ideja te tehnike; tako se lahko prilagodimo kulturi drugega jezika.

V nekaterih literarnih primerih je potrebno prilagajanje, da se denimo tudi zapolni vrzel med zahodnim in vzhodnim mišljenjem.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
30 min	Tradicije in praznovanja	<p>Uporabite primere, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grška pravoslavna velika noč - Zahodni božič <p>Navedite konkretne primere, razložite, kaj pomeni posamezno praznovanje in udeležence prosite, naj prevedejo lokalne praznike/praznovanja v svoj jezik.</p>	<p><i>Udeleženci pričnejo razumeti, kako ima lahko prilagajanje situacij enak učinek pri ljudeh iz različnih kultur in spoznajo podobna praznovanja v različnih državah. Prav tako imajo priložnost razpravljati o pomenu prilagajanja pri prevajanju besedil, ki vsebujejo vrednote in kulturne reference.</i></p>	<p>Videoposnetki YouTube ali povezane slike praznovanj</p>
30 min	Šport in igre	<p>Nekaj primerov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Badminton - Kriket - "Partita a Scacchi", Marostica, Italija (človeška šahovska igra) - Caber Toss, Škotska, Velika Britanija - Igra s kartami Biriba (Grčija) <p>Udeležence prosite, naj delijo informacije o športih/igrah, značilnih za njihove države izvora. Za razlago uporabite zgoraj navedene primere.</p>	<p><i>Udeleženci bodo primerjali športe in igre v različnih državah ter spoznali potrebo po tehniki prilagajanja.</i></p>	<p>Videoposnetek YouTube, ki prikazuje igranje Biribe</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Biriba</p>
	Hrana in obroki	<p>Primeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gyros in souvlaki (Grčija) - Paella (Španija) - Risotto (Italija) 	<p><i>Udeleženci preučijo kulinarične podobnosti in razlike med državami ter preverili uporabo tehnike prilagajanja z</i></p>	<p>Slike omenjenih živil/jedil</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - sladki kruh Tsourekí (Grčija) - ocvrta riba in krompirček (Velika Britanija) - grška kava (Grčija) - Escargots (Francija) - Haggis (Škotska) <p>Navedite konkretne primere, razložite, kaj je posamezno živilo in v kakšnem kontekstu se lahko uporabi, ter udeležence prosite, naj spregovorijo o podobnih živilskih izdelkih, značilnih za njihove države.</p>	<p><i>razmišljanjem o podobnih jedeh v svoji kulturi.</i></p>	
	Prevedite recept v svoj jezik	<p>Udeležence prosite naj recept za znano lokalno jed prevedejo v svoj jezik. Vprašajte jih, v katerih primerih bodo uporabili tehniko prilagajanja (npr. mere, sestavine – katero olje nadomesti oljčno olje).</p> <p>Udeležence vprašajte, ali je ta lokalna jed povezana z določenim praznikom (božič itd.), da se pogovorite o nadaljnjih kulturnih konotacijah.</p>	<p><i>Udeleženci bodo naučeno teorijo prenesli v prakso.</i></p>	Recept lokalne jedi

(Samo)ocenjevanje

1. Ko se sporočilo prenaša iz izvirnega v ciljni jezik, ima prevajalec opravka tudi z dvema različnima kulturama.
Drži / Ne drži
2. Prevajanje lahko spodbuja učenje jezika.
Drži / Ne drži
3. Učenje jezikov in prevajanje se ne dopolnjujeta.
Drži / Ne drži
4. Zamenjava izjave v ciljnem jeziku z izjavo v izvornem jeziku, ki opisuje isto situacijo.
Enakovrednost / Prilagoditev
5. Nadomestiti situacijo v izvornem jeziku z analogno situacijo v ciljnem jeziku.
Enakovrednost / Prilagoditev

-
1. *Drži*
 2. *Drži*
 3. *Ne drži. Učenje jezikov in prevajanje se ne dopolnjujeta.*
 4. *Enakovrednost*
 5. *Prilagajanje*

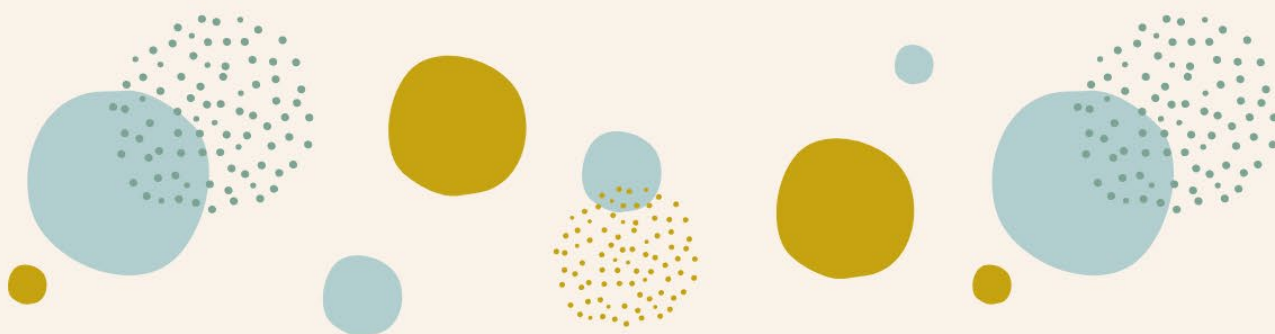

2. DEL

PREVAJANJE KULTURE V PRAKSI

MODUL 5

Prevajanje kulture: Način uporabe

Uvod v modul

Peti modul, *Prevajanje kulture: Način uporabe*, združuje dva modula: Kulturne teme in Uporabo kulturnih gradiv. Združeni modul je tako prikaz praktičnega pristopa metodologije *Prevajanja kulture*. Obe poglavji sta namenjeni razpravi o tem, katere kulturne tematike so za migrante, ki se učijo jezika države gostiteljice najbolj zanimive, zabavne in koristne za obravnavo in učenje, pa tudi tiste, ki so za medkulturno poučevanje najbolj funkcionalne. Za poudarjanje kulturne podobnosti, v praksi uresničujemo zamisli o kulturni enakovrednosti in prilagajanju različnim kulturnim tradicijam. Prav tako z izbranimi tematikami dajemo prednost izražanju učencev migrantov v novi kulturi države gostiteljice.

Modul vsebuje tudi načrte učnih ur, ki skušajo prikazati načela projekta TOCL. Njihov namen je tudi pokazati, kako preprosto je jezikovni pouk, ki je nekoč poudarjal jezik obrniti tako, da v osnovi naglašuje kulturo. Načrti učnih ur prikazujejo tudi, kako lahko strokovni delavci v polju jezikovnega izobraževanja sami prilagodijo gradiva in vaje tako, da učne ure postanejo vadba kulture in ne zgolj jezika.

1. del: Kulturne teme

Pregled modula

Uvod

Naselitev ali vključevanje v novi državi, družbi ali skupnosti pomeni, da morajo migranti pridobiti dodatna znanja, spretnosti in poglede, ki jim pomagajo pri procesu integracije in uspešnem življenju v državi gostiteljici. Da bi prepoznali in cenili spretnosti in kompetence migrantov, kot del družbe, bodo migranti potrebovali jezikovno in kulturno razumevanje novega okolja. (Evropska komisija, 2006) V mnogih primerih podporne storitve in programi, ki so del procesov vključevanja migrantov v državi gostiteljici, skrbijo za uvajalni del, ne pa za družbeno in kulturno imerzijo, ki so je deležni lokalni prebivalci in državljani. (Schugurensky, 2009) Kulturna vzgoja, ki bi morala biti del procesa imerzije, pomeni razumevanje in sprejemanje kulture in vrednot države gostiteljice v odnosu in spoštovanju do kulturne identitete in raznolikosti migrantov. Učni načrti jezikovnih tečajev za migrante v sklopu kulturne vzgoje običajno vključujejo folkloro, hrano in praznovanja. Dejansko pa je uspešna integracija mogoča, če osebe poznajo in razumejo tudi družbene vrednote, norme in kulturne prvine države gostiteljice, družbeno prepoznano govorico telesa in neinstitucionalne kulturne elemente. V ta namen migranti potrebujejo pravila, kako postopati na delovnem mestu, v izobraževalnih in formalnih institucijah, poznati morajo ključne elemente kulture in njene običaje, ter se aktivno vključiti v samo družbo, na vseh življenjskih področjih. (IOM, 2005) Raziskava projekta TOCL (rezultat R1) je razkrila, da je ključ za uspešno podajanje jezikovnega znanja s strani strokovnih delavcev, prav usposobljenost za poučevanje v večkulturnem kontekstu. Poučevanje kulturnih vidikov države gostiteljice bi moralo potekati na vseh jezikovnih ravneh.

Namen prvega dela Modula 5, *Kulturne teme*, je prikazati proces prenosa kulture države gostiteljice preko jezikovnega pouka, kot tudi prikazati, kako lahko migranti izboljšajo raven razumevanja in obravnave kulturnih razlikah in podobnosti. V okviru tega modula smo opredelili pet ključnih kulturnih tem: *Gastronomija, Družba, Zgodovina, verovanja in prazniki, Institucionalna kultura in birokracija* ter *Pravni vidiki kulture gostiteljice*. Vsaka tema vključuje vrsto kulturnih elementov, ki ne le opisujejo kulturo države v tradicionalnem smislu, temveč tudi prikazujejo vsakdanje življenje ljudi, ki tam živijo. Pripravili smo sedem primerov učnih ur, ki obravnavajo vse naštetje kulturne teme. Pri tem poudarjamo, da se

številni kulturni vidiki med seboj prepletajo in so hkrati povezani z različnimi podkulturnimi temami.

Vsaka učna ura vključuje tudi praktične prikaze prenosa kulture v sklopu jezikovnega pouka, z uporabo prevedenih kulturnih gradiv države gostiteljice in didaktičnih orodij TOCL. Učne ure so oblikovane za srednje zahtevne govorce jezika (B1), vendar so zasnovane tako, da jih lahko učitelji prilagodijo nižjim ali višjim ravnom znanja. Jezikovne učitelje spodbujamo, da didaktična gradiva prilagodijo ali spremenijo v gradivo oblike lahkega branja ali uporabijo vizualno gradivo (slike).

Glavni namen modula je predstaviti interaktivne vaje, ki so lahko del jezikovnega pouka in ustvarjajo prikaz avtentičnega življenjskega okolja, v katerem lahko učenci hkrati spoznajo več kulturnih tem.

Namen in cilji

Modul ponuja praktični pregled uporabe metodologije Prevajanja kulture (PK) in njenih orodij. Gre za praktično predstavitev sedmih prevedenih didaktičnih gradiv, povezanih s petimi ključnimi kulturnimi temami, ki omogočajo prenos kulture države gostiteljice.

Cilji za jezikovne učitelje države gostiteljice in strokovnjake na področju jezikovnega izobraževanja:

- Usvojiti podporni sistem orodij za prevajanje kulture države gostiteljice pri jezikovnem pouku za migrante.
- Prejeti smernice za uporabo in vključevanje prevedenega kulturnega didaktičnega gradiva v učni načrt jezikovnega pouka.
- Boljše razumevanje načinov posredovanja kulture države gostiteljice, s primerjavo kultur učencev migrantov.
- Ustvariti nabor znanj in spretnosti za vodenje vključujočega dialoga med učenci, predvsem o občutljivih kulturnih temah.
- Ustvariti nabor znanj o možnostih prilagajanja različnih kulturnih vidikov na vse ravni jezikovnega znanja (od A1 do B2).
- Zbrati spretnosti in orodja za oblikovanje aktivnosti, ki so primerne za različne vrste jezikovnih skupin in razredov.

Poleg tega je cilj modula:

- Razvijati medkulturnih spretnosti.

- Pridobiti znanje o številnih izzivih, s katerimi se soočajo migranti ob vstopu v novo kulturo in družbo.
- Zagotoviti kritični izobraževalni pristop na področju kulturne vzgoje.
- Izpopolniti spretnosti strokovnih delavcev o možnostih razvoja vključujočega in raznolikega učnega okolja.

Rezultati

Cilj modula je, da strokovni delavci razumejo uporabo in načine prilagajanja različnih kulturnih vidikov kulture države gostiteljice učnemu načrtu jezikovnega pouka.

Pridobljeno znanje:

- Pristopi in tehnike za uporabo različnih kulturnih vidikov države gostiteljice pri jezikovnem pouku z ljudmi iz različnih okolij.
- Medkulturno znanje.
- Poznavanje tujih jezikov in kultur.
- Poznavanje novih pristopov za razpravo in prenos kulturnih elementov države gostiteljice.
- Boljše razumevanje izkušenj migrantov s pravnim in institucionalnim sistemom države gostiteljice, vsakdanjim življenjem in družbo.

Strokovni delavci bodo pridobili tudi:

- Veščine spoštljive in vključujoče komunikacije.
- Spretnosti za zasnovano in oblikovanje pristopov kulturne vzgoje, prilagojenih potrebam migrantov, ki obiskujejo jezikovne tečaje.
- Spretnosti za vključevanje udeležencev jezikovnega pouka v različne metodologije in tehnike.

Cilj modula je tudi, da udeleženci pridobijo večkulturni odnos, spoštovanje do različnih kultur, jezikov in religij, etično zavest, razumljiv odnos do naporov, ki jih imajo migranti v procesu integracije ter sposobnost moderiranja razprav, ki ste tičejo občutljivih tem.

Gradivo

Gradivo za usposabljanje, ki se uporablja pri vsaki učni uri, vključuje prevedeno didaktično gradivo, ki predstavlja določeno kulturno temo.

Primeri gradiv za usposabljanje po posameznih kulturnih temah:

<p>Gastronomija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalni recepti. • Seznam in opis jedi, ki se strežejo na nacionalnih/verskih/kulturnih praznovanjih. • Opis živil in pijač, značilnih za določeno regijo/regionalni praznik. • Opis povezave med tradicionalno jedjo in kulturno zgodovino.
<p>Družba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kratek seznam in razlaga ene ali nekaj kulturnih vrednot, ki so pomembne za lokalne prebivalce v državi gostiteljici in v EU na splošno. • Opis dejavnosti v prostem času, v kateri običajno uživajo lokalni prebivalci (npr. pitje kave, pohodništvo, priljubljen šport). • Opis in razlaga enega ali nekaj pravil obnašanja, ki se pričakujejo v družbi (npr. točnost, pozdravljanje). • Prikaz (grafični) in razlaga pričakovanega vedenja v določeni skupnosti, med družinskimi člani ali v institucijah.
<p>Zgodovina, verovanja in prazniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opis in razlaga kulturnega/verskega praznika ali praznovanja: s kratkimi, razumljivimi zgodbami, z zgodovino itd. • Ena ali nekaj kratkih, lahko razumljivih zgodb (prilagojena ljudska pravljica, zgodba za otroke itd.), ki prikazujejo kulturno tradicijo in dediščino. • Razumljiva predstavitev umetnosti in literature, pomembne za državo gostiteljico. • Obisk ali kratek opis turistične znamenitosti, povezane s kulturno dediščino in zgodovino.
<p>Institucionalna kultura in birokracija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Primer dovoljenja za delo, za prebivanje. • Primer pogodbe o zaposlitvi za različne vrste zaposlitve. • Enostavna predstavitev usmeritve v institucijah javne uprave. • Kratek, razumljiv seznam ali prikaz (grafična ilustracija) koncepta dela in vstopa na trg dela.
<p>Pravni vidiki države gostiteljice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razumljiv seznam pravic in obveznosti migranta v državi gostiteljici. • Razumljiv (grafični) prikaz in razlaga pravic različnih družbenih skupin: otrok, žensk, LGBTQI+, invalidov itd.

Pregled učne ure

1. ura <i>Gastronomija</i>	<ul style="list-style-type: none">• Opredelite gastronomijo in raziščite njen razvoj• Preučevanje, kako je gastronomija prepletena s kulturno identiteto različnih držav in kakšno vlogo ima pri oblikovanju tradicij, običajev in družbenih praks v državah.• Spodbujanje učenja jezika s praktičnim, poglobljenim in zanimivim pristopom.
2. ura, 1. del <i>Družba, 1. del – Kulturne vrednote</i>	<ul style="list-style-type: none">• Pomen vrednot v kulturi.• Sprejemanje in spoštovanje kulturnih vrednot države gostiteljice v procesu vključevanja migrantov.• Izboljšanje jezikovnih in orientacijskih spretnosti migrantov.• Pomen neverbalnih načinov komunikacije, ki so običajni v državi gostiteljici.
2. ura, 2. del <i>Družba, 2. del – Norme in pravila obnašanja</i>	<ul style="list-style-type: none">• Pregled kulturnih norm in pravil pričakovanega obnašanja v državi gostiteljici.• Opis načinov obnašanja, ki se v izvorni državi migrantov zdijo sprejemljivi ali zakoniti, v primerjavi s kulturo države gostiteljice.• Pregled osnov življenja v skupnosti in družbene dinamike v državi gostiteljici.• Izboljšanje jezikovnih in orientacijskih sposobnosti migrantov, da bi olajšali proces vključevanja.

<p>3. ura</p> <p><i>Zgodovina, religija in prazniki</i></p>	<ul style="list-style-type: none">● razumevanje kulturnih norm in kodeksov pričakovanega vedenja v državi gostiteljici.● Obnašanje, ki se v matični državi migranta šteje za sprejemljivo ali zakonito, v primerjavi s kulturo države gostiteljice.● Osnove družbenega življenja in družbene dinamike v državi gostiteljici .● Izboljšanje jezikovnih in orientacijskih sposobnosti migrantov, da bi olajšali proces vključevanja.
<p>4. ura</p> <p><i>Institucionalna kultura in birokracija</i></p>	<ul style="list-style-type: none">● Pregled osnov institucionalnega sektorja in kulture.● Razumevanje in uporaba "formalnega jezika".● Pregled pravil obnašanja v javnih institucijah države gostiteljice.● Razumevanje procesa orientacije v novem okolju.
<p>5. ura</p> <p><i>Pravni vidiki države gostiteljice</i></p>	<ul style="list-style-type: none">● Razumevanje pravic in dolžnosti.● Izboljšanje razumevanja pravnega jezika in postopkov, ki so pomembni za vključevanje in vsakdanje življenje.

1. učna ura, 1. del

Razumevanje vloge gastronomije

Hrana je že od nekdaj sestavni del človeške civilizacije in ima pomembno vlogo pri določanju kulturne identitete države. V tem sklopu bodo učitelji raziskovali kulturni pomen gastronomije in njen vpliv na kulturo: kako oblikuje tradicije, običaje in družbene prakse ter kako je prepletena z regionalnimi in lokalnimi značilnostmi. Pridobili bodo tudi vpogled v kulinarčne tradicije po vsem svetu ter se naučili ceniti raznolikost prehranskih kultur. Pristop je lahko multidisciplinaren in vključuje druge kulturne teme, kot je npr. gastronomija v glasbi, umetnosti, na praznovanjih in v literaturi. Tema je zelo široka, odprta za različne perspektive in jo je mogoče zlahka prilagoditi kateremu koli kulturno-heterogenemu razredu: Vsaka kultura ima svoje gastronomske tradicije, znane jedi in posebne okuse. Gastronomija je globoko povezana tudi z osnovnimi človekovimi potrebami, kot je prehranjevanje, v nekaterih kulturah pa ima pomembno vlogo pri gostoljubju. V Italiji, na primer, je hrana prva stvar, ki jo ponudite gostu in je zelo pomemben element druženja z družino, prijatelji, med prazniki ali praznovanji in celo ob običajnih nedeljah. Ljudje se zberejo vsi skupaj za mizo in jedo tradicionalne jedi, kosila običajno trajajo več ur in vključujejo več hodov, to je trenutek druženja in povezovanja, ima pomembno vlogo v kulturnem in vsakdanjem življenju.

Osnovni cilji:

- Razumevanje definicije gastronomije in njenega razvoja skozi čas.
- Analiza prepletenosti gastronomije s kulturno identiteto različnih držav in kakšno vlogo ima pri oblikovanju tradicije, običajev in družbenih praks države gostiteljice.
- Raziskovanje povezave med različnimi kulturnimi področji, na primer hrano in glasbo ali umetnostjo.
- Z interaktivnimi dejavnostmi, predstavitevami in razpravami spoznati različne kulinarčne tradicije različnih držav in njihovo edinstveno gastronomsko dediščino.

Primer 1 Trajanje (1,5 ure)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
15 min	Uvodna aktivnost: Uvod v gastronomijo	Razprava o gastronomiji, osnovnih opredelitvah in besedišču v zvezi z lokalno kuhinjo.	<i>Izboljšanje jezikovnega znanja učencev in spoznavanje kulturnih elementov ciljne države.</i>	Prevedeno gradivo z gastronomskim besediščem
40 min	Kulturna vloga gastronomije	S pomočjo videoposnetkov, fotografij in besedil razpravljajte o pomenu gastronomije v kulturi države gostiteljice, na primer o tradicionalnih jedeh in njihovem pomenu v družinskem življenju ali življenju skupnosti, o ključnih jedeh in izdelkih ali prazničnih jedeh.	<i>Izboljšanje jezikovnih in govornih spretnosti ter besedišča in kulturnega razumevanja ciljne države.</i>	Videoposnetki, fotografije in besedila o kulturnih običajih, povezanih s hrano, spletni viri
30 min	Gastronomija, prepletena z drugimi kulturnimi vidiki	Analizirajte prisotnost gastronomije v drugih tradicionalnih vidikih države gostiteljice: omembe gastronomije v glasbi, znane slike, ki prikazujejo tradicionalno hrano ali jedi, festivali itd.	<i>Izboljšano znanje jezika, govora in besedišč; spoznavanje kulturne mešanice med gastronomijo in drugimi pomembnimi kulturnimi okolji; spoznavanje tradicionalnih pesmi ali znanih muzejev, slik in dogodkov.</i>	Glasba, slike, videoposnetki in drugi viri, ki so na voljo na spletu
5 min	Zaključek in domača naloga	Za domačo nalogo učence prosite, da preučijo in napišejo recept svoje najljubše tradicionalne jedi.	Spodbujanje samostojnosti in učenja jezika, ter aktivno poglobljanje v posebnosti kulture države gostiteljice.	Spletni viri, računalnik ali pametni telefon

1. učna ura, 2. del

Gastronomija – Praktični vidiki

Drugi del učenja o gastronomiji je namenjen praktičnemu spoznavanju gastronomije ter spodbujanju sodelovanja in vključevanja učencev v učenje jezika. Pri pouku bodo pripravljali in pokušali tradicionalne jedi. Ob koncu modula bodo udeleženci bolje razumeli kulturni pomen kulinarike in z interaktivnimi aktivnostmi, povezanimi z okušanjem in pripravo jedi, vadili svoje jezikovne spretnosti.

Osnovni cilji:

- Udeležencem omogočite, da poskusijo in spoznajo nove/druge tradicionalne jedi.
- Udeležencem predstavite tehnične vidike kuhinje, vključno s sestavinami in načini kuhanja.
- Raziskovanje kulturnega pomena kuhinje in njene vloge v lokalni družbi.
- Vadba jezikovnih spretnosti s pogovornimi in pisnimi vajami, povezanimi s kulinariko in degustacijami.

Uvod

Pri tej dejavnosti gre za popolno potopitev v gastronomijo z interaktivnim tečajem kuhanja, zato je trajanje daljše. Učence lahko tudi prosite naj pripravijo jedi iz svoje tradicije s sestavinami, ki jih lahko najdejo v državi gostiteljici.

Trajanje (3:35 ure)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
30 min	Uvod v kuharski tečaj	Pripravite uvod, v katerem razložite pomen jedi, ki jih bodo učenci kuhali, in analizirajte ustrezno besedišče (sestavine, pripomočke, kot so ponve itd.)	<i>Učence pripravite na aktivnosti, tako da jim predstavite ustrezno besedišče in zgodovino jedi, ki jo boste obravnavali.</i>	Delovni listi s prevedenimi besedami, videoposnetki in slike
3 ure	Priprava in degustacija jedi	Izberite preprosto, a pomembno tradicionalno jed (npr. testenine za Italijo) in v sodelovanju s strokovnjaki za materni jezik pripravite kuharski tečaj.	<i>Učenci razvijajo govorne spretnosti, besedišče in razumevanje ter so vključeni v interaktivno in poglobljeno kulturno dejavnost.</i>	Surovine za kuhanje
5 min	Zaključek seje in naloge	Udeležence prosite, da si zapišejo recept in postopke, ki ste jih uporabili pri pouku kuhanja.	<i>Spodbujanje samostojne aktivnosti in učenje jezika, preko poglobljenega vpogleda v posebnosti kulture države gostiteljice.</i>	Spletni viri, računalnik ali pametni telefon

2. učna ura, 1. del

Družba, 1. del – Vrednote države gostiteljice, življenje v skupnosti in komunikacija

V okviru tega pouka udeleženci dobijo vpogled v načrtovanje in izvajanje aktivnosti o kulturnem vidiku teme *družba*, natančneje o kulturnih vrednotah v družbi države gostiteljice, o življenju v novi skupnosti in neverbalni komunikaciji. Kulturne vrednote na nek način predstavljajo temeljna prepričanja ali načela kulture o tem, kaj je prav ali narobe, torej kako pripadniki določene kulture najraje usmerjajo svoje življenje.

Osnovni cilji:

- Strokovni delavci pričnejo spoznavati pomen doživljanja in življenja v novi družbi, z vidika migrantov.
- Učenci prejmejo določena orodja, ki omogočajo bolj uspešno vključevanje: spoznavanje kulture in običajev, razumevanje različnih pravil obnašanja in pričakovanj družbe, vstop v delovno in izobraževalno okolje ter druge aktivnosti v različnih sektorjih.
- Strokovni delavci in učenci migranti se naučijo prepoznati pomen spoznavanja kulture in družbe države gostiteljice v procesu učenja jezika.
- Strokovni delavci so sposobni voditi spoštljiv in vključujoč dialog o pričakovanih migrantov in njihovem procesu prilagajanja, o razlikah in podobnostih kulture učencev migrantov v primerjavi s kulturo države gostiteljice ter o vprašanih in težavah, s katerimi se migranti srečujejo v vsakdanjem življenju.

Posebni cilji:

- Strokovni delavci so sposobni predstaviti različne kulturne, etnične in verske prakse v državi gostiteljici.
- Strokovni delavci so sposobni predstaviti posebnosti države gostiteljice in prikazati realistično razumevanje nove družbe, v kateri zdaj živijo migranti.
- Učenci bodo znali prepoznati vrednote in norme države gostiteljice v primerjavi z vrednotami in normami izvirne države.
- Strokovni delavci bodo izboljšali znanje jezika učencev migrantov, učenci pa bodo bolje prepoznali načine neverbalne komunikacije, ki so običajni v državi gostiteljici.

Naslov učne ure: Odlaganje odpadkov – kulturna vrednota varovanja naravnega okolja (Trajanje: 60 minut)

Uvod

Kot primer bomo izpostavili skrb za okolje, zlasti, kje lahko in kje ne smemo odlagati odpadke. Smeti so večinoma posledica namernega ali neprevidnega odmetavanja uporabljenih predmetov v človekovo in naravno okolje. Številne države in družbe v EU visoko cenijo varstvo naravnega okolja ter poudarjajo, da posamezniki kot potrošniki in člani civilne družbe nosijo odgovornost glede odlaganja odpadkov in razumejo kulturno vrednoto čistega okolja.

Ta aktivnost je primerna za učence ravni B1, lahko pa se prilagodi tudi bolj ali manj večšim govorcem. Učno uro lahko zastavite tako, da vsebuje pregled različnih tem, ki so povezane z vrednotami: spoštovanje starejših in žensk, družinske vrednote, egalitarizem, čisto okolje, zaščita otrok, etnična strpnost, družbena solidarnost ipd.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
10 min	Uvodna aktivnost: Lov na smeti	Pred začetkom pouka učitelj glede na število učencev skrije/razporedi (čisto) uporabljeno embalažo ali podobne »smeti«, ki jih je mogoče ali ni mogoče reciklirati ter postavi koše za recikliranje smeti. Udeleženci imajo 5 minut časa, da poberejo "smeti" in jih odvržejo v ustrezne koše. Nato se usedejo v krog in v skupini pregledajo koše, da preverijo, ali so pravilno reciklirali. Sledi kratek pogovor o odlaganju.	<i>Večja povezanost skupine.</i> <i>Hiter uvod v temo učne ure.</i>	Koši za smeti (za različne vrste odpadkov) (Čisti) primeri odpadkov, npr. plastične slamice, kartončki za pijačo, aluminijasta folija, prtički, ovitki hrane ... Štoparica

45 min	Glavna aktivnost - Družbene vrednote in norme: Odlaganje odpadkov	<p>Pred aktivnostjo udeleženci prejmejo prevedeno gradivo (shema recikliranja in opis pomembnosti ločevanja odpadkov). Prosimo jih, da gradivo pregledajo.</p> <p>V razredu učitelj začne dejavnost s kratko predstavitvijo gradiva v jeziku države gostiteljice. Dejavnost nadaljuje z jezikovnega vidika, tako da izpostavi napačno razumljene besede in pomene.</p> <p>Učenci se razdelijo v (2–3) skupine in 15 minut razpravljajo o temi, pri tem pa uporabijo svoje izkušnje in reference iz držav izvora. Za zapisovanje svojih razmišljanj lahko uporabijo papir ali samolepilne lističe.</p> <p>Po koncu se udeleženci ponovno pridružijo splošni razpravi. Vodje skupin predstavijo razmišljanja in zamisli. Dejavnost se zaključi s skupinsko razpravo o stališčih udeležencev o temi, upoštevanju novih družbenih norm in spoštovanju vrednot države gostiteljice, ki jo vodi učitelj.</p>	<p><i>Udeleženci dobijo vpogled v sisteme vrednot v družbi gostiteljici in EU.</i></p> <p><i>Udeleženci razumejo pomen spoštovanja vrednot.</i></p> <p><i>Udeleženci dobijo vpogled v svojo vlogo novih članov skupnosti države gostiteljice.</i></p> <p><i>Učitelj prejme informacije in vpogled v različne sisteme vrednot.</i></p> <p><i>Učitelj izboljša veščine vodenja spoštljivega in vključujočega dialoga o kulturnih razlikah in podobnostih.</i></p>	<p>(Prevedeno) Preglednica o odlaganju odpadkov</p> <p>(Prevedene) grafične ilustracije na temo smetenja na javnih in naravnih površinah z razumljivim spremnim besedilom</p> <p>Papir, lističi, pisala, flomastri</p>
5 min	Zaključek seje in domača naloga	<p>Udeleženci prejmejo gradivo z vprašanji in odgovori s kratkimi ali izbirnimi odgovori na temo življenja v skupnosti in spoštovanja družbenih vrednot.</p> <p>V enem tednu morajo opazovati družbeno vedenje domačinov in odgovarjati na vprašanja.</p>	<p><i>Udeležence spodbujamo, da znanje, pridobljeno v razredu, uporabijo v preteklem času in podrobneje opazujejo novo okolje.</i></p>	Gradivo

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.: Glede na jezikovno raven učencev lahko učna ura traja več ali manj časa, vse gradivo pa je mogoče prilagoditi. Učitelji lahko uporabijo poenostavljena kulturna gradiva, kot so risanke ali slike, geste, ali naprednejša, ki lahko vključujejo tudi odstavke iz zakonodaje ali predpisov.

2. učna ura, 2. del

Družba, 2. del – Pravila pričakovanega obnašanja v družbi in kulturi države gostiteljice

V okviru učne ure bodo strokovni delavci dobili vpogled v načine oblikovanja in izvedbe pouka na temo družbe, zlasti glede norm, pričakovanj in vedenja, ki jih kultura države gostiteljice zahteva od prebivalcev. Kulturne norme so dogovorjena pričakovanja in pravila, ki določajo standarde vedenja v določeni družbi.

Osnovni cilji:

- Strokovni delavci spoznavajo pomen življenja in doživljanja nove družbe z vidika migrantov.
- Strokovni delavci bodo lahko posredovali nekatera orodja za uspešno vključevanje: spoznavanje kulture in običajev, razumevanje različnih vedenjskih kodeksov in pričakovanj družbe, vstop na trg dela in v izobraževalne institucije itd.
- Strokovni delavci bodo zmožni predstaviti pomen spoznavanja kulture in družbe države gostiteljice v procesu učenja jezika.
- Strokovni delavci bodo sposobni voditi spoštljiv in vključujoč dialog o pričakovanjih migrantov in njihovem procesu prilagajanja, o razlikah in podobnostih kultur migrantov v primerjavi s kulturo države gostiteljice ter o vprašanih in težavah, s katerimi se migranti lahko srečujejo v vsakdanjem življenju.

Posebni cilji:

- Strokovni delavci bodo znali razumeti kulturne norme države gostiteljice v primerjavi s kulturnimi normami izvornih držav migrantov.
- Strokovni delavci bodo znali pojasniti in ponazoriti različna pravila obnašanja in pričakovanega vedenja v državi gostiteljici.
- Strokovni delavci bodo znali razložiti razliko med vedenjem, ki se lahko šteje za sprejemljivo ali zakonito v izvorni državi migranta, in kulturo države gostiteljice.
- Strokovni delavci bodo znali prikazati osnove življenja v skupnosti v državi gostiteljici in dinamiko družbe (delo, šola, družina, preživljanje prostega časa).

Naslov učne ure: Pravočasno ali prepozno – kulturno pričakovano vedenje in družbeno sprejete norme o pojmu časa (Trajanje: 60 minut)

Uvod

Ta učna ura posebej obravnava družbeno pričakovano vedenje in pravila obnašanja v javnem in zasebnem življenju. Tema je razumevanje pojma časa: točnost in posledice zamujanja. Stereotipi o pomenu časa se med državami EU razlikujejo, vendar je terenska raziskava R1 v več kot enem primeru pokazala, da učitelji jezikov pogosto uporabljajo primer točnosti in zamujanja kot način prikazovanja kulturnih norm države gostiteljice v vsakdanjem življenju.

Ta dejavnost je primerna za uporabnike na ravni B1, lahko pa se prilagodi tudi za bolj ali manj večče uporabnike jezika gostitelja. V sklopu te učne ure lahko pregledate različne teme, povezane z normami, kot so nošenje copat doma, čakanje v vrsti in menjavanje, dajanje daril, spoštovanje časovnih konceptov, izrekanje "prosim" in "hvala" ipd.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
5 min	Uvodna aktivnost: Kako dolga je minuta?	Učitelj na začetku prosi, da učenci za 60 sekund zaprejo oči. Nihče ne meri časa. Učitelj prosi udeležence, naj odprejo oči po tem, ko je po njihovem mnenju minilo 60 sekund. Ko udeleženci začnejo odpirati oči ob različnih časih, učitelj odpre kratko razpravo o našem razumevanju časa.	<i>Hiter uvod v temo: Čeprav vsi razumemo osnovne mere časa, ga doživljamo in uporabljamo na različne načine. Nekateri ga doživljajo kot kratko obdobje, drugi kot dolgo obdobje.</i>	

35 min	Glavna dejavnost - Kulturne norme: Kulturne norme - pojmovanje časa	Pred dejavnostjo udeleženci prejmejo prevedeno gradivo (ilustracijo na temo spoštovanja določenega časa pri uradnem sodelovanju). Prosimo jih, da gradivo pregledajo vsaj en dan prej. V razredu učitelj začne dejavnost s kratko predstavitvijo gradiva v jeziku države gostiteljice, z jasno razlago terminologije, povezane s časom, kot so "točnost", "zamujanje", "ura" itd. Učitelj poudari pomen upoštevanja kulturnih norm, kot je spoštovanje časovnih okvirov. Učenci se nato za 10 minut razdelijo in zapišejo kako razumejo in doživljajo takšne norme. Udeleženci so vabljeni, da se ponovno pridružijo splošni razpravi.	<i>Udeleženci dobijo vpogled v sistem in upoštevanje kulturnih norm države gostiteljice.</i> <i>Udeleženci dobijo vpogled v svojo vlogo novih članov skupnosti gostiteljice.</i> <i>Učitelj zbira informacije in vpogled v različne kulturne norme.</i>	(Prevedeno) slikovno gradivo na temo spoštovanja časovnih okvirov v formalnem okolju. papir, lističi, pisala, označevalci, ura (prava ali narisana)
20 min	Dejavnost igranja vlog in zaključek seje	Med učenci dva prostovoljca odigrata kratek dialog (3-5 minut) o upoštevanju časovnih okvirov. Eno od vlog lahko odigra tudi učitelj. Scenarij: Eden od udeležencev nastopa kot oseba v formalnem okolju (zaposleni v javni ustanovi), ki čaka na stranko. Drugi udeleženec, ki nastopa v vlogi stranke, zamuja/prihaja na sestanek. Dejavnost se zaključi s kratko skupinsko razpravo, ki jo vodi učitelj, o stališčih udeležencev o temi dejavnosti, upoštevanju novih družbenih norm in spoštovanju vrednot države gostiteljice.	<i>Udeležence spodbujamo k uporabi besedišča lokalnega jezika in različnih oblik izražanja obžalovanja, hvaležnosti, neverbalne komunikacije itd.</i>	

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.: Glede na jezikovno raven udeležencev lahko seja traja več ali manj časa, vse gradivo pa je mogoče prilagoditi. Učitelji lahko uporabijo poenostavljena kulturna gradiva, kot so risanke ali slike, geste, ali naprednejša, ki lahko vključujejo tudi odstavke iz zakonodaje ali predpisov.

3. učna ura

Kulturni običaji – zgodovina, verovanja, prazniki, umetnost in dediščina

Kulturne tradicije so običaji, verovanja in prakse, ki se v določeni kulturi ali družbi prenašajo iz roda v rod. Te tradicije lahko zajemajo številne vidike človeškega življenja, vključno z jezikom, hrano, glasbo, plesom, umetnostjo in religijo. Kulturna izročila služijo kot način povezovanja z dediščino in koreninami ter za izražanje svoje identitete in občutka pripadnosti. Tradicija zagotavlja občutek stabilnosti v hitro spreminjajočem se svetu ter krepi socialno kohezijo. Proučevanje kulturnih tradicij je pri učenju jezika lahko dragocen način, kako se potopiti v kulturo in zgodovino jezika, ki se ga učimo. Z razumevanjem običajev in praks določene kulture lahko učenci bolj cenijo jezik ter razvijejo boljše razumevanje kulture in družbe, v kateri se jezik uporablja. S pregledom zgodovine, ključnih kulturnih dogodkov in osebnosti, branja zgodovinskih besedil in pogovora o vplivu zgodovine na kulturo učenci izboljšajo svoje jezikovne spretnosti ter dobijo boljše razumevanje jezika in ljudi, ki ga govorijo. Vse te kulturne teme se med seboj prepletajo: npr. verski dogodek je lahko nacionalni praznik ali pa zgodovinsko pomemben dogodek praznujemo s povorko. Povezave med temami omogočajo popolno potopitev v kulturo in vrednote ciljne države, hkrati pa se učimo in ponavljamo ustrezno besedišče. Izbrali smo kulturne teme, ki so najbolj ustrezne, vendar je tema odprta za različne razlage, prilagoditve in razširitve glede na učiteljeve interese, znanje ter sestavo razreda, v katerem poučujejo. Primer: razprava o religiji je lahko zelo občutljiva, lahko jo prilagodimo s primerjavo verskih praznovanj ali praks, ki so si v različnih religijah podobne, ali pa se, nasprotno, osredotočimo na razlike in posebnosti vsake od njih.

Osnovni cilji:

- Analiza vpliva zgodovine, religije, praznikov in umetnosti na kulturo in jezik.
- Proučevanje zgodovinskih besedil in dokumentov, za vpogled v kulturo in jezik.
- Proučevanje ključnih verskih načel in vrednot, ki oblikujejo kulturo, skupnosti in družbeno vedenje.
- Razumevanje vpliva kulture in časa na ustvarjanje umetnosti, glasbe in literature.
- Razumevanje kulturnega pomena praznovanj (ki se prepletajo tudi z verskimi in zgodovinskimi tradicionalnimi praznovanji) in kako se odražajo v skupnosti.

Uvod

V nadaljevanju predstavljamo skupino učnih ur, ki tvorijo pouk o kulturni temi tradicij, verovanj in praznovanj. Aktivnosti vključujejo ekskurzijo/ogled prostorov kulturne dediščine, kot so muzej, cerkev ali javna stavba. Čas posamezne učne ure je tako krajši.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
Lekcija 1 (1 ura)	Vpliv zgodovine na kulturo, umetnost in praznike	Oglejte si videoposnetek ali preberite besedilo s pregledom glavnih zgodovinskih dogodkov v državi. Učenci si lahko delajo zapiske in zapišejo ključne odlomke, ki jih slišijo ali preberejo. Razpravljajte o tem, kako so zgodovinski dogodki vplivali na druge kulturne vidike, kot so nacionalni prazniki, tradicionalne pesmi, zastave, kovanci ali umetniška produkcija.	<i>Seznanjanje z zgodovino države in njenim vplivom na kulturo, spoznavanje ključnih dogodkov, ki spodbujajo vključevanje in integracijo v skupnost ter hkrati izboljšujejo znanje jezika.</i>	Videoposnetki, besedila ali časovni pregledi zgodovine države.
Lekcija 2 (1 ura)	Religija/verovanja	Analizirajte verske tradicije države, glavna verovanja in njihov vpliv na kulturo, kot so tradicionalna hrana, državni prazniki, ključne vrednote.	<i>Poglobiti razumevanje družbe in kulture ter obogatiti besedišče in govorne spretnosti učencev.</i>	Besedila, papir, pisala, programska oprema za predstavitve, videoposnetki, slike, besedila
Lekcija 3 (1 ura)	Umetnost in dediščina	Analizirajte najpomembnejše in najpomembnejše umetniške stvaritve (npr. v Italiji "La Gioconda", "La Divina Commedia", "David" itd.) in njihov vpliv na kulturne tradicije in vedenje (npr. idiomi iz Božanske komedije). Uporabite multidisciplinarni pristop, pri čemer se opirajte tudi na predhodno obravnavane teme, kot so umetnost v verskih spomenikih, umetnost, ki prikazuje zgodovinske dogodke itd. Lahko pokažete slike, ki prikazujejo zgodovinske dogodke, obravnavane v prejšnji učni uri, in pripravite	<i>Poglobiti znanje o kulturi, tradicijah, vrednotah in umetniški vrednosti ciljne države ter razširite besedni zaklad in komunikacijske spretnosti.</i>	Besedila, slike, videoposnetki

		igro, v kateri boste ugibali, kateri dogodek je upodobljen		
Lekcija 4 (6 ur)	Obiščite znamenitosti kulturne dediščine	Organizirajte skupinski izlet in obiščite ustrezen objekt kulturne dediščine, na primer muzej, spomenik, cerkev ali javno zgradbo.	<i>Učenci lahko bolje razumejo kulturo, hkrati pa razvijajo svoje jezikovne in slušne spretnosti. Izlet bi omogočil edinstven pogled na kulturo in spodbudil globlje spoštovanje do nje.</i>	Ni

4. učna ura

Institucionalna kultura države gostiteljice in birokracija v vsakdanjem življenju

V okviru te učne ure udeleženci spoznajo institucionalne in birokratske sisteme ter organizacije, ki formalno bedijo nad vključevanjem migrantov. Na kratko si bodo ogledali tudi različna formalna okolja, kot so trg dela, izobraževalne ustanove, centri za socialno delo, sodišče, upravni uradi itd. Orientacija in navigacija po teh sistemih sta za vsakega priseljenca z omejenim ali pomanjkljivim znanjem jezika lahko zastrašujoča.

Cilji zasedanja:

- Strokovni delavci spoznajo pomen doživljanja institucionalne kulture, civilne uprave in birokracije z vidika migrantov.
- Strokovni delavci bodo lahko posredovali nekatera orodja za uspešno vključevanje: orientacijo v sektorju civilne uprave, razumevanje in krmarjenje po različnih javnih institucijah in birokratskih ovirah, s katerimi se srečujejo tisti, ki ne govorijo jezika države gostiteljice.
- Strokovni delavci bodo znali predstaviti pomen učenja razumevanja in govorjenja "administrativnega jezika" v procesu učenja jezika.
- Strokovni delavci bodo znali pojasniti in ponazoriti različne kodekse ravnanja v javnih ustanovah.
- Strokovni delavci bodo lahko predstavili osnove institucionalnega sektorja in kulture: dovoljenja za prebivanje, obrazci za vloge, vstop na trg dela, vstop v izobraževalni sistem itd.
- Strokovni delavci bodo sposobni razumeti proces orientacije migrantov, glede na lastne izkušnje.
- Strokovni delavci bodo sposobni voditi spoštljiv in vključujoč dialog o pričakovanjih migrantov in njihovem procesu prilagajanja, o razlikah in podobnostih njihove kulture v primerjavi s kulturo države gostiteljice ter o vprašanih in težavah, s katerimi se migranti lahko srečujejo v vsakdanjem življenju.

Uvod

Učna ura se osredotoča na razjasnitev nekaterih jezikovnih vidikov, s katerimi se migranti lahko srečajo v formalnem okolju: Pojasni pomen nekaterih vrst institucionalne terminologije in spodbuja udeležence jezikovnih tečajev k širjenju besednega zaklada. Kot primer bo v okviru dejavnosti izpostavljen postopek vložitve prošnje za stalno prebivanje, ki vključuje številne jezikovne vidike (branje v jeziku države gostiteljice, vodenje vljudnega in formalnega pogovora), pa tudi razumevanje posebne vrste institucionalne kulture, ki jo ta okolja prinašajo. Ta dejavnost je primerna za uporabnike na ravni B1, lahko pa se prilagodi tudi za bolj ali manj večče uporabnike jezika gostitelja. Del te ure je lahko pregled različnih tem, povezanih z institucijami ali birokracijo, kot so vloge in dovoljenja, vljudno vedenje in oblike komunikacije, razumevanje uporabe nekaterih osebnih dokumentov, opravljanje sestankov in uradnega telefonskega pogovora itd.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
10 min	Uvodna aktivnost: Predstavitve udeležencev	Učitelj pozove udeležence, naj se usedejo v krog. Učitelj se med držanjem žoge predstavi in pove svoje ime, starost, izobrazbo, poreklo, narodnost, družino in vlogo v instituciji. Žogo nato poda najbližjemu udeležencu in ga prosi, da pove enake podatke o sebi. Žogica se izmenjuje po celotnem razredu, nato pa začne potovati nazaj: ko nekdo od nekoga prejme žogico, navede podatke o njem (z uporabo 3. osebe). Na ta način se udeleženci predstavijo, hkrati pa si zapomnijo podrobnosti o drugih.	<i>Povečanje povezanosti skupine.</i> <i>Udeleženci se naučijo, kako se predstaviti in vaditi vodenje pogovora.</i> <i>Učitelji naj spodbujajo uporabo lokalnega jezika in besedišča.</i>	Majhna kroglica (guma, preja, papir...)

50 min	Glavna aktivnost – igranje vlog: Vloga za stalno prebivanje.	<p>Pred dejavnostjo udeleženci prejmejo prevedeno gradivo (obrazec vloge za stalno prebivanje). Prosimo jih, da gradivo pregledajo vsaj en dan prej.</p> <p>V razredu učitelj začne dejavnost s kratko predstavitevijo gradiva v jeziku države gostiteljice z jasno razlago uradne terminologije, ki se uporablja v obrazcih javne uprave.</p> <p>Udeleženci se razdelijo v pare in so pozvani, da v jeziku države gostiteljice odigrajo scenarij med javnim uslužbencem in prosilcem za prebivanje. Predpostavlja se, da je prosilec pri izpolnjevanju obrazca naredil napako.</p> <p>Udeleženci so nato povabljeni, da pred razredom prostovoljno sodelujejo pri isti dejavnosti. Učitelj poudari pomen uporabe vljudnih jezikovnih oblik in pričakovanega vedenja.</p> <p>Dejavnost se zaključi z razpravo, ki jo vodi učitelj, o resničnih izkušnjah udeležencev ob takšnih priložnostih ali v institucionalnem okolju.</p>	<p><i>Udeleženci dobijo vpogled v institucionalno kulturo države gostiteljice in norme, ki tam prevladujejo.</i></p> <p><i>Udeleženci razumejo pomen upoštevanja kulturno zapisanih in nezapisanih postopkov.</i></p> <p><i>Udeleženci dobijo vpogled v svojo vlogo novih članov skupnosti gostiteljice.</i></p> <p><i>Udeležence spodbujamo k uporabi besedišča lokalnega jezika in različnih oblik vljudnega pogovora.</i></p> <p><i>Učitelj zbira informacije in vpogled v vsakdanje življenjske izkušnje migrantov.</i></p>	(Preveden) primer obrazca dovoljenja za prebivanje
--------	---	---	---	--

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.: Glede na jezikovno raven udeležencev lahko seja traja več ali manj časa, vse gradivo pa je mogoče prilagoditi. Učitelji lahko uporabijo poenostavljena kulturna gradiva, kot so risanke ali slike, geste, ali naprednejša, ki lahko vključujejo odstavke iz zakonodaje ali predpisov.

5. učna ura

Človekove pravice – pravni vidiki

Ta učna ura je namenjena boljšemu razumevanju kulture z obravnavo pisnega gradiva o pravnem sistemu ter pravicah in dolžnostih, ki jih morajo migranti vsakodnevno upoštevati. Metodologija poučevanja s pomočjo pisnih besedil, pomembnih za nacionalno kulturo, se osredotoča na razvijanje spretnosti branja in pisanja s pomočjo ustreznega pisnega gradiva. Učencem to omogoča, da tehtno uporabljajo jezik države gostiteljice, hkrati pa dobijo vpogled v kulturo. Sam pristop lahko učiteljem pomaga oblikovati učne ure, ki so pomembne in praktične, zaradi česar je učni proces za učence bolj smiseln.

Cilji:

- Seznaniti učence s pravnim sistemom države gostiteljice ter njihovimi pravicami in dolžnostmi.
- Izboljšati jezikovnih spretnosti s pomočjo pravnega besedišča in pojmov ter analize besedišča, dokumentov in postopkov, pomembnih za migrante, kot so državljanstvo, poroka, azilni sistem.
- Spodbujanje medkulturnih kompetenc z razpravo o kulturnih elementih, povezanih s pravnim sistemom in človekovimi pravicami.
- Ob koncu modula bodo udeleženci razvili boljše spretnosti branja in pisanja.

Trajanje (2 uri)	Aktivnosti	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
30 min	Branje in razprava o osnovnih pravicah in dolžnostih priseljencev v državi	Učence vodite skozi analizo določb, povezanih s človekovimi pravicami, spolom in pravicami LGBTQI+, kot so protidiskriminacijski zakoni in zakoni o sovražnem govoru. Učitelji lahko za spodbujanje razprav uporabijo tudi sodne primere.	<i>Izboljšanje jezikovnih spretnosti in spodbujanje državljanske odgovornosti</i>	Kopije pravnih dokumentov ali spletni dostop do njih
60 min	Analiza ustreznih pravnih postopkov	Analizirajte najpomembnejše dokumente in postopke, ki jih morajo migranti opraviti, kot so prošnja za državljanstvo, delovno dovoljenje, poročno dovoljenje, šolska dokumentacija itd.	<i>Udeleženci usposabljanja dobijo praktične pripomočke, ki jih bodo uporabljali v vsakdanjem življenju, hkrati pa bodo izboljšali jezikovne, bralne in pisne spretnosti.</i>	Dokumenti, dostopni na spletu
30 min	Igra vlog – vadba komunikacijskih spretnosti v zvezi s pravnimi vprašanji.	Igra vlog, povezana s pravnim področjem in terminologijo.	<i>Z igranjem vlog lahko učenci vadijo komunikacijske spretnosti, povezane s pravnimi vprašanji, kot so prošnja za pravni nasvet, razpravljanje o pravnih problemih in sodelovanje s pravnimi strokovnjaki.</i>	Ni
5 min	Zaključek in naloga za domov	Učencem, ki se učijo jezika, dodelite novinarske članke in mnenjske prispevke, povezane s pravnimi vidiki kulture gostiteljice, da jih prevedejo v svoj materni jezik. Ta pristop učencem pomaga razvijati jezikovne spretnosti ter spodbuja kulturno razumevanje in empatijo.	<i>Zagotavljajo aktualne in ustrezne informacije o pravnih vprašanjih ter pomagajo učencem razvijati jezikovne spretnosti, hkrati pa pridobivajo vpogled v družbo in kulturo.</i>	Kopije ustreznih časopisov ali spletni dostop do njih

(Samo)ocenjevanje

1. Svojo kulturo zlahka prepoznamo in razložimo.

Drži / Ne drži

2. Kulturne norme usmerjajo naše družbeno vedenje.

Drži / Ne drži

3. Večina kulture je vidna (stvari, ki jih lahko vidimo ali slišimo).

Drži / Ne drži

4. Orientacija v novi družbi ali kulturi je za migrante enostaven proces, saj imajo veliko institucionalne podpore.

Drži / Ne drži

5. Zgodovina in religija sta pogosto prepleteni ter prispevata k opredelitvi dediščine in vrednot države.

Drži / Ne drži

6. V pravni sistem nove države se ni težko vključiti.

Drži / Ne drži

-
1. *Ne drži: Pogosto je najtežje razumeti lastno kulturo, ker je ne odražamo. Je del nas.*
 6. *Drži: Norme so pravila in pričakovanja, s katerimi družba usmerja vedenje svojih članov.*
 7. *Ne drži: Zato je težko zares razumeti drugo kulturo, če se vanjo ne potopimo za dalj časa.*
 8. *Ne drži: Orientacija v različnih uradnih sistemih je ena izmed najtežjih nalog za vsakega migranta, ne glede na njegovo znanje jezika.*
 9. *Drži: Zgodovina in vera sta glavna dejavnika, ki določata običaje, praznike, kulturo in umetniško produkcijo države.*
 10. *Ne drži: Zelo težko se je orientirati v drugem pravnem sistemu v jeziku, ki ni naš materni jezik.*

SYNTHESIS

2. del: Uporaba kulturnega gradiva

Pregled modula

Uvod

Kaj obsega ta modul?

Drugi del tega modula je sestavljen iz treh učnih ur, kjer se didaktična orodja, kot so gradiva, učni načrti in tabele uporabljajo za predstavitev treh različnih vidikov kulture, med katerimi je vsak namenjen trem različnim ravnom jezikovnih sposobnosti v procesu učenja jezika. Ker predstavljeni učni načrti predstavljajo prvine ciprske kulture, kot učnega primera, smo izbrali grški jezik kot primer drugega in tujega jezika, ki se ga priseljenci učijo. Vsekakor predlagamo, da se celotna metodologija tega poglavja, učni načrti in gradiva kulturno specifične vsebine prilagodijo vašemu kontekstu. Kot jezikovni učitelji boste zlahka ugotovili katera gradiva je potrebno prilagoditi vašemu kulturnemu kontekstu. Ravni jezikovnih sposobnosti so naslednje: začetna raven (A1), nižje-srednja (A2-B1) in končno višje-srednja (B2-C1). Didaktična orodja so v samih učnih gradivih usmerjena v spoznavanje kulturne na prvem in jezika na drugem mestu; primeri uporabljenih didaktičnih orodij vključujejo prevedena gradiva, pripravljena za projekt TOCL, ter pripomočke, kot so bela tabla, barvna pisala in papir, ki jih učitelji/izobraževalne institucije verjetno že imajo.

V nadaljevanju bomo raziskali različna didaktična orodja in njihovo uporabo v okviru metode Prevajanja kulture (PK).

Namen in cilji

Predvidevamo, da ciljna skupina metodologije PK, to so učitelji drugih in tujih jezikov, ki poučujejo migrante, že razumemo funkcije, uporabo in teorijo didaktičnih orodij. S tem namenom je to poglavje namenjeno zgolj obravnavi različnih didaktičnih orodij v povezavi z metodo PK. Vsaka od predstavljenih vaj poudarja izražanje posameznika preko nove in preko lastne kulture, kar je v skladu z metodo PK ključna sestavina in glavni cilj pouka. Naš name je predstaviti tri prilagojene učne načrte, po katerih lahko vsak učitelj jezika v katerem koli kraju (po prilagoditvi iz ciprskega konteksta) samostojno vodi učno uro o poučevanju jezika preko kulture.

Učni rezultati modula

Tri pripravljene učne ure; vsaka kot samostojen učni načrt, v okviru katerega se za poučevanje kulture uporabljajo didaktična orodja.

Prikaz, kako lahko didaktična orodja in gradiva uporabimo za poučevanje kulture in ne le jezika. Natančneje: kako običajne učne načrte prilagoditi v osredotočenje na kulturo.

Vsaka od predstavljenih treh učnih ur ima poseben učni rezultat:

1. Fonetično zapisati svoje ime v grški pisavi; Ta rezultat se prilagodi s sistemom pisave katerekoli druge države gostiteljice,
2. Ustvarjalno predstaviti kulinarčno tradicijo države izvora migrantov in države gostiteljice (v našem primeru smo uporabili ciprske jedi),
3. Proučevanje pesniških tradicij države gostiteljice (v našem primeru Konstantinos Kavafis).

Gradiva

Ko govorimo o didaktičnih orodjih in učnih gradivih v kontekstu metode PK, kot so pisala, table in učna gradiva za poučevanje, govorimo o **prilagajanju**. Za razliko od prilagajanja pa pri prevajanju govorimo o **prilagajanju učnih gradiv** in uporabi že obstoječih učnih orodij, **za pouk, ki poučuje kulturo**.

Učni načrti, ki so predstavljeni v naslednjih poglavjih, so **prilagojeni učnim načrtom, ki so bili prvotno jezikovno usmerjeni**, vendar smo **poudarek preusmerili na kulturo**. **Cilj vsakega poglavja je iskanje občutka lastne vrednosti v novi kulturi**, bodisi prek poezije, kulinarike ali pisnega sistema jezika.

Primer, druga učna ura: Kot boste videli, učni načrt temelji na učnem načrtu, ki je prvotno poudarjal jezikovne spretnosti. Tako bi morali učenci na primer namesto ujemanja sestavin z različnimi jedmi (kot zahteva učni načrt) ujemati besede, kot so "kuhar" in "kuharski mojster" ali "jesti" in "jedec", pri čemer bi se morali izogniti napakam pri ujemanju besed "kuhar" in "kuharica". Enostavna vaja za besedišče, torej ujemanje glagolov s samostalniki, postane vaja iz kulture.

Tudi druga podskupina jezikovnih spretnosti, osebna predstavitev, je prvotno že zajeta v jezikovne učne načrte. Učitelji navadno pokažejo način predstavitve, nato pa se osredotočijo na to, ali učenci pravilno uporabljajo strukturo predstavitve, npr. ali so vključili uvod, ali so zajeli vse točke, ali je bila slovnica pravilna. V metodi PK pa smisel osebne predstavitve kot didaktičnega orodja raje preusmerimo v to, da učenci pokažejo kulturno znanje in ustvarjalnost ter se preko nastopa znajdejo v kulturi države gostiteljice.

Naša želja je, da se strokovni delavci in učitelji osredotočite na podobnosti med učnim načrtom običajnega jezikovnega pouka in metode PK ter prepoznate, da vaši že obstoječi programi učenja predstavljajo odlično izhodišče za učenje kulture.

Tretja učna ura, namenjena poeziji, bi bila običajno namenjena krepitvi besedišča, saj so nekatere besede v poeziji lahko zelo nejasne. Vendar, kot boste videli, raje poudarjamo medkulturno primerjavo.

Dodatna opomba: Gradiva, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, dopolnjujejo posamezne učne ure. Celoten seznam gradiv je na voljo v poglavju Bibliografija.

Pregled učne ure	
1. ura Naša skupna dediščina: Abeceda	<ul style="list-style-type: none">• <i>Učenci razumejo položaj svoje pisave v zgodovini pisav.</i>• <i>Učenci se učijo pisati v jeziku gostitelja.</i>• <i>Učenci napišejo svoje ime v pisavi države gostiteljice, čim bolj fonetično.</i>
2. ura Kulturna predstavitev	<ul style="list-style-type: none">• <i>Uporaba predstavitev in slik za izobraževanje o hrani gostujoče kulture.</i>• <i>Raziskovanje sestavin, ki se uporabljajo v kuhinji gostiteljske kulture in v kuhinji priseljencev.</i>• <i>Učenci predstavijo izmišljeno jed z uporabo veččin predstavljanja, ki so se jih naučili na jezikovnem tečaju.</i>
3. ura Poezija	<ul style="list-style-type: none">• <i>Učenci raziskujejo ideje, povezane s poezijo različnih kultur.</i>• <i>Učenci raziskujejo teme pesnika države gostiteljice.</i>• <i>Učenci predstavijo poezijo svoje kulture in jo tematsko povežejo s poezijo drugih kultur in kulture države gostiteljice.</i>

1. učna ura

Naša skupna dediščina: Abeceda

Cilji:

V okviru te učne ure bodo udeleženci raziskovali skupno dediščino abeced. Kot primer metodologije PK, gre za opisovanje lastnega odnosa do sveta in razlaganje svojega mesta v njem. Izvor in razvoj različnih abeced poudarjata gibanje ljudi in prilagajanje novim okoljem, poleg tega tudi odražata, kako ljudje v novem okolju ustvarjamo smisel. Do konca učne ure naj bi se učenci naučili zapisati svoje ime v abecedi države gostiteljice. Če je abeceda skupna, se bo to zgodilo zlasti pri abecedah, ki temeljijo na latinici. Takrat naj poskušajo svoje ime čim bolj fonetično predstaviti v abecedi države gostiteljice. Gre za zelo neposreden način predstavitve samega sebe v novem okolju. Končni cilj, sposobnost zapisa lastnega imena v jeziku države gostiteljice, spodbuja kulturno vključevanje in integracijo.

Nadaljnji cilj je pismenost. Gre za princip enakovrednosti oziroma praksa prilagajanja kulturnega vidika (v tem primeru abecede) učenju ključnih jezikovnih prvin, v skladu s konvencijo metode PK.

Cilj učne ure je tudi učiteljeva odgovornost, da se učenci seznanijo s fonetiko lastne abecede. Čeprav je učna ura usmerjena v prevajanje kulture države gostiteljice, je učitelj tisti, ki učence vodi do tega cilja, preko njihove lastne kulture.

Učenci se težko naučijo pisave, zlasti na zgodnji stopnji, in lahko se zgodi, da migrant prihaja iz jezikovne, ekonomske ali starostne skupine, ki ni pismena. Gre za vidik, ki ga je potrebno poudariti in proslaviti, in naglašuje proces prilagajanja.

Didaktično orodje – izročki se uporabljajo za pisanje abecede in kot podpora fonetičnega prepisa med izvorno in novo abecedo.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Morda ni znano, vendar imajo grška, hebrejska in arabska abeceda ter latinica in cirilica skupno dediščino v feničanski abecedi (Abdžad), ki izvira iz Libanona in Sirije. Po Sredozemlju so jo med trgovanjem razširili Feničani.

To znanje je ključna vsebina razprave z učenci v okviru pouka. Nekateri učenci so morda že dobro seznanjeni s pisavo države gostiteljice, vendar to ni razlog, da vaje vseeno ne

izvedete. Kot večina izmed nas, tudi vsi učenci ne poznajo skupne zgodovine v celoti – v tem primeru skupnega abadžada. Priloženi gradivi 1 in 2, sta vodnika po razvoju teh abeced.

Učitelj mora dovolj dobro poznati arabsko, angleško, francosko in ukrajinsko pisavo oziroma pisavo migrantov v svojem razredu, tako da lahko v njej napiše svoje ime.

Didaktična orodja so na voljo kot gradivo in so že sama po sebi precej jezikovna, čeprav jih boste morali učitelji in strokovni delavci prilagoditi poznavanju pisavi izvirne države ali kulture migrantov.

Trajanje (1 ura, 15 min)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
15 min	Warmer - Učencem povejte o razvoju abeced	Učitelj razdeli priloženi gradivi 1 in 2 ali ju predstavi na tabli.	Učenci bodo razumeli mesto svoje dediščine v razvoju abeced.	Gradiva 1 in 2
10 min	Osvežitev	Osvežitev grške abecede, učenci morajo pregledati gradivo št. 3 in z učiteljem uglasbiti besede.	(Ponovno) seznanjanje z grško abecedo	Gradivo 3
25 min	Učenci morajo besede izgovarjati v grščini.	Učencem dajte gradivo 4 in jih prosite, naj besedo predstavijo v grški abecedi na podlagi priročnika 3	Učenci se urijo v pisanju v grščini. Z besedami iz arabščine, francoščine, angleščine in ukrajinščine v gradivu 3 in/ali tako, da jih učitelj glasno pove.	Gradivo 4
10 min	Povratne informacije	Učitelj popravlja in dopolnjuje ter komentira prostore za morebitne izboljšave.	Zelo verjetno je, da bodo imena učencev vsebovala zvoke, ki jih v jeziku države gostiteljice ni enostavno predstaviti. Številni zvoki v arabščini, francoščini, ukrajinščini in angleščini nimajo ustreznikov v grščini. Pomembno je, da povratne informacije to obravnavajo v okviru priprav na pisanje lastnih imen.	/
5 min	Ime učitelja	Učitelj pokaže načelo tako, da napiše svoje ime v arabščini, francoščini, angleščini in ukrajinščini, da učenci razumejo, da	Učenci vidijo kulturno izmenjavo v obe smeri	/

		morajo ravnati tudi obratno.		
5 min	Imena	Učitelj povabi učence, da napišejo svoja imena v grški abecedi.	Učenci morajo poskusiti napisati svoja imena z olajšavami ali prilagoditvami, opisanimi v prejšnjem koraku.	/
5 min	Predstavitev imen	Učenci predstavijo svoje ime, zapisano v grški abecedi.	Učenci vedo, kako predstaviti svoje ime v pisnem sistemu jezika gostitelja.	/

Povezave/odnosi

Gradiva 1, 2, 3, 4

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.

Izjemno pomembno je, da se pred začetkom pouka seznanite s tehnikami pisanja v jezikih priseljencev in pri tem uporabite priročnik za preverjanje ustreznosti št. 3, ki ga razdelite pred začetkom pouka. Bodite pozorni na arabščino, ki ima za vsako črko 4 oblike, odvisno od njenega položaja v besedi.

2. učna ura

Kulturna predstavitev (primer: hrana)

Cilji:

Po tej uri bodo udeleženci predstavili en vidik svoje kulture v razredu, vendar na bolj inovativen način kot običajno. Pripraviti morajo predstavitev o izmišljeni hrani iz svoje regije. Na ta način bomo izvedeli več o kulinarčnih tradicijah regij priseljencev in matične države. Ponovno je uporabljena metodologija PK. Učenci se naučijo več o kulturi države gostiteljice, hkrati pa preko kulinarike razumejo svoje mesto v njej in imajo priložnost pokazati povezanost kuhinje svoje kulture s kuhinjo kulture države gostiteljice.

Enakovrednost (ekvivalenca) se kaže v tem, da se v različnih kulturah uporabljajo enake sestavine. Pri tem pouku je poudarek tudi na didaktiki predstavitev s poudarkom na ustvarjalnosti, da bi bila predstavitev čim bolj zabavna.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Poleg poznavanja jedi lastne kulture ni potrebno vključiti veliko teoretičnih vsebin. Seveda je priporočljivo, da se učenci z gradivi seznanijo pred začetkom pouka.

Predstavljena didaktična orodja so gradiva z vajami, ki jih poznajo učitelji jezikov, kot je na primer predstavitev, da bi pokazali, kako malo prilagoditev je potrebnih za doseganje ciljev metode PK.

Trajanje (1h 40 min - 2 uri)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
10 min	Slike ciprskih nacionalnih jedi.	<p>Pred začetkom pouka na stene učilnice prilepite 15 slik ciprskih nacionalnih jedi. Ne razkrivajte njihovih imen, imena pustite na enem skupnem mestu.</p> <p>Učence prosite, naj vstanejo, se sprehodijo po sobi, nato pa se vrnejo k mizam in ugotovijo, katere besede ustrezajo posameznim slikam.</p>	Učenci odkrivajo nove ciprske nacionalne jedi, hkrati pa krepijo svojo integracijo z opazovanjem nekaterih klasičnih jedi, npr. halloumija.	<p>Gradivo 5 (slike ciprskih nacionalnih jedi) in gradivo 6 (imena jedi v grščini/turščini)</p> <p>Papir in pisala</p>
5 min	Ujemanje sestavin z nacionalnimi jedmi	Na mizi je nekaj sestavin v grškem in turškem jeziku. Učenci naj poskušajo vsako sestavino povezati s ciprsko jedjo. Prosite jih, naj razmislijo, kako bi poskusili pripraviti jed, če še ne vedo, katere sestavine sodijo k posameznim jedem. To je skupinska dejavnost.	Učenci razmišljajo o uporabi sestavin iz svoje kulture pri razumevanju ciprske kuhinje.	Gradivo 7
10 min	Povratne informacije	Pokažite pravilen odgovor in skupino naučite novih sestavin ali pomena jedi.	Učenci podrobno spoznajo kuhinjo	/
10 min	Prikaz jezika	Učenci morajo tvoriti stavke pred ujemajočimi se sestavinami in jedmi, z uporabo pravilne slovnice. Primer: φτιάχνεται με ("je narejen z"). Učenci morajo sami sestaviti tak stavek za vsako jed. Uporabite gradivo 8.	Učenci vadijo medio-pasivni glagol.	<p>Gradivo 8</p> <p>Papir, pisala – učenci zapišejo izmišljene jedi.</p>
5 min	Govorjenje	Učenci nato soglasno izgovarjajo ustvarjene besedne zveze.	Izgovorjava je izpopolnjena.	Ni
15 min	2. del	Učenci poslušajo vašo razlago naslednjega dela.		

30 min	Raziskovanje in ustvarjanje plakatov	<p>Učenci bodo imeli 30 minut časa, da pripravijo plakat o novi, izmišljeni jedi iz svoje regije.</p> <p>Narisati morajo sliko nove jedi, poleg tega pa morajo odgovoriti na naslednja vprašanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koliko ljudi lahko nahrani? 2. Ali jo postrežejo toplo ali hladno? 3. Kdaj se obeduje, v vseh letnih časih, podnevi? 4. Katera sestavina je značilna za vašo regijo? 5. Ali je jed zelo priljubljena ali je stvar navade? 6. Ali je draga, poceni? 7. Kakšen je okus? <p>Učencem povejte, da lahko s pomočjo pametnih telefonov poiščejo sestavine in ideje. Naj vedo, da ste jim na voljo za pomoč.</p>	Učenci nadgradijo predstavitevne spretnosti	Papir in barvna pisala, večja pola papirja ter gradivo 8
10 min	Vaja predstavitev	Učenci lahko na hitro ponovijo, kaj bodo povedali o svoji izmišljeni jedi.	Vaja priprave	/
5 min za vsakega	Predstavitev	Glejte in uživajte! Učence spodbudite, da postavljajo vprašanja in spregovorijo.	Vaja pozornosti	/
10 min	Razprava	Sprašujemo se, v čem so izmišljene jedi podobne ciprskim? Ali so podobne izmišljenim jedem učencev iz različnih regij, tako glede sestavin kot tudi pomena?	Učenci dalje razmišljajo o svoji hrani in mestu svoje kulture v ciprski družbi.	/
5 minut		Anonimne povratne informacije		

Povezave/odnosi

Gradivo 6, 7, 8 in 9

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.

Da bi ta pouk prilagodili svojemu kulturnemu kontekstu, vam priporočam, da poskusite poiskati hrano, na katero so morda vplivale kulinarčne tradicije zunaj države gostiteljice. Na primer, podobnosti med arabskim hareesom in španskim gazpačom ali grškim gyrosom in arabsko švarmo.

Poleg tega je ta razred mogoče prilagoditi različnim stopnjam. Trenutno je razvrščen na A2-B2, vendar za raven A1-A2/B1 priporočamo, da ne izvedete predstavitve plakatov.

3. učna ura

Poezija: Konstantinos Kavafis

Cilji:

Do konca ure bodo učenci spoznali Kavafisovo pesem *Itaka* in jo poskušali povezati s poezijo o podobnih temah v svojem jeziku. Pesem se preučuje skupaj v okviru pouka, nato pa se jo poveže z domačo nalogo, skladno z metodo PK. Učenci bodo za domačo nalogo prinesli pesmi, ki dopolnjujejo tematiko *Itake*.

Ta ura vključuje didaktično gradivo in kulturno besedilo, pesem in didaktično orodje pesniške analize.

Uvod in/ali ključni pojmi:

To srečanje je namenjeno naprednejšim študentom, katerih znanje grščine je na visoki ravni. Cilj je kulturni prevod Kavafisove pesnitve s čim manj prilagajanja (adaptacije). Učni načrt vsebuje branje pesmi *Itaka*, ki je izbrana zaradi tematike cilja in potovanja.

Trajanje (1h 25 ur)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
15 min	Razprava	<p>Učitelj vodi razpravo o poeziji: o tem, kaj je poezija in kaj ne. Vprašanja: »Kdaj se začne in konča poezija?«, »Kako se razlikujeta poezija in proza?« »Katere teme so pogosto prisotne v poeziji?«</p> <p>Če ima kultura, iz katere prihajajo učenci, drugačne predstave o tem, kaj je in kaj ni poezija, jih zapišite kot drugačne od ciprskih, čeprav so še vedno zanimive za razred.</p>	Učenci razumejo potek pouka in začnejo spoznavati ciprsko idejo o pesmi. Morda imajo pesmi v njihovih kulturah različne strukture.	bela tabla in pisalo za zapisovanje odgovorov učencev
15 min	Razprava med učenci	Učenci naj poskušajo zbrati znane pesmi, ki jih poznajo, iz svoje kulture, ciprske kulture ali iz sveta. Če imajo težave pri iskanju pesmi, priporočamo, da se obrnejo na tradicionalne pesmi ali celo popularno glasbo. Zapisati morajo, kaj so odkrili in zakaj jim je delo všeč.	Učenci spoznajo kulturno ozadje in estetski okus drug drugega.	Papir za pisanje
15 min	Razprava	Vrnemo k razpravi na beli tabli, kjer so zbrani pesniki, pesmi itd. zapisani na tabli. Učitelj naj iz vsakega od del izlušči temo. Učenci in učitelj naj nato razpravljajo o tem, ali se začnejo pojavljati kakšne dosledne ali skupne teme, na primer romantika, smrt, potovanja, modrost, moški in ženske, krivda.	Učenci začnejo opazovati skupne značilnosti človeškega stanja, ki se vedno znova ponavljajo v delih drugih učencev. Razlike so zanimive, kadar se pojavijo.	Bela tabla.
10 min	Kratko predavanje in branje	Učitelj predstavi besedilo <i>Itaka</i> pesnika Kavafisa in ga glasno prebere. Po glasnem branju učenci isto besedilo 5 minut berejo sami.	Če se seznanijo s <i>katarevuso</i> .	Besedilo <i>Itaka</i> – Gradivo 9

10 min	Branje in tematska analiza	Učence povabimo, da v pesmi poiščejo teme, ki ste jih zapisali na tablo. Učence tudi spodbudimo, da ugotovijo, ali se pojavljajo kakšne nove teme.	Učenci se še bolj seznanijo z <i>Itako</i> in so spodbujeni k iskanju sledi in podobnosti med njihovo in novo literarno tradicijo.	Besedilo <i>Itaka</i> - Gradivo 9
10 min	Razprava	Učenci svoje ugotovitve in interpretacije delijo z razredom, učitelj pa si zapiše, če je odkril kakšno novo temo. Učitelj nadalje predstavi dve analizi <i>Itake</i> iz treh virov. Če ti ne odražata interpretacij učencev, je to v redu, saj je eden od vidikov poezije, da ima lahko veliko interpretacij. V tem razredu smo se zaradi migrantske narave učencev odločili, da bomo obeležili temo potovanj.	Učenci se seznanijo s starogrškim kontekstom dela, različnimi interpretacijami Kavafisovih del in razlogi, zakaj ga danes slavijo v grško govorečih skupnostih.	Analiza <i>Itake</i> - Gradivo 10
10 minut	Domača naloga	Ob koncu pouka se obeleži tema potovanja, učenci pa so povabljeni, da naredijo domačo nalogo, v kateri poiščejo pesem iz svoje kulture na temo potovanja za naslednjič.		

Povezave/odnosi

Materiali 9 in 10

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.

Po želji lahko razpravo v tem razredu razširimo in vključimo tudi lastne izkušnje migrantov o njihovem potovanju. To je pogosto travmatična izkušnja in poudarjanje primerjave bi bilo morda treba raziskati le, če učenci sami predlagajo razmislek.

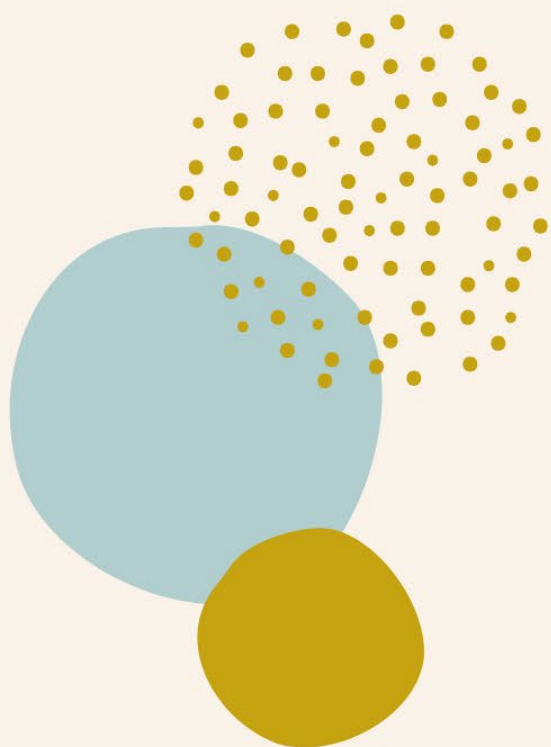
Končna (samo)ocena

1. Tudi izkušeni učitelji jezikov se morajo za poučevanje kulture naučiti novih didaktičnih metod.
Drži / ne drži
2. Didaktična orodja vključujejo stvari, kot so table, pisala in vodenje razprave v razredu.
Drži / ne drži
3. Ključni cilj prilagojenega pouka je, da učenec izrazi svojo kulturo, ne pa da v novi kulturi išče svoj jaz.
Drži / ne drži
4. Vaja slovničnega ujemanja je dober primer vaje, ki jo je mogoče prilagoditi kulturi.
Drži / ne drži
5. Za vsako ceno se je treba izogibati razpravam o migracijski poti učencev.
Drži / ne drži
6. Če želite študentu pomagati pri seznanjanju s pisavo države gostiteljice, se morate naučiti njegovega pisnega sistema.
Drži / ne drži

-
1. *Ne drži - Uporabite lahko obstoječa didaktična orodja, za katera ste bili usposobljeni.*
 2. *Drži*
 3. *Ne drži - oba cilja sta ključna cilja vašega pouka.*
 4. *Drži.*
 5. *Ne drži. - Vendar je treba biti nanjo občutljiv.*
 6. *Ne drži. - Ni vam treba, vendar to zelo pomaga.*

MODUL 6

Zaključek in korak dalje

Pregled modula

Uvod

Zadnji modul v priročniku je sestavljen iz treh učnih ur, v okviru katerih so strnjene ključne točke prejšnjih modulov, vsebuje pa tudi uporabne ideje za razširitev metodologije TOCL. Zadnji dve aktivnosti predstavljata učne načrte, ki jih je mogoče prilagoditi različnim ravnam Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike (CEFR). Osnovna aktivnost je namenjena učiteljem in strokovnim delavcem, da oblikujejo nov pristop k izzivom, ki se lahko pojavijo pri uvajanju metode Prevajanja kulture v obstoječi jezikovni pouk.

Namen in cilji

Pomembno je opozoriti, da smo kritične koncepte sicer opisovali skozi celoten Priročnik, vendar bo njihova uporaba v izobraževalni praksi morda zahtevala različne prilagoditve, odvisno od dinamike v razredu. Cilj prve učne ure je dati učiteljem priložnost, da razvijejo uvod v zahtevne tematske teme v obliki študij primerov, še preden se le-te pojavijo. Druga ura je praktičen opis načinov, kako lahko metodo PK uporabimo v drugih oblikah jezikovnega pouka z individualističnimi učnimi komponentami. Zadnja ura, ali "obratni TOCL", je bil oblikovana z namenom, da bi študentom omogočili kritično razmišljati o povezavah med izvorno kulturno in kulturo države gostiteljice.

Učni rezultati modula

- Uporaba resničnih primerov iz prakse in pragmatičen pristop v dvomljivih primerih.
- Razumevanje načinov za vključitev metode PK v tehnične vidike učenja jezikov.
- Sposobnost uporabe metode PK v obratni smeri, tj. prenesen vidik študentove kulture na skupnost gostiteljico.

Gradiva

Bela tabla, pisala, papir, pametni telefon ali tablični računalnik za prenos aplikacij, drugo.

Pregled učne ure	
1. ura Ključni koncepti in izzivi	Pregled / zaključek ključnih konceptov in zahtevnih scenarijev, ki se lahko pojavijo v razredu.
2. ura PK izven učilnice	Kako je mogoče metodo PK prenesti iz učilnice v druge jezikovno-izobraževalne kontekste?
3. ura Obratno Prevajanje kulture	Metoda Prevajanja kulture v obratni smeri: Kako lahko to metodologijo uporabimo pri poučevanju gostiteljske skupnosti o migrantskih skupnostih?

1. učna ura

Ključni koncepti in izzivi

Cilji:

Strokovni delavci pregledajo ključne koncepte iz prejšnjih modulov in razvijejo lasten pristop k premagovanju kulturno specifičnih izzivov v razredu. Čeprav ne bodo obravnavani vsi ključni koncepti, so izpostavljeni tisti, ki bi lahko zahtevali največjo pozornost strokovnega delavca. Pri teh scenarijih ni določenega pristopa, zahteva se le, da se vsak od njih obravnava s spoštovanjem do kulturnega ozadja učencev, ustreznega obnašanja v razredu in integritete strokovnih delavcev.

Izogibanje viktimizaciji:

Ključni pojmi: "Razkrijmo predsodke."

Čeprav je treba upoštevati individualne okoliščine, je treba učence obravnavati kot posameznike in ne na podlagi njihovega statusa, npr. "begunec" ali "migrant". Viktimizacija je lahko škodljiva za ustvarjanje okolja medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Učencem je treba omogočiti, da sodelujejo, razpravljajo in se ne strinjajo. V razredu se morajo počutiti opolnomočene, da ohranijo svojo edinstvenost in svobodo samoodločanja. Učitelj je dolžan vsakega učenca obravnavati kot posameznika, pri čemer se mora zavedati njihovega ločenega ozadja, prednosti, slabosti in ciljev.

Obravnavanje sprožilcev:

Ključni pojmi: "Vzpostavljamo zaupanje v razredu."

Temam, ki v nekaterih družbah veljajo za kontroverzne ali sporne, se ne smete izogibati, ampak se jih lotite tako, da v učilnici vzpostavite odprto in zaupno okolje. Da bi dosegli to okolje, je pomembno priznati lastne napake ter sprejeti kritiko in predloge.

Medkulturnost:

Medkulturna pedagogika predlaga poznavanje različnih kultur z vključujočega vidika spoštovanja in sprejemanja razlik, pri čemer so "različne kulture med seboj strukturno povezane". (Byram in Fleming, 2001: str. 244) V tem smislu poučevanje drugega jezika postane "prostor razlikovanja", v katerem "učenje kulture s pomočjo jezika pomeni predvsem željo po odkrivanju drugega, pa tudi privolitev, da se na osebni ravni vključimo v to, kar o drugem odkrijemo".

Enakovrednost (ekvivalenca) in prilagoditev:

Enakovrednost: Iskanje besed ali pojmov, ki se nanašajo na isto situacijo v jeziku, iz katerega izvirajo učenci. Izražanje iste ideje na drugačen način.

Prilagoditev: Kadar pojem ali situacija v izvornem jeziku ne obstaja, je treba poiskati analogen pojem ali situacijo, ki jo učenci poznajo.

Skupni elementi dediščine:

Obravnavanje abecede je primer, kako je mogoče elemente skupne dediščine uporabiti za prenos jezika in hkrati ohraniti okolje vključevanja. Preučevanje abeced, receptov, umetnosti itd. iz države gostiteljice in izvorne države učencev omogoča učencem in učiteljem bolj vključujoč pogled na to, kako se njihova kultura vključuje v panoramo zgodovine.

Pravila obnašanja:

Razumevanje družbenih pravil obnašanja je ključnega pomena za sprejem v družbo države gostiteljice. Če nevede povzročite žalitev, lahko povzročite nepotrebne spore in zmedo. Pravila obnašanja niso univerzalna in, da bi migrante ustrezno pripravili na prijateljske odnose z novo skupnostjo, jih je treba obravnavati individualno, ne glede na to, kako očitna se morda zdijo.

Aktivnost, ki sledi, je bila zasnovana z namenom razvoja ciljno usmerjenih pristopov k temam, ki bi lahko predstavljale izziv za učitelja pri delu z učenci iz različnih kulturnih, etičnih ali birokratskih ozadij. Temeljijo na resničnih scenarijih ali kombinacijah scenarijev.

Trajanje (55 min)	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/ pripomočki
5 min	Razdelitev v skupine	Učence razdelite v skupine po 2–4. Natisnite seznam scenarijev, jih ločeno razrežite in vsaka skupina naj naključno izbere 1–2.	Imenovanje tem razprave po skupinah.	Ločeni listi papirja s scenariji
15 min	Razvoj načina odziva	Skupine imajo 20 minut časa, da na podlagi napisanih scenarijev pripravijo kratek uvod v temo.	Razvijanje jedrnatih pristopov k potencialno spornim situacijam, ki se lahko pojavijo v razredu.	Papir in pisala.
20 min	Predstavitev	Ena oseba iz vsake skupine predstavi scenari in predstavitev rešitve celotni skupini. (Vsaj 3 točke).	Predstavitev možnih pristopov skupini.	/
15 min	Razprava	Kratka skupinska analiza o tem, kateri pristopi se jim zdijo koristni, in ugotavljanje morebitnih šibkih točk pri drugih.	Opredelitev ključnih elementov pristopa.	/

Scenariji

1) Pripravili ste učno uro o pravicah LGBTQ+ v vašem mestu na podlagi pravnega dokumenta, ki je javno dostopen v vaši mestni občini. En učenec v vašem razredu je že izjavil, da mu je tema neprijetna, vi pa veste, da je drug učenec zapustil svojo državo zaradi njenih zakonov glede njegove spolne usmerjenosti. Kako predstaviti temo na način, da se bodo vsi člani v razredu počutili varno?

→ **Povezava s konceptom: "Kodeks ravnanja"**

2) Učenec je izpostavil novico o še posebej pretresljivem poročilu vojnega konflikta (npr. Bucha). Del razreda je pred kratkim prispel z območja konflikta. Kako usmeriti pogovor, da bi potekala produktivna razprava, hkrati pa se zavedati morebitnih sprožilcev?

→ **Povezava s konceptom: "Izogibanje sprožilcem"**

3) V vašem razredu so moški in ženske iz regije, kjer imajo ženske manj pravic. Opazili ste, da vaše učenke nerade sodelujejo v razrednih razpravah in govornih vajah. Kako jih spodbuditi k sodelovanju in hkrati ohraniti okolje, v katerem se počutijo varno?

→ **Povezava s konceptom: "Izogibanje viktimizaciji"**

4) Učenec je že izrazil svoje strinjanje s kaznijo za kaznivo dejanje, ki bi v vaši državi veljala za strogo ali nesorazmerno. Vaša današnja učna ura govori o institucionalni kulturi, ki vključuje tudi to kazniva dejanja. Kako bi se odzvali učencu, ki meni, da je kazen za to kaznivo dejanje premajhna, ali pa izrazili nestrinjanje s pomanjkanjem kazni za dejavnosti, ki so v njegovi državi kazniva dejanja, v vaši pa ne?

→ **Povezava s konceptom: "Kodeksi ravnanja"**

5) Vaša današnja učna ura vključuje pregled umetniškega dela (glasbe, slike itd.). Čeprav to ni bil vaš namen, postane očitno, da je umetnikovo poreklo sporno, saj izvira iz regije, ki je vpletena v trenutni konflikt (npr. Čajkovski - vojna med Rusijo in Ukrajino). Kako dokončati uro in pri tem spoštovati čustva učencev v razredu do umetnika?

→ **Povezava s konceptom: "Obravnavanje sprožilcev"**

6) Učenec vas ostro vpraša o vašem razmerju, o katerem vam je nerodno govoriti z razredom. Po tem, ko je določil toliko, vprašanja ne izpusti. Kako ravnate, da ohranite okolje zaupanja?

→ **Povezava s konceptom: "Kodeksi ravnanja"**

2. učna ura

Prenos Prevajanja kulture iz učilnice

Cilji:

Kako lahko metodo prevajanja kulture prenesemo iz učilnice? Kako lahko pristop prilagodimo, da bo uporaben pri drugih jezikovnih tečajih?

Uvod in/ali ključni pojmi:

Pandemija Covid-19 je porušila tradicionalne učne sisteme, saj je UNICEF ocenil, da je to prizadelo 91 % vpisanih študentov po vsem svetu (1,6 milijarde). Zaradi pandemije je bilo izobraževanje na spletu onemogočeno za nekatere, za druge pa je bilo dostopnejše. Čeprav je jasno, da interaktivnih vidikov osebne pouka ni mogoče nadomestiti, so pouk na daljavo in aplikacije, ki ponujajo možnosti učenja v tempu in času, ki ga študent sam določi, potrebni za tiste, ki jim bivanje na eni lokaciji ali dogovorjeni urniki ne ustrezajo.

[Aplikacija Ojala](#) je bila razvita posebej za migrante, ki živijo na Kanarskih otokih. Je aplikacija za učenje španščine, namenjena učencem iz jezikovnih skupin, ki običajno niso na voljo v običajnih aplikacijah za učenje jezikov, kot so *wolof* in *darija* ter sodobna standardna *arabščina*, *francoščina* in *angleščina*. Osredotoča se na jezik, ki je potreben za vsakodnevna opravila, kot so nakupovanje, ukrepi za pripravljenost na Covid-19 in splošne pozdrave. Učni program je dostopen tudi tistim, ki so nepismeni, saj so video in slikovne funkcije zasnovane tako, da uporabniku omogočajo vizualno predstavitev jezika. Prenesti ga je mogoče brezplačno, trenutno pa ga uporablja približno 3000 uporabnikov.

Ojala je eden prvih sistemov za učenje jezika na daljavo, ki je bil zasnovan za ciljno skupino migrantov in se lahko uporablja kot dopolnilo k pouku španskega jezika, v kombinaciji z metodo PK. Predstavlja odličen primer, kako je treba jezikovna orodja in programe različno prilagoditi, da bi zadostili jezikovnim, časovnim ali pismenim potrebam učencev migrantov. Uporablja se lahko samostojno ali kot orodje, ki ga je mogoče vključiti v osebne ure kot dodatno gradivo.

Trenutno je na voljo le kot orodje za učitelje španskega jezika, v prihodnosti pa bo mogoče dodati nove jezikovne sklope s poudarkom na funkcijah, prilagojenih metodologiji PK.

Trajanje	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
15 min	Pregled	Učenci prenesejo aplikacijo in opravijo prvo lekcijo "Saludos y Despedidas." (Pozdrav in slovo). Učenci naj odprejo in pregledajo prvo lekcijo.	Vizualni pregled prve lekcije v aplikaciji..	Aplikacija Ojala Mobilna naprava
15 min	Ekvivalenca	Učitelj na tablo nariše devet stolpcev in v vsak stolpec postavi kartico z vizualnim prikazom pozdrava iz aplikacije Ojala. Vse učenci naj pridejo k tabli in za vsako sliko napišejo najbližjo ustreznico pozdrava v svoji državi/jeziku.	Učenci prepoznajo svoj ekvivalent pozdrava in ga vizualno povežejo z upodobitvijo v aplikaciji.	Bela tabla, flomastri
30 min	Praksa	Oštevilčite vsako sliko (1-9). Učenci v parih izmenično mečejo par kock. Učenec, ki je vrgel kocko, mora najprej v španščini, nato pa v jeziku svoje države izreči pozdrav v skladu s številko na tabli. Zmaga prvi par, v katerem je vsak posameznik izpolnil vseh 9 pozdravov.	Vadba pozdravov v španščini in povezava z ustreznici v izvornem jeziku migrantov.	Več parov kock

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.: Razložiti je treba, da je lahko dejavnost enakovrednosti napisana v znakih njihovega jezika, cilj pa je, da učenci sami povežejo slikovno gradivo.

3. učna ura

Kako lahko metodo TOCL uporabimo pri poučevanju skupnosti države gostiteljice o migrantskih kulturah?

Cilji:

Učenci po korakih vodijo svojo učno uro, ki orisuje enega od elementov njihove kulture. Eden od udeležencev jezikovnega tečaja bo izvedel delavnico za člane skupnosti države gostiteljice, na kateri bo predstavil značilnost svoje kulture. To lahko izvede v obliki plesnega tečaja, predavanja o določenem umetniku, razlaga recepta ali običaja ipd. Delavnico izvede v jeziku države gostiteljice, uporabi pa kulturno prilagojene jezikovne elemente, ki jih je pridobil tekom pouka, na katerem je bila uporabljena metoda PK. Na tej delavnici je cilj uporabiti metodologijo PK v obratni smeri: skupnost države gostiteljice učenec omogoči, da globlje razume kulturo priseljence, s tem pa krepi medsebojne vezi. Strukturo te aktivnosti je mogoče prilagoditi jezikovni ravni tečaja, obliko delavnice pa lahko izbere učitelj ali učenci.

Uvod in/ali ključni pojmi:

Učne lekcije, prikazane v prejšnjih poglavjih, so prikazale neposreden način izvajanja metodologije PK pri jezikovnem pouku. Modul 6 pa želi ponuditi tudi nove ideje in priložnost za razširitev te metode na druga področja učenja za migrante. Ena od teh idej je uporaba metode v obratni smeri, tj. prenos kulturnih prvin priseljencev (učencev migrantov) na prebivalce države gostiteljice, z uporabo novega jezika.

Berry in Taban (2021) ugotavljata, da so begunci, zlasti tisti, ki pripadajo (etničnim/jezikovnim/verskim) manjšinam, zelo dovzetni za izgubo etnične identitete, načina življenja in jezika. Zagovornik socialne pravičnosti Terence Lester opisuje ostro razliko med asimilacijo, omejenim vključevanjem in pripadnostjo, pri čemer pripadanje opredeljuje kot "pripadaš sem; ta kraj je boljši, ker si tu in lahko svobodno zavzameš svoj prostor v njem." Čeprav je namen metode Prevajanja kulture usmerjen v krepitev integrativnega pristopa k učenju jezika, njegov namen ni izpodriniti kulture učencev migrantov. Naslednja aktivnost temelji na uspešni delavnici organizacije OCC v Španiji, na kateri je ena od udeleženk iz Palestine preostale udeleženke jezikovnega tečaja učila tradicionalnega plesa *Dabke*. Na ta način je na člane družbe države gostiteljice prenesla pomemben vidik svoje dediščine.

Trajanje*	Aktivnost	Navodila	Cilji	Gradiva/pripomočki
	Domača naloga	Za domačo nalogo so morali učenci izbrati pomemben vidik svoje kulture, ki ga je mogoče razložiti v jeziku države gostiteljice v 30 minutah ali manj.	Učenci vadijo učni jezik in razmišljajo o kulturnem elementu, ki bi ga želeli predstaviti.	/
	Uvod	Učenec na kratko predstavi dejavnost, ki jo je izbral za poučevanje, njen pomen za njegovo kulturo in zakaj jo je izbral.	Skupnost države gostiteljice je seznanjena s kulturnim pomenom izbrane aktivnosti.	Odvisno od aktivnosti
	Navodila	Učenec razporedi skupino v manjše skupine ali pare, kot to narekuje izbrana aktivnost. Učenec s pomočjo navodil po korakih, ki jih je pripravil med poukom, poda navodila za izbrano dejavnost.	Udeleženci delavnice, ki so pripadniki družbe države gostiteljice pridobijo več znanja o kulturi učenca priseljenca.	/
	Razprava	Skupina razmisli o svojih izkušnjah v času aktivnosti. Primerjajo podobnosti in razlike v kulturah, izrazijo pomisleke in težave pri izvedbi določene dejavnosti ipd.	Vsi udeleženci dejavnosti oblikujejo razmislek o aktivnosti, njenem pomenu, kulturnih vzporednicah in kompleksnosti.	/

*Aktivnost poteka toliko časa, kakor se dogovorijo učitelj in učenci.

Dodatni nasveti, prilagoditve itd.

Predlog uvodne lekcije – Deli telesa:

Učenci soglasno ponovijo imena delov telesa, ki jih učitelj pokaže na sliki.

Učenci nato sami naštejejo dele telesa.

Učenci se parih preverijo znanje: "Pokaži mi _____." (del telesa) – Partner pokaže na navedeni del telesa.

Pripravite komplet kartic, na katerih je na vsaki kartici napisan en del telesa. Postavite jih tako, da bodo vidni vsem učencem. Učitelj s pomočjo slike poimenuje del telesa, učenec pa izbere ustrezno kartico.

Učence ponovno razdelite v pare in jim razdelite komplet kartic. En učenec pokaže na del telesa na sliki, drugi pa izbere ustrezno kartico.

Za spodbujanje pisnega znanja učitelj s pomočjo slike pokaže na del telesa, učenci pa v zvezek zapišejo ime dela telesa. Učenci naj primerjajo zapisano.

Igra *bingo* o delih človeškega telesa: Učenci dopolnijo svoje *bingo* kartice z imeni delov telesa. Učitelj pokaže na del telesa na sliki, učenci pa jih na svojem seznamu prečrtajo, ne da bi glasno povedali, za kateri del gre.

(Samo)ocenjevanje

1. Pri pouku se je treba izogibati temam, ki bi lahko sprožile nelagodje ali bile kulturno občutljive.
Drži / ne drži
2. Nekatera pravila obnašanja lahko obravnavamo kot univerzalna.
Drži / ne drži
3. Tematski ekvivalenti so lahko koristnejši od neposrednih prevodov.
Drži / ne drži
4. Prvi korak k učenju jezika je pismenost.
Drži / ne drži
5. Učenci naj poskušajo zamenjati svoje običaje z običaji skupnosti države gostiteljice.
Drži / ne drži

-
1. *Ne drži*
 2. *Ne drži*
 3. *Drži*
 4. *Ne drži*
 5. *Ne drži*

Bibliografija

Modul 1

Hathfield, S. (2020). The Best Ever One-Word Icebreaker: A Favorite Simple Opener for Meetings and Training Classes. Dostopno na: <https://www.liveabout.com/my-best-one-word-icebreaker-1918427>

Management Training Specialist (2017). 10 Ways To Break The Ice Before A Training Session. Dostopno na: <https://www.mtdtraining.com/blog/10-ways-break-ice-training-session.htm>

Symons Research (2023). 6 Quick Icebreakers Games for Training Seminars and Meetings for Small Groups. Dostopno na: <https://symondsresearch.com/quick-icebreakers/>

Trainers' Library (2023). Train the Trainer Icebreakers and Energisers. Dostopno na: https://www.trainerslibrary.com/materials/category_docs.aspx?id=28&area=4

Modul 2

Bullen, P. (2022). What is a refugee? International Rescue Committee, Velika Britanija. Dostopno na: <https://www.rescue.org/uk/article/what-refugee>

Dawson, H., Macken, C. in Pledger, J. (2022). Training Curriculum D2.5. Projekt EMBRACE, Evropska komisija.

Fontana, G., Pasic, D. in Paynter, E. (2023). 'I'm not a refugee, I'm a person: Rethinking power and community in humanitarian contexts. V *Routed Magazine*, 21 (Creative migration policy). Dostopno na: <https://www.routedmagazine.com/refugee-community-humanitarian-power>

Modul 3

Bigler, R. S., & Liben, L. S. (2007). Developmental Intergroup Theory: Explaining and Reducing Children's Social Stereotyping and Prejudice. *Current Directions in Psychological Science*, 16(3), 162–166. Dostopno na: <https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2007.00496.x>

Brislin, R. (1993). *Understanding culture's influence on behavior*. Harcourt Brace Jovanovich.

Byram, M. (1997). *Teaching and assessing intercultural communicative competence*. Multilingual Matters.

Byram, M. (2000). Assessing intercultural competence in language teaching. V *Sprogforum*, 18(6), 8-13.

Byram, M., & Fleming, M. (2001). *Perspectivas interculturales en el aprendizaje de idiomas: enfoques a través del teatro y la etnografía*. Cambridge University Press.

- Castaño-Muñoz, J., Colucci, E. & Smidt, H. (2018). Free Digital Learning for Inclusion of Migrants and Refugees in Europe: A Qualitative Analysis of Three Types of Learning Purposes. V *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 19(2). Dostopno na: <https://doi.org/10.19173/irrodl.v19i2.3382>
- Chen, G. M. & Starosta, W. J. (1998). A review of the concept of intercultural awareness. V *Human Communication*, 2, 27-54. Dostopno na: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED408634.pdf>
- Çiftçi, E. Y. (2016). A review of research on intercultural learning through computer-based digital technologies. V *Educational Technology & Society*, 19(2), 313-327. Dostopno na: <https://www.jstor.org/stable/jeductechsoci.19.2.313>
- Denis, M. y Matas Pla, M. (2009). Didáctica del español como lengua extranjera para una didáctica del componente cultural en clase de E/LE. V *Monográficos marcoELE* (9), 87-95.
- Featherstone, M. (1990). Global culture: An introduction. V *Theory, Culture & Society*, 7(2-3), 1-14. Dostopno na: <https://doi.org/10.1177/026327690007002001>
- García Benito, A. B. (2009). La competencia intercultural y el papel del profesor de lenguas extranjeras. V *El profesor de español LE-L2: Actas del XIX Congreso Internacional de la Asociación para la Enseñanza del Español como Lengua Extranjera (ASELE): Cáceres, 24-27 de septiembre de 2008* (str. 493-506).
- Iglesias-Vidal, E. (2014). La formación en interculturalidad en la educación en el tiempo libre: necesidades y estrategias desde una perspectiva de competencias interculturales. [Intercultural training in education in the leisure time: needs and strategies from the perspective of intercultural competences]. V *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 17(2), 167-182. Dostopno na: <http://dx.doi.org/10.6018/reifop.17.2.197511>
- Jiménez-Andrés, M., & Arias-Badia, B. (2021). El uso de imágenes en el aula de lengua extranjera para personas refugiadas: Análisis de materiales y perspectiva de los docentes. V *Lengua y migración*, 13(1). Dostopno na: <https://doi.org/10.37536/LYM.13.1.2021.1368>
- Jiménez Jiménez, A. (2015). Enseñar español sin recursos materiales. El caso de los refugiados saharauis. V *Educatio Siglo XXI*, 33(2), 79-104. Dostopno na: <https://doi.org/10.6018/j/232701>
- Miquel López, L. M. (1995). Reflexiones previas sobre la enseñanza de E/LE a inmigrantes y refugiados. V *Didáctica. Lengua y literatura*, (7), 241-254.
- Navas Luque, M., & Curado Guirado, I. (2012). Actitudes hacia gitanos e inmigrantes africanos: un estudio comparativo. V *Apuntes de Psicología*, 30 (1-3), 383-395. Dostopno na: <https://apuntesdepsicologia.es/index.php/revista/article/view/420/340>
- Newton, J., Yates, E., Shearn, S. in Nowitzki, W. (2010). Intercultural communicative language teaching: implications for effective teaching and learning. (pp. 1-90). Report to the Ministry of Education. Dostopno na: <http://www.educationcounts.govt.nz/publications/curriculum/76637/introduction>

- Portera, A. (2008). Intercultural education in Europe: epistemological and semantic aspects. V *Intercultural Education* 19(6), 481-491. Dostopno na: <https://doi.org/10.1080/14675980802568277>
- Selva Pereira, T. A. (2010). Algunos apuntes sobre la traducción cultural. V *Transfer," Revista electrónica sobre Estudios de Traducción e Interculturalidad/e-Journal on Translation and Intercultural Studies*, 5(1), 1-11. Dostopno na: <https://doi.org/10.1344/transfer.2010.5.1-11>
- Siarova, H., & Essomba, M. À. (2014). Language Support for Youth with a Migrant Background. V *Policies that effectively promote inclusion. Sirius Network Policy Brief Series*, (4).
- Üzüm, B., Akayoglu, S. in Yazan, B. (2020). Using telecollaboration to promote intercultural competence in teacher training classrooms in Turkey and the USA. V *ReCALL FirstView*, 1-16. Dostopno na: <https://doi.org/10.1017/S0958344019000235>

Modul 4

- BeTranslated (2020) Using Translation as a Method of Language Learning. Dostopno na: <https://www.betranslated.com/blog/translation-language-learning-method/>
- Casado Parras C. (2019) *Examples of cultural adaptation in translation*. Dostopno na: <https://www.vibrantwordstranslations.com/2019/07/01/examples-of-cultural-adaptation-in-translation/>
- Enslin S. (2023). *Why Animal Sounds Are Different in Different Languages?* Dostopno na: <https://bit.ly/431LZqu>
- Evans, J. (2013). Translating board games: Multimodality and Play. V *The Journal of Specialised Translation*, 20. Dostopno na: https://www.jostrans.org/issue20/art_evans.pdf
- Kaye P. (2023) Translation activities in the language classroom. Dostopno na: <https://www.teachingenglish.org.uk/professional-development/teachers/knowning-subject/articles/translation-activities-language>
- Köhler I. (2011) *Translating Food: How to Translate Culture Specific Features in Recipes*. Dostopno na: <https://oversattarbloggen.files.wordpress.com/2011/03/essay-2-translating-food.pdf>
- Leonardi V. (2023). *Equivalence in Translation: Between Myth and Reality*. Dostopno na: <https://translationjournal.net/journal/14equiv.htm>
- Lina D. (2023). *How Do Animals Sound in Different Languages?* Dostopno na: <https://bit.ly/2DH7tkA>
- Lingostar (2022). *Food and Translation – Are We All What We Eat?* Dostopno na: <https://lingostar.com/food-and-translation/?v=4326ce96e26c>

Siens Translation (2023) *Cultural adaptation in translation: How do you create the same effect in people from different cultures?* Dostopno na: <https://sienstranslation.com/en/blog/2022/04/21/cultural-adaptation-in-translation-how-do-you-create-the-same-effect-in-people-from-different-cultures/>

Tirosh O. (2021) *Translation as a Language Learning Method*. Dostopno na: <https://www.tomedes.com/translator-hub/translation-language-learning>

Trusted Translations (2015). *Translation and Adaptation*. Dostopno na: <https://www.trustedtranslations.com/blog/translation-and-adaptation>

Xiaodi Z. (2021) A Study of Animal Idioms Translation From Perspective of Functional Equivalence. V *Sino-US English Teaching*, 18(6). Dostopno na: <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/60d5499bc9b91.pdf>

Modul 5

Evropska komisija (2006). Communication from the Commission. Adult learning: It is never too late to learn. Dostopno na: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/07ca9c53-3b2e-4b70-8ef5-efaad639bf76>

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 1. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1apH2MAMwbPa3uw_Je61Q4RRpJSdbZx8i/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 2. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1kLy76LilaywO8tixpUJynKH6tWMmSXKv/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 3. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1Yp9YmD3MsofKrFmU1q1k2Jx6OFKiQfcc/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 4. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1dUgXjRVYHZkRk3XaBqIKPpuhbMyFedYy/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 5. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1YUvMZ3KGHR9yPVZf2_PXoy2nKVoLQBW1/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 6. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na: https://drive.google.com/file/d/1K2Q7QTDu2CaZht_B4_wyi2HhSFp1EAYZ/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 7. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na:

https://drive.google.com/file/d/1Yw3eLjXFsNB9CO5yU3sJJovtgCY-UtsM/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 8. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na:

https://drive.google.com/file/d/1FD3uZfVslDLb0xBDs4ejXPZEoSs8H9a1/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 9. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na:

https://drive.google.com/file/d/1amXzJ4asl474nXhh3LLHA0xDI_QHd_ty/view?usp=drive_link

Evanson, E.P. (2023). Modul 5, 1. učna ura, Gradivo 10. Projekt TOCL. Nikozija: SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. Dostopno na:

https://drive.google.com/file/d/1b_IBNVbTdDQ5FjYhkVFLNKwknrCsQKdR/view?usp=drive_link

Mednarodna organizacija za migracije (2005). Migrant training: generic guide for practitioners. IOM. Dostopno na:

https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/jahia/webdav/shared/shared/mainsite/activities/facilitating/practitioners_guide.pdf

Schugurensky, D. (2009). Citizenship and immigrant education. V P. Peterson, E. Baker & B. McGaw (Eds.), *International Encyclopedia of Education* (pp. 113-119). Elsevier Science.

Modul 6

Action for Education (2022). ¡Ojalá!. Dostopno na:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.actionforeducation.ojala&hl=es>

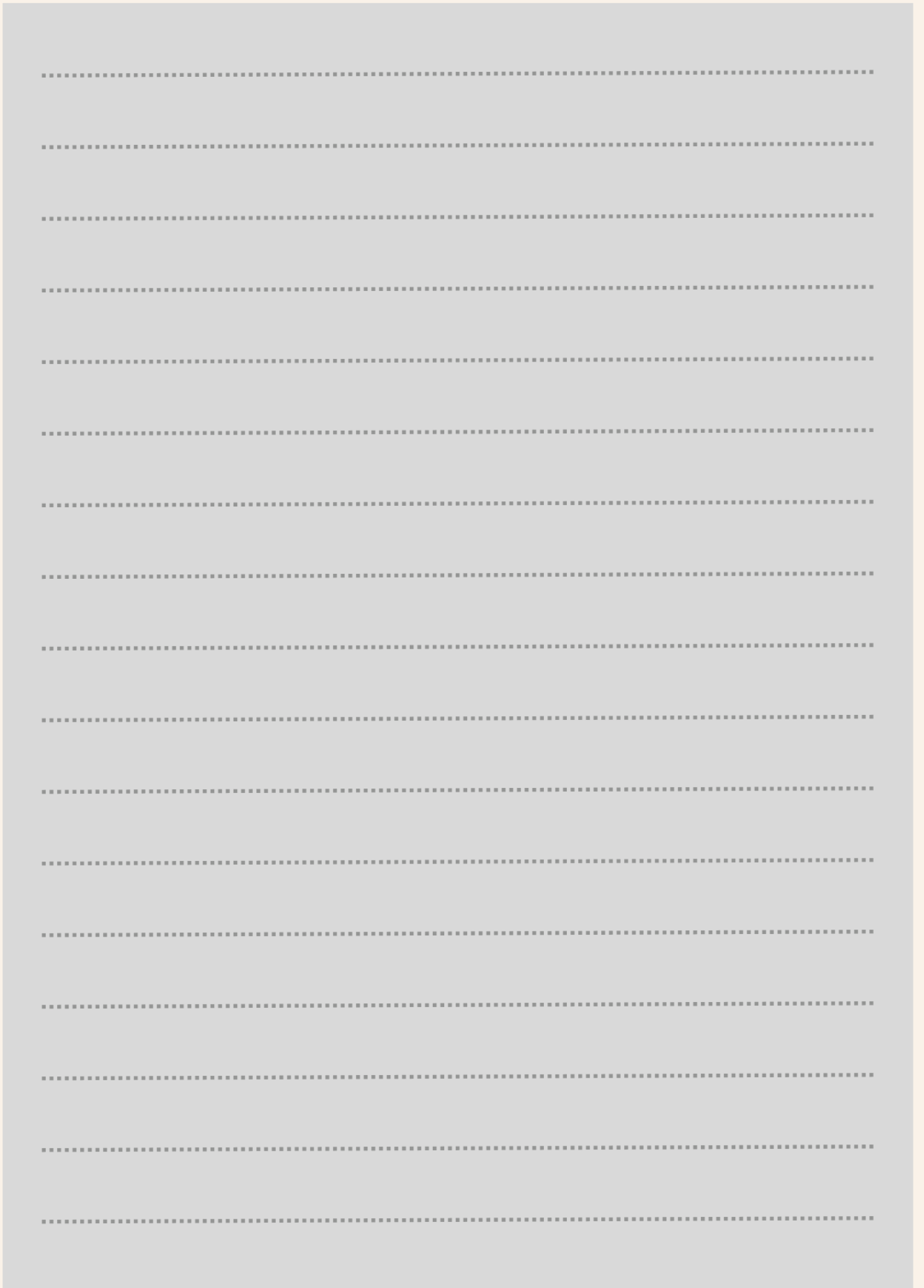
Dreeseni, T. idr. (2020). Promising Practices for Equitable Remote Learning Emerging Lessons from Covid 19 Responses in 127 Countries. V *Innocenti Research Brief*, 10. UNICEF. Dostopno na: <https://www.unicef-irc.org/publications/1090-promising-practices-for-equitable-remote-learning-emerging-lessons-from-covid.htm>

Taban, I. (2021). The right of minority-refugees to preserve their cultural identity: An intersectional analysis. V *NWHR*, 39(3), 198–219.

ZAPISKI

A large grey rectangular area containing 15 horizontal dotted lines, serving as a writing space for notes.

Podpora Evropske komisije pri pripravi te publikacije ne pomeni podpore vsebini. Ta odraža le stališča avtorjev in Komisija ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih ta publikacija vsebuje.

Ta dokument je last konzorcija TOCL. Brez predhodnega pisnega soglasja konzorcija TOCL v nobeni obliki ali na kakršen koli način ni dovoljeno kopirati ali razširjati projektnega gradiva, pripravljenega v okviru dejavnosti upravljanja in izvajanja projekta.

Projektna spletna stran: www.tocl.eu

Sofinancira
Evropska unija